

Laisvoji Lietuva

KAS GYVENA SAVO TAUTAI -
GYVENA VISAI ŽMONIJAI!

Prof. A. Voldemaras

Užsienio Liet. Spaudos
Bibliografijos Tarnyba
835 So. Grant St.
Hinsdale, Ill. 60521

Free Lithuania

2618 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629

AC.: 312 Tel.: 476-3371 or 839-5531

Atskiuro numerio kaina 50 centų

EINA XXXIV METUS

1979 RUGSĖJO - SEPTEMBER 6

Numeris 17 (1313)

CARTERIS IR SOVIETŲ KARO LAIVAI

K. KYGA

BRŽNEVO PASVEIKINIMAS CARTERIUI

Prezidentas J. Carteris, taupydamas energiją, savo darbo atostogas su šeima praleidžia plaukiodamas Delta Queen laiveliu Mississippi upėje. Tuo pačiu metu trys specialiosios kurties sovietų laivai per Atlantą atplaukė į Kubos Cienfuegos uostą. Bržnevo pasveikinimas plaukiojančiu mažu laiveliu Carterio yra kol kas vienas iš labiausiai Ameriką provokavusių įvykių. Pentagono kariniu slaptojos tarnybos spėjimu ir prileidimu šiame būryje laivų, skirtų specialioms misijoms, yra ir raketų valdomų kiseris Cresta II klasės ir raketų naikintuvų Krivak klasės. Sovietų laivų "mandagumo vizitas" bus padarytas Karibų jūros salėlių naujomis valstybėlėms, neapleisiant nei Nikaragvą, kurią dabar valdo kairieji sandinistai.

DETENTĖ SOVIETUS PADRĄSINA

Maskva neslėpdama manevruoja, tai nepaslėpimai aišku, kad ji nori pakenkti ir pažeminti Ameriką. Be jos kio abejonės, jei tik Carteris rūpinsis pasivažinėjimu ir politikavimu, bet neatkreips savo akių į Maskvos įsidrąsinimą, laikysis detentės ir "gero sugyvenimo tradicijos", pasitęsins, kad čia nėra nieko blogo, poros ar trejetos laivų pasivažinėjimas Karibų jūroje, Amerikos laisvei ir saugumui pavojaus nesudaro, Maskvos kariniai laivai dar daugiau drąsos ir pagundos, pabandyti dar patikrinti Carterio stiprumą stoti į akystatą. Nereaguos dėl to, kad ir taip silpnai stovinti patvirtinimui SALT II sutartis. Seinate, reagavimu gali visai jo tikslus gali sugadinti ir visas viltis sunaikinti.

terio stiprumą stoti į akystatą. Nereaguos dėl to, kad ir taip silpnai stovinti patvirtinimui SALT II sutartis. Seinate, reagavimu gali visai jo tikslus gali sugadinti ir visas viltis sunaikinti.

TOBULAI PARUOŠTAS SCENARIJUS

Amerikos didžiosios spaudos komentatoriai R. Evans ir R. No vak savo komentarus paskelbė ir Sun Times dienraštyje. Jie teigia, kad viskas rodo, jog sovietų vadai seka ir tobulina iš anksto paruoštą scenarijų tekstą ar planą, drąsiau vykdo savo karo laivų, oro pajėgų įsiskverbimą į Karibų jūrą per savo saulėtą Kubą. Veikia atsargiai. Po kiekvieno savo infiltracijos ar ekskalacijos žingsnio sovietai laikosi nekaltos nesusipratimo, lūktelia, laukdami rusų ir kitos Amerikos reakcijos, bet jos vis nesulaukia.

WASHINGTONAS IGNORUOJA AIŠKIUS PLANUS

Washingtono prisimerkimas ir nekreipimas akių į šiuos Maskvos tiriančius veiksmus veda iš eilės ir prie sekančių žingsnių. Šis sovietų specialios paskirties karo laivų pasivažinėjimas Pietų Atlante ir Karibų jūroje, ypač intriguoja ir yra jų negalėjimas paslėpti, ir matomi jų įtartinai planai, aplankius Kubą, padaryti vizitus kitiems salyno kairiesiems, nusistatęsiems prieš kapitalistinius kraštus, Karibų jūros salėlių respub-

likose jau jaučiamas stiprus Kubos "dvasios" pakilimas ir įtaka. Grenados respublikoje jau šeiminkauja Castro patarėjai, karinės jėgos nešioja Maskvos ginklus. Baigia prinokti ir nukristi į Kubos glėbį St. Lucia, St. Vincent, Antigua, Dominica. Tai Karibų jūros mažosios respublikos. Amerikos žemynė sovietai savo apetitą naudoja labai atsargiai. Pradėjo nuo Kubos, dabar skverbiasi į Karibų jūros mažasias respublikas, o per jas skverbsis ir į Centro Amerikos respublikas.

AMERIKA NERODO SAVO STIPRAUS NUGARKAULIO

Chicago Tribune skelbdama AP žinių agentūros žinią apie sovietų laivų vizitą Kubos ir Karibų jūrose priminė, kad iki šiol Carteris atsiskaitė pasinaudoti visa eile progų pasauliui parodyti Amerikos nugarkaulį. Ne labai seniai, kai sovietai pasiuntė į Kubą porą tuzinų ar daugiau lėktuvų Antonov 26 transportams ir kariamais iš vienos vietos į kitą perkelti. Tiesa, šių lėktuvų skridimo riba yra tik 600 mylių, vadinasi, jie netinka veiksmams Afrikoje. Tokie lėktuvai labai tinka veiksmams Centro Amerikos prieškomunistiniuose kraštuose - Hondurasas, El Salvador, Guatemala, Costa Rica ir kitur. Jokie Baltųjų Rūmų ženklai nerodo, kad iš ten būtų sovietams pasakyta "gana" šiame ramiajame Karibų jūros rajone, kaip buvo padaryta Chruščiovui su raketomis Kuboje prezidento J. F. Kenedžio laikais.

tentės, kai Maskvai ir kitiems komunistiniams kraštams teikiama nuolatinė ekonominė parama, kai jiems statomi jų karinei pramonei stiprinti fabrikai, parduodami patys moderniausi kompiuteriai ir kiti naujaujieji technologijos gaminiai, kai Centrinėje Amerikoje ir Afrikoje remiami Maskvos teroristai - partizanai, tai juk negalima sėdėti rankas sudėjus ir bijant prasitarti, kai daromos nedovanotinos klaidos, už kurias anksčiau ar vėliau teks brangiai apmokėti. Žinoma, jei tai iš viso galime vadinti klaidomis. Žymūs šio krašto dešiniosios krypties politikai tvirtina, kad tai nėra klaidos, o tyčios darbas siekias užmaskuoti tikslą. O tie tikslai esą aiškūs: tai pastangos sukurti vieną pasaulinę valdžią - diktatūrą, kad nereiktų skaitytis arba net prieš rinkimus pataikauti masėms, kaip dabar yra kapitalistiniuose kraštuose.

Visis žino, kad pasaulio užvaldymo planingai ir neatlaidžiai siekia ir to visai neslepia, raudonoji imperialistinė Maskva. Tokių pačių tikslų, esą turi ir slapta kapitalistų organizacija, kuri per savo padalinį "The Council on Foreign Relations" formuoja šio krašto ir kitų žymesnių Vakarų Europos kraštų užsienio politiką. Todėl esą Maskvos ir Vakarų kapitalistų tikslai valdyti pasaulį sutampa. Tik kol kas dar labai neaišku, kas tokiu atveju tą pasaulį valdytų? Sunku būtų patikėti, kad komunistai su kapitalistais tada valdžią pasidalintų ir darniai bendradarbiautų. Yra rimtas pagrindas ir galima tikėti, kad kapitalistai ir tada būtų apgauti, kaip ir dabar, kai jie yra komunistų apgauti. Jie, nežiūrint jų turimų pasaulio garbiųjų universitetų diplomų, sukratų milijonų ir iliuzijomis paremtų teorijų. Gal tik tada dauguma jų praregės, kaip kartą išsireiškė A. Solženyčas, kai jie enkevedistų apsupti žygiuos Sibiro taigomis užpildyti Archipelago Gulage vakuojančių vietų. J. K.

Vytautas Didysis

Dail. J. Mateikos piešinys

RUGSĖJO AŠTUNTOJI-TAUTOS ŠVENTĖ

Jonas MŠKINIS

Rugsėjo aštuntoji - mūsų Tautos Šventė garbingai lietuvių tautos praečiai minėti. Ją pradėjome švęsti Vytauto Didžiojo 1930 metais.

Lietuvos laisvės metais švęsdami tautos šventę galėjome pasidžiaugti po ilgų šimtmečių trukusios kovos lietuvių tautos pasiektais laimėjimais.

Nūdien, Lietuvai esant pavergtai, žymiai jos daliai esant išblaškytai po priverčiamųjų darbų stovyklas, Sibiro taigas, kitai išsisklaidžiusiai laisvose kraštuose, Tautos Šventė negali turėti tų giedrių nuotaikų, kokias ji galėjo sukelti laisvės metais.

Tačiau, nežiūrint išgyvenamo sunkio, turime susimąstyti ir žvilgtelti į lietuvių tautos nueitą sunkų, vienu keliu, kol ji pasiekė laisvę. Sunkūs buvo nepriklausomybės kovų žygiai, bet derlingi jų vaisiai. Išvaduotoji Lietuva atkuto ir prasikūrė, jos vaikai nebestigo nei darbo, nei duonos, nei šviesos. Visiems geros vaikiškos žmonių užteko joje vietos ir nebereikėjo, kaip kada reikėdavo svetimoje valdžioje esant, ieškoti laimės, gėsenės būties svetur.

Žinome, kad mūsų tautai buvo lemta sukurti didelę valstybę, kurios sienas skaldavo Baltijos ir Juodosios jūros vandenys. Lietuva buvo stipri, galinga. Ji savo nepalaužiamu atsparumu ilgą laiką atrėmė iš Rytų ir Vakarų besiveržiančias svetimias jėgas. Tačiau sunkiose kovose pavargusiai tautai teko laikinai patirti ir pralaimėjimų.

Lietuviai ilgus metus buvo svetimų valstybių ir tautų politinėje ir kultūrinėje priepaudoje.

Unija su lenkais, sekusi po Vytauto Didžiojo mirties, reiškė Lietuvos nykimo etapą. Lenkų klastos pasėkoje Vytautas Didysis buvo sutrukdytas kairiuoju Lietuvos karaliumi. Vėlesnio metu Lietuvos valdovai, nusigriežę nuo savo tautos, jos ateitį klaidinimai pasmerkdamai.

Nebeužtenkusi upės bėgimo... sakydavo mūsų dainius Maironis. Svetimų pastangos nepajėgė užtventkti lietuvių tautos atbudimo tėkmės ir atbudusi Lietuva pradėjo stiebtis aukštyn ir politiškai nepriklausomą gyvenimą.

mą. Tautinis mūsų brendimas pareikalavo daug aukų. Dar daugiau pareikalavo aukų mūsų krašto politinis atgimimas. Nepriklausomybės mums nebuvo gerų žmonių dovanota, bet savanorių karių, partizanų ir šaulių krauju atkovota šventai lietuvių tautai priklausanti teisė gyventi laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Daug kliūčių teko sutikti mūsų tautiniam atbudimui. Bet kur kas daugiau ir kur kas sunkesnių kliūčių teko nuveikti, atkuriant nepriklausomą Lietuvą.

Sunkūs priepaudoje metai šiandien yra akivaizdžiu pavyzdžiu tikėti į savo tautos laisvės rytojų. Anais laikais taip pat buvo mažai vilčių tikėti į Lietuvos laisvę, jos prisikėlimą nepriklausomam gyvenimui. Todėl daug kliūčių teko sutikti kelyje į mūsų tautinį atbudimą. Laisvę paskelbti dar nereikėjo turėti. Laisvę reiškia išugdyti, išsaugoti ir apginti, o tam reikalinga galia. Vienok, Lietuva vėl grįžo gyventi ir visai savarankiškai tvarkytis.

Be neilgai džiaugsmės sukurto nepriklausomo gyvenimo. Likimas lėmė mūsų kraštui būti prie didžiųjų tautų vieškelio. Todėl daug amžių per Lietuvą ritosi svetimų kariuomenių stumiamos bangos, kurios alino mūsų kraštą, sunaikino gražiasias sodybas ir sugrindavo miestus, o tautos laisvę visiškai sutrypė.

Minint rugsėjo 8 -ją galime drąsiai sakyti, kad okupanto fiziškas ginklas yra tik laikina priemonė. Amžina saugausios priemonė yra aukšta žmonių kultūra, stipri dvasia, nepalaužiamas moralės, tautinės savivarba ir gilus žmoniškumas, lydis mūsų tautos gotiną gyvenimą. Tai va, tik šitokios dorybės turėtų puoselėti lietuvių tautą, tik jomis galime remti savo ateitį.

Deja, turime liūdėti, kad šiais laikais geriausias būdas teisybei apginti ir laisvei atgauti yra kumėtis ir ginklas. Vadinasi, gražiausieji žodžiai lieka bevertės, geriausias mintys lieka neįvykdytos, jei jos nebūna paremtos realia jėga. Tačiau mums ke-lias aiškus: svetimo nieko nenorim, bet savo neišsivadėsime. Ne tik savo gimtojo krašto, bet ir savo kultūros, (Nukelta į 2 psl.)

TEISĖ KRITIKUOTI

Tikros demokratijos santvarkoje, kuo pagrįstai didžiuliasi šis kraštas tarp visos eilės civilinių teisių žmogus čia gali be baimės kritikuoti šio krašto vyriausybę ir net patį prezidentą dėl vedamų užsienio ar vidaus politikos. Ta teisė čia labai plačiai naudojasi ne tik žinių tarnyba, Kongreso nariai, įvairūs politikai, bet ir visi kiti, kurie yra užinteresuoti ar nepatenkinti šio krašto vidaus ar užsienio politikos užimta linija.

Žinoma, teise ta naudojasi taip pat ir visų kraštų ateiviai, kurie jau yra įsigiję šio krašto pilietybę. Bendrai, čia laisvai ir viešai gali pasisakyti ir spaudoje pareikšti savo kritišką nuomonę net ir iš užsienio atvykę turistai ar emigrantai ir niekas tikrai jų už tai čia nepersiekioja ir nebaudžia. Pavyzdžiui, A. Solženycinas ir kiti, savo kalbose net pačiame Kongrese mandagioje formoje, bet gana stipriai ir nekartą kritikavo šio krašto užsienio politiką ir pakartotinai įspėjo, kad tokia Amerikos nuolaidų politika komunistiniams kraštams, ypač Sovietų Sąjungai, stato paties šio krašto laisvę ir nepriklausomybę į labai rimtą pavojų. Nemažai kritikos šis kraštas susilaukia ir iš savo draugų laisvame pasaulyje.

Šiuo atžvilgiu nesame išimtis ir mes lietuviai. Mes gan dažnai savo spaudoje pasisakome kritiškai dėl Amerikos laikyenos Sovietų Sąjungos atžvilgiu, dėl nuolatinių nuolaidų, ekonominės paramos, vienos krypties detentės ir t. t. Dėl mūsų kritiškų pasisakymų, jau kartais šio krašto administracijos pareigūnai net padaro ir pastabų mums, kad mes tuo, neva, padome savo neolajūną JAV. Be to, jau atsiranda ir mūsų pačių tarpe asmenų, kurie mano, kad mums nederėtų kritikuoti krašto, kuris mus benamus prigludė ir kuris visai priešais imperialistiniams komunistams.

Į tai trumpai galėtume pasakyti tik tiek, kaip dėkingi ir lojalūs šio krašto piliečiai, turime ne tik teisę, bet ir pareigą rūpintis šio krašto ateiti-

mi ir jos laisvės ir nepriklausomybės išsaugojimui. Jei jau šio krašto demokratinės santvarkos priešai (komunistai ir jų simpatikai) čia turi laisvę varyti savo pragaistingą propagandą, šmeišti, kiršinti, kritikuoti ir kelti krašte nerimą, siekdami mūsų šalies demokratinę santvarką palaidoti, tai mūsų, kaip nuo raudonosios vergijos pabėgusių ir ją gerai pažįtančių, yra šventa pareiga, ar kam patinka ar ne, įspėti šį kraštą nuo grėsinčio jam pavojaus. Jei mes kritikuojame šio krašto užsienio politiką, tai tą darome tik norėdami jo demokratinę santvarką ir nepriklausomybę apginti, o ne jai pakenkti ar sunaikinti. Mes nenorime, kad dėl komunistų nepažinimo ar noro jam pasitarauti, ši laisvė ir ekonominės gėrovės šalį išstiektų toks pat likimas, koks ištiko mūsų ir kitus kraštus, patekusius raudonųjų imperialistų vergijon.

Mes suprantame ir tai, kad šio krašto užsienio politikos, gal būt, ir nepakeisime, nes mes neskaitydami ir dar nevieningi, bet keldami aiškų ir daromas klaidas, atliekame bent savo moralinę pareigą, darydami tai, ką galime padaryti.

Mes, kaip sakoma, komunistą esame išbandę ant savo kailio, kaip ir šimtai tūkstančių kitių pabėgėlių iš komunistinių kraštų, todėl mes negalime tylėti, kai matome daromas šio krašto vyriausybės nepataisomas, nuolatines klaidas laisvojo pasaulio sąskaiton ar tik iliuzijomis paremtas išvadas ir sprendimus. Kai visi mato, kad kraštas po krašto patenka raudonųjų imperialistų globon, kai bet kokia kaina laikomasi vienašališkos de-

TELEGRAMOS

VISOMS HELSINKIO AKTO VALSTYBĖMS

Washington, D.C. - Dr. Kazys Bobelis, VLIKo pirmininkas, iš Washingtono pranešė, kad Vyriausios Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas pasiuntė visoms 35 valstybėms pasirašiusioms Helsinkio aktus, telegramas, prašydamas atkreipti dėmesį į Pabaltijo valstybes - Lietuvą, Latviją ir Estiją, kurias rusai iki šio metu laiko pavergę ir nesiima jokio žingsnio šioms tautoms išlaisvinti.

Vilius BRAŽĖNAS

Ipareigojanti tiesa(3)

Vienintelė Viltis

Kaip jau iš spaudos žinome, pogrindžio Aušra Nr. 14 analizuoja Vakarų Užsienio politikos nepalankumą pavergtoms tautoms ir prieina išvados, kad "Amerikos vadovai su komunistais... prekiauja tautų laisve ir krauju". Tą pat yra bandą mums pasakyti ir kai kurie antikomunistai amerikiečiai. 1974 m. rugpjūčio 8 d. Laisvosios Lietuvos vedamasis "Lauksime atsakymo" pristatė skaitytojams Thomas A. Lane "Antroji Jalta išduoda pavergtąsias tautas" straipsnio vertimą. Konservatyvus JAV spaudos kolumnistas, Amerikos Tarybos Už Pasaulio Laisvę pirmininkas, 1974 m. Pasaulio Antikomunistinės Lygos suvažiavimo pirmininkas, JAV armijos atšargos generolas Lane tuometų Pavergtųjų Tautų Savaitės ir prezidento Nixono vizito Maskvoje proga, parašė minėtąjį straipsnį, kurį teko užtikti konservatyviųjų katalikų savaitraštyje "The Wanderer". Jis stebėjosi prieš komunistinių etninių grupių politinių impotentiškumą, jų vadovų leidimu politinėms partijoms išnaudoti tautines grupes rinkiminiams tikslams ir jų vengimu įtaigoti JAV užsienio politiką pavergtųjų tautų naudai. Pagal Lane, Amerikos (ne jos vadovų) ir pavergtųjų kraštų interesai visai sutampa.

Vedama jau 40 metų nuolaidų ir išdavimo JAV užsienio politikai yra giliai pažeidusi mūsų krašto interesus, rašė Lane.

Nurodė, kad Pavergtosios Tautos yra "užmirštieji žmonės" ir kad "dešimt buvo sumanyta jų šauksmams netildyti", autorius pastatė skaudų klausimą:

"Nejaugi... etninės organizacijos yra taip prižiūrimos prie Demokratų ar Respublikonų žiursto raisčių, kad jos nuolankiai priima tokių jų tikrų interesų išdavimą? Po to jis nurodė vienintelį ir prasmingą mūsų veiklos siekį:

"Vienintelė Pavergtųjų Tautų viltis yra JAV Užsienio politikos pakeitimas".

The Birch Log

KODĖL PASITIKĖTI SOVIETAIS?

John F. McManus

BELMONT, MASSACHUSETTS - Senatams, kurie yra prašomi patvirtinti SALT II susitarimą su Sovietų Sąjunga, turi būti primenama, jog pasirašyti susitarimą su komunistu yra lyg prašymas būti apgautam. Mes čia paduodame tik keletą iš šimtų sulaužytų paktų, susitarimų, sutarčių.

* 1933 m. spalio 16 d., JAV ir USSR formaliai pradėjo diplomatinis santykius. Susitarime buvo patalpintas pasižadėjimas, kad sovietai susilauks su savo komunistine propaganda ir anti-amerikine veikla JAV ribose. Betgi šis susitarimas, dar pasirašant buvo sulaužytas.

* 1942 m. birželio 11 d. JAV ir USSR pasirašė susitarimą, kuriuo mes išpaveigojome tiekti sovietams Lend-Lease pagalbą. Susitarime aiškiai buvo pasakyta, kad po Antrojo Pasaulinio Karo visa dar galima naudotis mašta bus grąžinta Amerikai. Ir vis 84 prekybos laivai buvo palikti Rusijoje ir kai kurie iš jų panaudoti transportui Vietnamo karo metu. Prie to reikią pridėti \$ 11 bil. skolą, kurios sovietai dar negrąžino.

* 1944 m. rugsėjo 12 d. USSR pasirašė susitarimą, liečiantį pokarinę Vokietijos okupaciją. Buvo nustatytos 4 Berlyno okupacijos zonos, vienoda judėjimo laisvė visame Berlyne visiems keturiems okupantams, ir paliktas koridorius už V. Vokietijos ir Berlyną. Sovietai užblokavo koridorį 1948 - 1949 metais ir pastatė žinomą Berlyno sieną 1961 m., kuri atskyrė sovietų zoną šioje miesto.

* 1945 m. spalio 10 d. USSR pasirašė Jungtinių Tautų Chartiją, kuri kiekvieną Ipareigojo laikytis lygių teisių ir gerbti žmonių laisvą apsisprendimą. Iki šios dienos sovietų daliniai jėga primeta raudonųjų tironiją Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Rytų Vokietijoje ir kitur. Kas gali pamiršti sovietų tankus, kurie užgniaužė vengrų pasipriešinimą laisvam apsisprendimui 1956 m.?

* 1955 m. liepos 24 d. Prancūzijos, Anglijos, JAV ir USSR vadai Ženevoje pasirašė susitarimą, kuris sąlygavo, jog Vokietija bus sujungta atsižvelgiant į vokiečių norą ir tai bus daroma laisvuose rinkimuose. Betgi tokių rinkimų nėra buvę ir Vokietija yra padalinta.

* 1962 m. spalio 28 d. sovietų premjeras Chruščiovas sutiko iš Kubos at-

Ar mes galėtume teigti, kad dabar mūsų politiniai veikiama ta kryptimi? Matomai generolui Lane atrodė, kad ne, nes jis rašė:

"Ir kokią ironiją, kad civilizuotos valdžios pavergtoms tautoms reikia - laują balsai ateina iš pačios Rusijos, iš prispaustų ir kenčiančių žmonių, o ne iš jų pusbrolių gyvenančių Vakaruose laisvėje ir patogume! Nejaugi laisvė susilpnina drąsą? Nejaugi prabanga yra proto aptemimo ir valios susmukimo priežastimi?...

Prieš porą metų miręs autorius tada nenumatė JAV politikos pasikeitimo... be katastrofos, nebent tik etninės organizacijos nutrauks ryšius su abiem partijomis ir sudarys atskirą bloką pasišventusių laisvės atstatymui komunistų valdomose kraštuose."

Jeigu jo tiesa, ir jeigu mes nenorime "katastrofos", šitokia politinė padėtis mums uždeda didžiulį atsakomybę, ypač mūsų politiniams vadams.

Pasirodo, kad pavergtųjų draugai - kanadiečiai irgi panašiai žiūri į etninių grupių politinę veiklą. Šiemet lietuvių G. Urbono redaguojamas smailiai populiarėjęs konservatyvus Kanados mėnraštis Speak Up perspausdino iš Toronto Sun Kanados pabaltiečių organizacijos politikavimą atštriai kritikuojantį straipsnį. Susta- bdykime šią veidmainystę!"

Nekartą Sovietų kolonializmą ir agresiją puolęs konservatyvus žurnalistas Labor Zink tame straipsnyje prieš 1979 metų rinkimus apgailestamas nu- rodo, kad Kanados Baltų Federacijos atstovai... "kelia klūpščiauja prieš vyriausybę, benaudodama pamaldžius šablonus apie žmogaus teisių visuotinumą, ugdė draugystę su režimu, kurs taiko pačias žiauriausias priespaudos priemones ilgoje žmogaus teisių prislėgimo istorijoje".

Šie kartūs žodžiai reiškia tą pačią mintį, kurią iškėlė ir mums pasvars- tyti patiekė pogrindžio "Aušra". Ta-

titraukti bombonešius ir raketas ir pa- dėti leisti patikrinti tarptautinei ins- pekcijai. Vėliau jis pažadėjo atitraukti sovietų dalinius iš Kubos, bet nei vienas pažadas nebuvo pilnai ištesė- tas.

* SALT I 1972 m. gegužės mėn. bu- vo pasirašytas Maskvoje Brėžnevo ir R. Nixono. 1974 m. spalio 21 d. laido- je, Aviation Week and Space Technology žurnalas jau išdėstė sovietų prasižengimus anksčiau minė- tiems susitarimams. Tarp kitko buvo n- inima atominių povandeninių laivų slėpimas, bandymas trukdyti sutartą JAV elektroninį sekimą, slėpimas ra- ketų lizdų išilgai Sibiro geležinkelio ir anti - balistinių raketų radaro sis- temų tobulinimas.

* 1975 m. rugpjūčio mėn. prez. G. Fordas ir Brėžnevas pasirašė Helsin- kio susitarimus, kuriais Rytų ir Vidu- rio Europos žmonėms žadėta dides- nių civilinių laisvių, nesuvaržyto ju- dėjimo, laisvo pasikeitimo informaci- ja ir šeimų suvienijimas. Net ir J. Carteris yra išsireiškęs, kad sovietai "Helsinkio susitarimų neįtesėjo".

Negali būti jokio tikslo - nebent ben- dru nusikaltimu su sovietais - leistis su jais ir bet kokius susitarimus. Pa- saulis retai kada matė vyriausybę, ku- ri per tokį ilgą laikotarpį, būtų pasine- šusi į melą, apgavystę, žmogžudystę ir veidmainystę. Bet kuris JAV sena- torius, kuris balsuos už SALT II pat- virtinimą, turėtų būti kuo greičiausiai balsuotojų pakeistas.

Rugsėjo Aštuntoji...

(Atkelta iš I psl.)

lietuviškumo, kalbos, papročių ir, žino- ma, didžiausios brangenybės - laisvės

Šiandien Lietuva yra pavergta, kur- mūsų tautiečiai tebekenčia sunkiųjų spaudą, kur tikyba, bažnyčios, lietuviš- kas darbas, tautinės sąmonės žadini- mas tebėra smarkiai persekiojamas. Kuo mes svetur gyvendami, galime pa- dėti jiems? Pirmučiausia, savo tauti- niu kultūrinį stiprėjimą. Susimąstas mas Tautos Šventės proga turėtų būti paskatinimu tvirtam tikėjimui savo ta- tautos nepamiršimui, kuri po išgyventų o- kupacijų, vėl turės keltis laisvam gy- venimui, kuriam turi ruoštis kiekvie- nas lietuvis, tikis į savo tautos ateitį!

LIETUVOS VYČIAI po Seimo pamaldų, kurios buvo rugpjūčio 19 d. Marquette Parke, prie Marijos aukšt. Nuotrauka V. Noreikos

čia ir tai nėra naujiena artimai se- kusiems JAV ir Kanados konservaty- vų sąjūdį ir jo spaudą. Bent viena et- ninė grupė, lietuviai, turėjo galimybę į šį klausimą giliau pažvelgti per iš- spaudos išėjusią knygą (1975) "Są- mokslas prieš žmonių". At- rodo ir vergų prekyba savo paties ka- liu patyręs Simas Kudirkas širdyje ne- šiojasi "Aušros" straipsnio auto- riaus "Lituanus" pažūrą į Va- karų politiką. 1978 metų vasarą, sa- vos knygos pasirodymo proga trum- pai prabilęs Australijos lietuvių cho- ro koncerte Chicagoje, kame laimin- gu sutapimu teko dalyvauti, jis, mato- mai nesulaikęs gilaus kartėlio, sušū- ko: "Prakeikti Vakarai!"

Gaila, kad Simas, kaip daugelis mūsų lietuvių gal todėl, kad jis yra kieno nors izoliuotas nuo JAV politinės rea- lybės, nedarė skirtumo tarp "Vaka- rų" ir jų politikos "vado- vų", kaip tai labai išvalgiai daro "Aušros" "Lituanus", teigdamas,

ISTORINĖS VERTĖS ĮVYKIS

Grupė pabaltiečių (45 piliečiai), lie- tuviai, latviai, estai Maskvoje reikala- vo apsisprendimo teisės trim sovieti- nės respublikoms (taip vadina roms, an- tot sovietų ir New York Times ter- minologijos, M. P.), remiantis tuo- faktu, kad jos buvo aneksuotos nelega- liai, vadovaujantis Nepuolimo Paktu, pe- siraišytu tarp Sovietų Sąjungos ir na- cistinės Vokietijos 1939 metais.

Tie 45 Estijos, Latvijos ir Lietuvos atstovai pateikė savo pranešimą Vaka- rų reporteriams, tai yra, rugpjūčio 23 d. ryšium su keturiasdešimtmėčiu- kai ta sutartis buvo pasirašyta, pa- gal kurią tuometinės nepriklausomos Baltijos Valstybės buvo atiduotos So- vietų įtakos sferai.

Šių 45 patriotų atsisaukimas buvo skirtas Jungtinių Tautų Organizaci- jai, Sovietų Sąjungos, Rytų ir Vakarų Vokietijų vyriausybėms, kuris aiškiai pasisakė, kad sovietinė armija įžen- gė į Pabaltijo respublikas 1940 me- tais ryšium su to Pakto slapto pro- tokolu, kurį pasirašė tada Sovietų Są- jungos Užsienio Reikalų Ministeris Viacheslav M. Molotov ir Vokietijos Užsienio Reikalų Ministeris Joachim von Ribbentrop.

Taigi, akivaizdus faktas, kurio net ir didžiausieji klastotojai, kokie yra sovietai, negalės paslėpti.

Šiuo metu reikalinga skubi ir akty- vi visų pabaltiečių akcija visuose lais- vuose Vakaruose, kad suimtieji lais- vės kovotojai, Lietuvos, Latvijos ir Es- tijos patriotai, nebūtų sunaikinti bei laikomi kalėjimuose, nes jų reikalavi- mai yra teisingi, juridiški ir atitinka Helsinkio Konferencijos rei-

pavyzdžiui, kad "Amerikos vado- vai prekiauja tautų laisve ir krauju", o ne Amerika ar jos žmonės.

Gal pats ankstyviausias pakaltini- mas JAV vadovams buvo viešai pas- kelbtas 1958 m. Robert Welch knygoje apie generolą D. Ei- senhovert "The Politician". R. Welch, pramonininkas, istorikas ir rašytojas, buvęs N. A. M. (National Association of Manufacturers) direk- toriu ir viceprezidentu, pusę savo il- go gyvenimo pašventė kovai su komu- nizmu ir prieš įsteigdamas "The John Birch Society", tarp kitų knygų parašė "The Politician" kurioje, tarp kitko, pats pirmas iškė- lė viešumon šiurpų Vakarų Vadovų tarptautinį nusikaltimą - "Opera- tion Keelhaul". Dėl šios knygos jis buvo pikta puolamas ir komunis- tų, ir "liberalų".

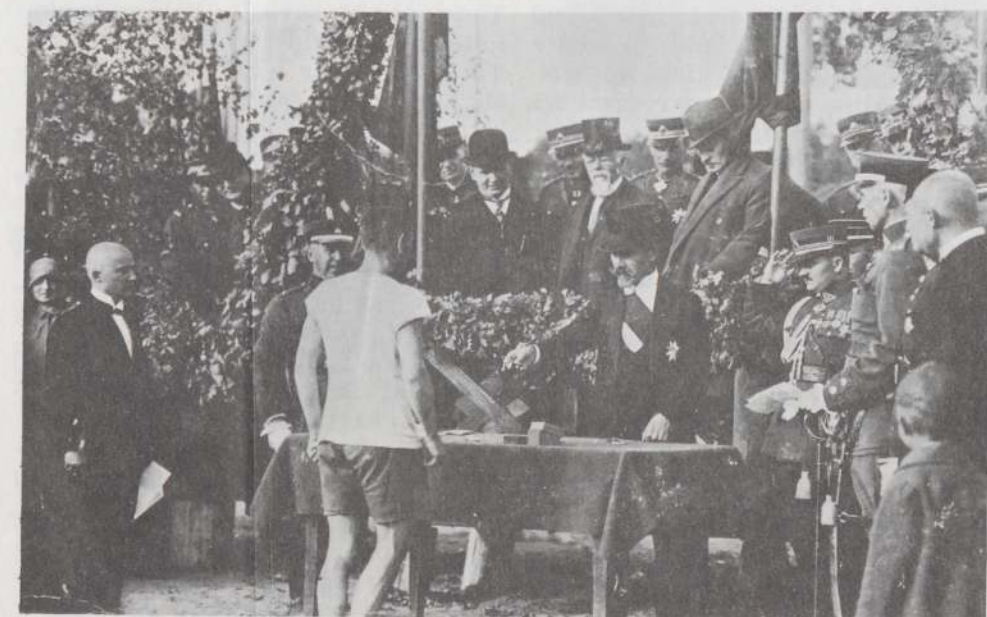
(Bus daugiau)

Toks pabaltiečių pogrindžio solida- rumas ir geras pasiruošimas, su- peticija ir "maršas" į Maskvą rodo, vi- siems tiems, laisvės ir demokratijos priešams Maskvoje, kad jų kalbos a- pie pabaltiečių "laisvanorišką prisi- jungimą prie SSRS" yra tik pasakas ir atmetos visų Baltijos valstybių žmo- nių, kurie net po 40 vergijos metų ne- susitaiko su savo bevalstybine padėti- mi, išeidami su organizuotais protes- tais į tarptautinę areną.

Šis politinis įvykis, koks atsitiko pas- kutiniu metu Maskvoje su 45 pabaltie- čiais yra istoriškas, beprecedentinis įkvepiantis ir nepaprastai reikšmin- gas mūsų epochoje, tai signalas vison- nerusų tautoms, laikomoms po sovieti- niu durtuvu nuo Beringo iki Baltijos krantų, tai garsus šauksmas išeiti į at- virą išsilaisvinimo frontą (ideologi- nį) paskutinėje kolonialinėje imperijo- je, iškraipytai ir propagandiškai vadi- namoje, SSRS vardu.

Lietuviai, paremkite savo tautos o taip pat ir to paties likimo brolius - latvius ir estus, kelkite šio politinio incidento Maskvoje svarbą visur, vi- sose tarptautinėse organizacijose, o tiems, kurie mūsų išeivijoje veda tau- tos griaujamąjį darbą, kurie nepripa- žįsta pogrindžio ar pripažįsta tiktaito- kį, kuris yra jų išgarsintas ir perdė- tai išpropaguotas, pasakykite - gana!

Mums kaip niekada reikalinga tiesa objektyvumas ir protinis blaivumas, o ne egoistinis sąjaurumas vienybės, lai- svės, tautiniuose ir visuose politiniuo- se - valstybiniuose klausimuose!

Prieš 50 metų. 1929 m. rugsėjo 14 d., Kaune, prez. A. Smetona įteikė Leonui Pabrėžai dovaną už pergale 400 metrų bėgime (tribūnoje matyti gen. S. Žukauskas, A. Voldemaras ir kiti. Dešinėje salituoja gen. Štabo pulk. Gerulaitis. Toliau iš kairės matosi pulk. Saladžius, kun. Mironas, gen. Žukauskas, Matulaitis, gen. Skučas, pulk. Vaicekuskas).

P. ŽIČKUS

Valstybinės Tragikomedijos

Komedija, kuri sukelia juoką, yra puikus dalykas. Ji išjudina žmogų, at- palaiduoja nuo įtampos, kuri pasitaik- pas visus žmones. Ji leidžia nors lai- kinai užsimiršti. Todėl ir sakoma, kad juokas yra pats geriausias gydytojas. Visai kas kita, kai komedija virsta tra- gedija. Dar blogiau kai atsiranda vals- tybinės tragikomedijos.

Mes gerai prisimenama Simo Ku- dirkos tragediją, kuri tam tikrų val- džios pareigūnų buvo paversta tragi- komedija, aiškinant, kad tai nebuvo jo- kios tragedijos, nors tas žmogus buv- atsidaręs budelių rankose, kurie žai- dę jo gyvybę.

Mes matome ir matome Irano žmo- nių tragediją, kur žuvo ir žūsta tūks- tančiai žmoniai, bet kuri valdžios pa- reigūnų bandona paversti, jei ir neko- medija, tai paprasčiausia scenoje vai- dinama drama, kur su budeliais veda- ma prekyba net savo krašto gyventojų sąskaiton.

Tik neseniai matėme tragediją Ni- karagvos valstybėje, kur Amerikos ambasadorius L. A. Pezzullo spaudos atstovams pareiškė, kaip jis sunkiai dirbęs, kol buvo nuverstas presiden- tas Somoza. Ši tragedija nusinėšė daug gyvybių, bet ji tų pačių pareigū- nų irgi bandoma paversti scenine ko- medija, lyg ten nieko rimto nebūtų at- sitikę. Ir dar blogiau, kad ši tragiko- medija gali virsti dar baisesne trage- dija ir naujas kraujo praliejimas, ku- ris gal būtų bus slepiamas ir toliau.

Tik prieš kelias dienas vyko naujas valstybinės tragikomedijos veiksmas New Yorko Kennedy aerodrome, kai sovietų balerina Liudmila Vlasova bu- vo enkevedistų išodinta į lėktuvą, kad skubiai išvežus, nes jos vyras Mask- vos Didžiojo Teatro (Boljšoj Teatr) žvaigždė Aleksander Godunov pabėgo iš jų grupės ir pasiparšė Amerikos suteikti pabėgėlio teises.

Liudmilos tragedija prasidėjo kiek- vėliau, negu jos vyro pabėgimas. Štai- ką rašo Anthony Marro laikrašty- je The Boston Globe, rugpjūčio 28 d. laidoje. Jis rašo, kad tarp Jus- ti ce Department ir State Department ne- buvo jokių debatų Vlasovos reikalų:

"We have a legal obligation under USA and International law to make su- re she isn't being forced out of the country against her will" one State Department official said". O Justice Departamento pareigūnas pareiškęs, l- kas "Vlasova was not in a position to act on her own". Jis ir jos vyras, kai- tik atvykę į Ameriką, buvę atskirti ir negalėję būti kartu ar susitikti. Jie- miegoję atskiruose kambariuose, val- gę atskirai, skirtingu laiku ir skirtin- gose vietose. Buvę visą laiką saugo- mi ir apsupti sovietinių pareigūnų.

Amerikos pareigūnai visą laiką kar- tojo, kad jie lėktuvą išleis tik tada, ka- da su ja viena, be sovietų pareigūnų ir ne jų lėktuve, pasikalbės. Sovietai- nusileido ir neleido jai vienai išlėk- tuvo išlipti ir kalbėtis su Amerikos valdžios pareigūnais. Kai pagaliau so- vietai sutiko leisti su ja pasikalbėti, bet ne pagal Amerikos reikalavimą. Tada prie sovietinio lėktuvo buvo pri- stumta į lėktuvą įlipimo būda, kurioj, dalyvaujant sovietų pareigūnams, vy- dę pasikalbėjimas ir ji sutikusi ir pa- sakiusi, kad ji savo noru išvyksta. To- kius "savanoriškus" pasisakymus mes gerai žinome.

Reporteris Marro stebisi, kodėl val- džios pareigūnai neįsikišo tada, kai ji- buvo prievarta vedama į lėktuvą. Ame- rikos imigracijos pareigūnas tikrinęs jos pasą. Mūsų atsakymas yra: valsty- binės tragikomedijos vaidinamos se- niai, nes kažin kas, iš kažin kur taip- tas tragedijas verčia tragikomedijo- mis.

Laisboji Lietuva

2618 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef.: 476-3371 or 839-5531

Laisvajai Lietuvai
Paremti AukojoTechnikinėms priemonėms
išgyti

LAS Hot Springs skyrius per skyriaus pirm. Antaną Bertulį 150.00 auکوjo: Vl. Parojus, L. Sabaliūnas ir A. Bertulis po \$ 20.00; Dr. Z. Minginas, St. Rūkienė, O. Nagelė, P. Smalžys K. Plepys, V. Mazūraitis, Alf. Piežinis A. Kruklys ir A. Buškus po 10.00 dol.

LAS Clevelando skyrius per J. Skavičių 50.00
Stepas Jakubickas, Delhi 50.00
Vyt. Jokūbaitis, Cleveland 50.00
Jonas Skavičius, Parma, Ohio 50.00
BALFo Chicago apskr. v-ba 25.00
Antanas Bartašiūnas So. Boston 20.00
Andrius Usvaltas, Canada 20.00
Bronius Krištopaitis, Chicago 15.00
J. Jackūnas, Paterson, N. J. 10.00
Juozas Norkūnas, Australia 10.00
Prakseda Jakutis, Dorchester 10.00

Laikraščio patobulinimui

Alfonas Piežinis, Hot Springs 10.00
Lionginas Sabaliūnas " " 10.00
A. Bertulis prenum. į P. Ameri 10.00

ką

John A. Kass, Justice, Ill. 5.00
William Mozūraitis, Hot Springs 5.00

Kazimieras Vieraitis, Chicago 5.00
Dr. Z. Minginas, Hot Springs 5.00

Visiems nuoširdžiausiai dėkojame!

Elytė Vasiliauskaitė, gyv. Argentinijoje mums rašo:

"Brangūs broliai ir sesės, pripuolamai gavau pasiskaityti Laisvąją Lietuvą. Taip pamilau, bet neturiu lėšų ją užsisakyti. Esu tremtinė, be turto, be giminių. Čia seni emigrantai baigia išmirti, mus nemylti, o jaunimas mišrus ir daugiau linkęs į kitą kraštą. Čia vienišai priprasti, negaunant jokio laikraščio - liūdna. Mielie broliai, tarp jūsų yra gerų draugų, gal kas nors man galėtų išrašyti laikraštį. Atsiprašau, kad išdrįsau paprašyti, laukiau, linkėdama Dievo palaimos sesėms ir broliams".

Perskaitęs E. Vasiliauskaitės laiską LAS Hot Springs, Ark. skyriaus pirmininkas, Antanas Bertulis, tuoj apmokėjo 10,- dol. ir prašė tuojau siųsti laikraštį į P. Ameriką. Ponui A. Bertuliui nuoširdžiai dėkojame už jaunimo supratimą.

Laisvosios Lietuvos Knygų Leidykla

L. L. skaitytojams, užsisakiusiems visus mūsų leidinius ir pristuntusiems \$25.00, gauna žemiau nurodytas knygas. Už pavienes knygas gauna 25% nuolaidos. Užsakymus siųsti "Laisvosios Lietuvos" redakcijos adresu.

1. PROF. A. VOLDEMARI RAŠTAI	\$15.00
2. V. Bražėnas SAMOKSLAS PRIEŠ ŽMONIJĄ	\$ 2.50
3. J. Gliuda AITVARAI IR GIRIA	\$ 4.50
4. A. Kairys IŠTIKIMAI ŽOLĖ	\$ 4.00
5. A. Baronas VĖJAS LEKIA LYGUMA	\$ 4.00
6. B. Kemežaitė ... SUDIEVI AŠ IŠEINU...	\$ 4.50
7. St. Jakubicko "Kas Yra Lietuvos Atgimimo Sajūdis"	\$ 5.00

KUPONAS: prašau užpildyti ir iškiptus pasiųsti

LAISVAJAI LIETUVAI

2618 West 71st Street - Chicago, Illinois 60629 - U. S. A.

☐ Siunčiu \$10.00 metinei prenumeratai ir prašau siųsti "Laisvąją Lietuvą"

☐ Siunčiu \$ _____ už čia nurodytas knygas:

Vardas ir Pavardė: _____

Numeris ir Gatvė: _____

Miestas ir Valstija/Provincija: _____

Pašto Zona: _____

Valstybė: _____

DETROITO ŽINIOS

JŪROS DIENA

Detroito - Windsoro šaulių ruošta "Jūros Diena" (12.08.1979) vyko Windsore, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje. Mišias atliko ir tai dienai skirtą pamokslą pasakė klebonas Domėninkas Lengvinas.

Tolimesnė Jūrų Dienos programa vyko Jolantos ir Mykolo Kizių sodyboje, 12028 Riverside Dr. Windsore, prie St. Clair ežero. Jūros dieną pradėjo Jūrų "Švyturio" šaulių kuopos pirmininkas Alf. Šukys. Buvo ir lietuvių laivas atplaukęs, bet esant ežerui sekliam, laivui visai prie kranto priplaukti nepavyko.

Be šaulių iš Detroito ir Windsoro dalyvavo ir svečiai iš tolimesnių vietų - Toronto ir Chicago.

Žodį tarė jūrų skautų vardu tunti-ninkas agr. Jurgis Baublys. Jis savo žodyje trumpai nupasakojo kada, kur ir kaip buvo pradėta Lietuvoje švęsti Jūrų dieną. Ją šventė žvejai pradėdami žūklę, išsigiję naują laivą ir pagerbdami žuvusius. Lietuvos Jūrų skautai pirmąją Jūros dieną atšventė Šventosios uoste.

Meninę dalį pravedė Windsoro šaulių kuopos pirmininkas Mykolas Kizis. Pirmoje programos dalyje buvo deklamuojami eilėraščiai, kuriuos skaitė Rūta Šnapštytė, Vyta Šnapštytė, Karolis Balys, O. Baltrušaitienė, Vytautas Čiuprinskas, Jonas Revas.

Antroje dalyje muz. Stasys Šližys iš atsilankusių svečių suorganizavo chorą, kuris padainavo kelias dainas. Vėliau šauliai nuvežė laivelį į ežerą vainiką ir jį paskandino, giedant Marija Marija

Po to vyko gražios vaišės ir loterija, kuri buvo gana įdomi ir vertinga.

a. gr.

Clevelando žinios

Kasmet Rockfellerio parke - tautybų kultūrinuose darželiuose, yra rengiamos "Vieno Pasaulio" šventės. Šiais metais ji įvyks "Lietuvių Darželyje" rugsėjo 9 d.

Į šventę atvyks Ohio senatorius John Glenn, buvęs astronautas, kuris pasakys šventės atidarymo kalbą.

Meninėje dalyje dainuos ir šoks Čiurlionio Ansamblio grupės, vadov. muziko Alfonso Mikulskio. Taipgi pasirodys airių ir kitų tautybių šokėjai. Pradžia 2 val. p.p.

Rugsėjo 8 d., Clevelando L. B. Apvalinkės valdyba ruošia Tautos šventės minėjimą - koncertą. Kalbės dr. Vyt. Bieliauskas, meninę programą atliks solistė Gina Čapkauskienė. Minėjimas bus N. Parapijos salėje, 7 val. vak. M

Lietuvių Kultūros
Muziejus

Dr. Antanas Lipskis gimęs Lietuvoje, išsimokslinimą įsigijo tėvų krašte. Jis studijavo mediciną seniausiam Europos Universitetui Heidelberge, Vokietijoje. Atvykęs į JAV jis apsigyveno Chicagoje, kur ir dabar dirba gydytoju LaGrange Memorial Hospital.

Šalia savo tiesioginės gydytojo profesijos dr. Antanas Lipskis do risi menu ir lanko Amerikos Meno Akademiją. Jis ne kartą dalyvavo parodose su savo meno darbais ir jose jis laimėjo ne vieną premiją.

Šiais metais bus jo paroda rugsėjo 9 d. nuo 2.00 iki 5.00 val. p.p. 4012 Archer Ave. Chicago, Illinois.

ATITAISYMAI

Laisvosios Lietuvos techninis redaktorius labai atsiprašo Lietuvos Generalinę konsulę p. Juzę Daužvardienę už per neapsiūšėjimą padarytas klaidas. Laikraščio numerio 15 (rugsėjo 9 d.) jos mergutinė pavardė turi būti Rauktė, o ne Rautė lytė kaip buvo tame straipsnyje ir jos gimimo miesto vardas Worcester bet ne Worchester.

Atsiprašydamas už įsivėlusią mechaninę klaidą, labai apgailestauju, kad straipsnyje "Floridos Klube" laikraščio numerio 16 (23.08.) p. Urbšaitis buvo pavadintas ALT'os vicepirmininku, nors iš tikrųjų jis yra Bendruomenės ir Lietuvių klubo valdybų vicepirmininkas, nepamirštant, kad jis - labai aršus bendruomenininkas.

Techninis Redaktorius

PASAULIO

IVYKIAI

* Kurdų kultūra siekia 2000 metų, tačiau vis dar kurdai kovoja dėl nepriklausomybės. Jie vedė kovas su persais, mongolais, turkais, arabais, anglais ir kitais priešais. 1921 m. - tais jiems buvo pažadėta autonomija, bet ir tos praktiškai negavo. Jų teritorija iki šiai dienai yra padalinta tarp kelių valstybių.

Šiomis dienomis Irano revoliucinė gvardija sutriuškino įvykusį Pavėh mieste kurdų sukilimą. Vyriausybė sušaudė 18 kurdų vadų ir uždarė kurdų demokratinę partiją.

Romas Giedra su žmona Lidija.
Nuotrauka Gedimino Janulos

Ištrūkęs iš okupantų kalėjimų ir prieš kelis mėnesius pasiekęs JAV, Romas Giedra dalyvaus Amerikos Lietuvių Kongrese Clevelande ir papasakos apie savo išgyvenimus bei apie dabartinę padėtį Lietuvoje. Jis 1962 m., būdamas dar jaunas keliolikmetis gimnazistas, su savo draugais bandė lėktuvu pabėgti į Švediją, tačiau neįstengė lėktuvu užvesti ir tada auton obiliu bandė pasprukti į Lenkiją. Buvo sulaikyti prie sienos ir visi jie areštuoti. Romas, kaip nepilnametis, gavo mažesnę bausmę, o trims kitiems skyrė po 12 metų kalėjimo. Kaip nepilnametis išleistas anksčiau jis tęsė studijas ir Klaipėdoje baigė politechnikos mokyklą. Atvykęs pas savo tėvus į Los Angeles ten gavo elektrotechnikos darbą. Yra uolaus patriotinio nusistatymo ir dalyvavo vyčių seime. Iš jo kongreso metu išgirsime idomų pranešimų. Kongrese dalyvaus su savo žmona Lidija.

ALT Informacija

Gydytojas apžiūrintis berniuką sako:

- Esi drovus.
- Tą patį man sako ir mama. Jei tėvelis nebūtų buvęs drovus - aš keturiomis metais būčiau senesnis.

SĖKMINGA BALFO IŠVYKA

1979 m. rugpiūčio 19 d. Onos ir Česio Šadeikų gražioje ir erdvioje sodyboje, Farmington, įvyko ir su dideliu pasisekimu praėjo BALF o 76 skyriaus suruosta išvyka. Toje išvykoje dalyvavo apie 200 svečių ir keli (trys) kunigai. Ši sekmadienio išvyka visais atvejais buvo vykusiai ir vaišės tikrai pasisekusios, prie kurių prisidėjo moterys ir vyrai. Išvykos metu veikė ir loterijos stalai bei kitos įvairianybės.

Nuotraukoje (iš kairės į dešinę, sėdi): Č. Šadeika - finansų sekretorius, V. Staševičienė - vyr. narė, J. Normantas, vicepirmininkas iš Australijos. (Stovi) A. Vaitienas, vicepirmininkas, R. Macionis, vicepirmininkas, P. Baladienė, turtų "karalienė", B. Brizgys, pirmininkas, O. Šadeikienė, parengimų vadovė, L. Laurinavičienė, loterijos tvarkytoja, V. Štaškus, sekretorius ir išdėninkas.

Nuotrauka K. Sraugausko.

AUKOS ATKARPA

Vajaus Komitetui - Laisvoji Lietuva
2618 West 71st Street - Chicago, IL 60629

Siunčiu \$ _____ * auką patobulinimui spausdinimo priemonėms.

Vardas ir Pavardė: _____

Adresas: _____

*su didesne auka kaip \$50, malonėkite prisiųsti savo asmeninę nuotrauką.

Laisvoji Lietuva

2618 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef.: 476-3371 or 839-5531

Published bi-weekly on Thursdays, by Lithuanian Regeneration Association
Subscription rates: \$10.00 annually; 50¢ per copy.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS
(USPS 301-580)

Leidžia LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDIS

Įgaliotas Leidėjas ir Kolegijos Pirmininkas: Valerijonas Šimkus

Įgalioto Leidėjo Pavaduotojas: Kęstutis Dirksis

Technikinis Redaktorius: Vytautas Laugalis

Redakcinė Kolegija: Marijus Blynas, Vilijus Bražėnas, Stepas Jakubickas, Jurgis Juodis, Jonas Miškinis, Kazys Oželis, Alfonsas Rimas, Vytautas Semška, Kazys Tautkus, Jonas Virbalis, Juozas Vilutis ir Povilas Žičkus.

Įvairių autorių straipsniai skelbiami LAISVOJOJE LIETUVOJE nevisada reiškia redakcijos ar leidėjo nuomonę. Rankraščiai redakcijoje nesaugomi. Gražinami tik iš anksto susitarus. Prireikus, rankraščius redakcija trumpina ir juos taisy savo nuožiūra.

Redakcija veikia nuo 10 val. ryto iki 5 val. p. p. Ketvirtadieniais nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro ir šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 1 val. p. p. Prenumerata metams 10 dolerių. Atskiras numeris 50 centų.

Stepas JAKUBICKAS,
L. A. S. Seniūnų Tarybos Pirmininkas

Marijus BLYNAS,
L. A. S. Vyr. Valdybos Pirmininkas

Vienybė ir idėja

Vardan tos Lietuvos
vienybė težydi!

Be vienybės savų tarpe, be ištikimybės idėjai - nei ma noma pergalė.

Pasibaigus L. A. S. Seniūnų Tarybos Suvažiavimui, kuris tęsėsi dvi dienas (rugsėjo 1 - 2 dienomis) Chicagoje, "Laisvosios Lietuvos" patalpose, galime pilnai pasakyti, kad šis suvažiavimas buvo gana sėkmingas ir dar kartą suvažiavimo atstovai, delegatai, užakcentavo visų lasiečių vienybės principus, kurių jie laikosi, siekdami, kaip anksčiau, taip ir dabar laisvos ir nepriklausomos Lietuvos atstatymo.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdis stovi tautos ir Lietuvos valstybės pozicijoje ir iš jų niekada neatsitrauks. Jis anoms rūšiomis okupacijų ir karo dienomis nesuklupo ir neatsisakė nu brėžto kelio, kurį numatė jau seniai lietuviai-nacionalistai.

Mes išpėjame tuos lengvatikius ir tikrus priešus, kurie teigia, kad mūsų idėja šiais laikais yra pasenusi ir sakome jiems, jog nacionalizmas niekuomet nesensta. Tokiems "filosofams" mes atsakysime su dvigubu ryžtingumu, tęsdami negailestingą kovą su visais mūsų tautos ir tėvynės priešais svetimaiais ir net savais marksistais, su visais sovietinio režimo kolaraborantais.

L. A. S. yra tikras savo idėjos ne klystamume, jos dvasinės tvirtybės, patvarume ir niekas nesulaikys mūsų šventos misijos ir Lietuvos laisvę ir jos pilną atgimimą, jos renesansą

netolimoje ateityje, kai okupantai ir grobikai bus gi gyvenimo ir laiko išmesti už istorijos borto. O tuo mes visai neabejojame!

Visis kaip vienas stokime ir laisvės ir vienybės fronto gretas ir tuomet mūsų pergalė bus pasiekta!

Todėl dabar galima pabrėžti, kad L. A. S., kurio programa visiems gerai žinoma, yra ta tvirtovė tautiniam fronte, kurio niekam nepasiseks užimti. Nepaisant, kad kai kurie žmonės persidirbo ir pavargo, tačiau idėja, kuri perduodama jaunesniems būčiams pasilieka ta pati ir nepalaužiama. Šiandien mums reikalinga ne mažiau, o dar daugiau organizacinė vienybė, solidarumas ir rimtumas visuose tautiniuose ir valstybiniuose reikaluose. Mes kviečiame visus jaunesnius prisijungti prie mūsų Sąjūdžio tik su tikra idėja, su atsidavimu dirbti dėl Lietuvos išlaisvinimo, dėl tėvynės. Mums reikalingi žmonės, bet tokie, kurie pirmą vietą stato ne savo menkas ambicijas, užsispyrimus, siaurus egoistinius siekimus ir karjeristinius viršūkalnius, o tokie bičiuliai, kuriems svarbiausias momentas jų gyvenime - tautos laisvė, pilna demokratija visiems lietuviams ir nepriklausoma suvereninė valstybė.

L. A. S. nepripažino ir niekada nepripažins marksistinės materialistinės ideologijos svetimos jam. Jo pasirinktas kelias sunkus, bet garbingas, tai tautinio idealizmo kelias, kuris, tikime nuves mus į tautinę demokratiją su pilnomis visų piliečių teisėmis ir socialiniu teisingumu naujai atstatytoje ateities nepriklausomoje Lietuvoje!

REMIAMI BALTIEČIŲ REIKALAVIMAI

Ryšių su Pabaltijio valstybių atstovų demaršu Maskvoje, reikalaujant Lietuvai, Latvijai ir Estijai laisvo apsisprendimo, VLIK'as ir ALTA amerikiečių spaudai išsiuntinėjo šitokio turinio pareiškimą: "Visi laisvojo pasaulio lietuviai stipriai paremia ryžtingą pareiškimą, padarytą Baltijos valstybių 45 disidentų Maskvoje, reikalaujant atšaukti Molotovo - Ribbentropo Paktą ir siekiant laisvo apsisprendimo ir laisvės Lietuvai, Latvijai ir Estijai, kurias neteisėtai užgrobė Sovietų Sąjunga, kas buvo ano susitarimo rezultatas.

Sovietų Sąjunga tiesioginiai ir grubiai pažeidė Helsinkio 1975 m. susita-

rimą, neleidami Baltijos valstybėms spręsti savo likimo.

Vyriausias Lietuvai išlaikinti Komitetas ir Amerikos Lietuvių Taryba atkreipia į tą baigiamąjį Helsinkio susitarimo aktą, pasirašiusių valstybių dėmesį, prašydama paremti Baltijos tautų laisvės reikalavimus.

Amerikos Lietuvių Taryba ragina visus Atstovų Rūmuose remti House Concurrent Resolution 147, kuri reikalauja, kad JAV vyriausybė paremtų Baltijos valstybes".

Dr. Kazys Šidlauskas
Amerikos Lietuvių
Tarybos Pirmininkas

VLIK'as perkeltas į Vašingtoną

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, dabar vadovaujamas dr. K. Bobelio, persikėlė iš New York'o į Vašingtoną.

Dėl ko pasirinkta ši vieta? Atrodo, neatsitiktinai, nes Washingtonas, kaip visiems žinoma, yra pačios galingiausios pasaulyje valstybės centras, kuriame suelna visi reikalai, ir tenai greičiau ir efektingiau gali veikti visie tie, kurių tautos randasi už geležinės uždangos, kurioms reikalinga neatidėliotina ir sumani blaivi pagalba. Be to, Washingtono - sprendžiamos visų taikos ir karo, politikos, diplomatinio santykių ir bendradarbiavimo klausimai tarp visų tautų ir valstybių VLIK'as, atrodo šiame naujame sąsate politiškai ir tautinės vienybės prasme žymiai pasitaisė.

Neseniai Chicagoje įvyko VLIK'o

Tarybos posėdis (26.08.1979). Jame dalyvavo atskirė iš Floridos K. Bobelis, kuris padarė išsamų pranešimą apie vedamus ir padarytus darbus, ryšius su VLIK'o perkėlimu.

Jis detaliai palietė visus reikalus, surištus su VLIK'o Informacijos Centru, kas jame jau padaryta ir kas ne, ir kas bus reikalinga padaryti netolimoje ateityje.

Dr. K. Bobelis su išitikimu ir politiko aistra pabrėžė, kad jau dabar reikia ruošti Madrido konferencijai, kurioje neabejotinai bus iškeltos žmogaus teisės ir kaip jos yra laužomos sovietų okupuotame Pabaltijy. Žinoma sovietai stengsis jas apeiti ir ignoruoti, tačiau kiekvieną kartą jiems sunkiau tai padaryti, nes jie yra pasirašę šiuos nutarimus, kuriuos visai ignoruoti jie negalės, norėdami turėti

Š. m. rugsėjo 1-2 d. d. LAS Seniūnų Tarybos suvažiavimo proga buvo išrinkta:

L. A. S. SENIŪNŲ TARYBOS PREZIDIUMAS - Stepas Jakubickas - pirmininkas, Jonas Virbalis - pirmininko pavad., Andrius Usvaltas - sekretorius.

L. A. S. VYR. VALDYBA:

Marijus Blynas - pirmininkas, Kasperas Radvila - 1-mas pirm. pav. Stefanija Kaulėnienė - 2-as pirm. pav. Valerijonas Šimkus - pirmininko pav. ir Laisvosios Lietuvos įgaliotas leidėjas, Vytautas Jokubaitis - gen. sekretorius, Jonas Skavičius - išdininkas.

L. A. S. GARBĖS TEISMAS:

Bronius Macianskis - pirmininkas, Antanas Bertulis - pirmininko pav. Liūdas Tamošaitis - sekretorius.

L. A. S. KONTROLĖS KOMISIJA: Kazys Oželis - pirmininkas, Jonas Balčiūnas ir Alfonsas Rimas - nariai.

Buvo vienbalsiai pritarta Laisvosios Lietuvos vedamai linijai, įgaliotų leidėjų išrinktas Valerijonas Šimkus.

normalius valstybinius santykius su didžiosiomis Vakarų demokratijos valstybėmis, kurios, itin, reikalingos Sovietams, turint galvoje jų ekonominę ir technologinę atsilikimą.

Reikia galvoti, kad nežiūrint į VLIK'o Tarybą ir Statutus tas pats, tačiau ten atsirado žmonių, kurie pasako už praeities nesantaikų išlyginimą vienybės ir visos tautos naudai. Šiuo metu VLIK'o Informacijos veidū yra paskirtas dr. Kostas Jurgėla, kuris turi gerą patirtį ideologinio darbo bare, nes jis yra dirbęs "Amerikos Balso" ir "Laisvosios Europos" stotyse.

Pozityvus dalykas gal tas VLIK'e, kad jo pirmininkas dr. K. Bobelis vedą negailestingą kovą su tais, kurie bando skirstyti dėl kai kurių nuomonių nesutapimo. Jis atkakliai ieško ir remia tuos vlikininkus, kurie į pagrindinį vietą stato savo tautos ir valstybės reikalus, o ne smulkmenišką, menką reikalingas nuomones ir egoistines ambicijas.

Suprantama ir visiems aišku, kad ko mažiau bus intrygų šiame labai reikalingame Lietuvių Išlaisvinimo organe, tuo lengviau bus sprendžiamos politiniai reikalai ir tuo greičiau mes atgausime laisvę.

Šiuo metu yra tik vienas kelias ir viena pagrindinė to kelio gairė, tai mūsų tautos vienybės švyturys, kuris garantuotai mus nuves į mūsų svajonių viršūnes - į tautos politinę laisvę ir valstybės nepriklausomybę!

LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDŽIO DEKLARACIJA

Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, tęsdamas senosios Lietuvos valstybės Nepriklausomybės idėją, vykdydamas kūrėjų savanorių, partizanų, žuvusių dėl Lietuvos valstybės idėjos testamentą, siekdamas sustiprinti šių dienų Nepriklausomybės kovą, Seniūnų Tarybos Suvažiavimo proga, 1979 metais, rugsėjo mėn. 1 - 2 d. d., Chicagoje, Illinois, U. S. A., skelbia šią deklaraciją.

1. Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, nors vardu yra jaunas politinis veiksnys, bet nebeužgąs savo kilmę, dvasia ir veikla. Sąjūdis yra kilęs ir aktyviai pasireiškęs Nepriklausomoje Lietuvoje. "Geležinio Vilko" kovos organizacijoje ir Lietuvių Nacionalistų politinėje veikloje, kurių dvasioje sukauptos senosios lietuvių tautos valstybinės tradicijos, ilgų amžių atkakli ir nepaliaujama kova dėl savo valstybės išlaikymo, jos stiprinimo, tautos kūrybių galių plėtimo ir tautiniai kultūrinės, politinės, ekonominės misijos įgyvendinimo, kviečia visus lietuvius patriotas ir visas lietuvių organizacijas į vieningą Lietuvos Nepriklausomos valstybės atstatymą. Lietuvai dar niekad nebuvo reikalingas toks dvasinis atsparumas, tokia atkakli kova dėl tautinio išlikimo, toks vieningas ir pasiaukojimo kupinas visų mūsų jėgų sutelkimas laisvės kovai, kaip šiandieną.

Kai žiauriausias Lietuvos priešas - bolševizmas siekia brutaliausiomis priemonėmis ir metodais išnaikinti lietuvių tautą, reikia milžiniškos dvasios ir nepalaužiamo ryžto tam pasipriešinti. Todėl kiekvieno lietuvių šventa pareiga aukotis ir daryti tai, ko šiandieną negali pavergti Lietuvių tauta:

Organizacijų rezoliucijomis ir pavieniais laiškais nuolatos kreiptis į pasaulio mokslininkus bei spaudą, į gyvenamų kraštų vyriausybes, kongresmanus, senatorius ir įtakingus parlamentų atstovus, prašant jų imtis priemonių priversti Sovietų Sąjungą pasitraukti iš okupuotos Lietuvos ir suteikti galimybę lietuvių tautai atstatyti savo turėtą valstybinę Nepriklausomybę. Taip pat prašyti užtarimo, kad iš Sovietų kalėjimų ir koncentracijų stovyklų būtų paleisti už tautos laisvę kovojantieji lietuviai. Mes negalime sėdėti rankas sudėję ir laukti, kad Nepriklausomybę kas kitas iškovotų ir ją mums dovanai duotų. Tokių atsitikimų istorija nežino. Už laisvę reikia kovoti, ji perkama tikrai krauju. Šiuo pavojingiausiu Lietuvai metu, mes turime pasitikėti savo jėgomis, kiekvienas lietuvis, pagal savo išgales ir padėtį, turi būti laisvės kovos dalyvis, aktyviai ir organizuotai dalyvauti kovoje dėl Lietuvos valstybės atstatymo, stiprinti laisvės kovos dvasią visų lietuvių sąmonėje, moraliai ir visais būdais padėti kenčiančiam ir kovojančiam Lietuvai.

2. Lietuvių išlaikymas. Labai svarbus uždavinys yra netikėtai išlaikyti lietuvių, bet reikia ją stiprinti ir ugdyti mūsų jaunoje kartoje. Reikia, kad jaunoji karta daugiau domėtųsi, jungtųsi ir dirbtų savose lietuviškose organizacijose, gyventų tautos tradicijomis bei papročiais ir siektų jų idealų, dėl kurių mūsų protėviai amžiais kovojo.

Šalia einamo mokslo valstybinėse mokyklose svarbu ir būtina lankyti lietuviškas šeštadienines-sekmadienines mokyklas, lietuvių kalbos seminarus. Kas neturi vaikų, turi jausti tautinę pareigą finansiniai remti lietuviškas mokyklas. Visi bendromis mūsų galiomis ugdykime lietuvių kalbos meilę, keltume savosios kalbos grožį, tautinę kultūrą ir Lietuvos garbingos praeities meilę.

Šeima - pagrindinis auklėjimosi židinys ir nuo jo priklauso mūsų jaunimo tautinis subrendimas ir sąmoningumas. Todėl lietuviškos šeimos yra kviečiamos skirti dėmesį lietuvių kalbai šeimose, stengtis išlaikyti nesužalotą lietuvių kalbą.

3. Tuo metu, kai Lietuvos pavergėjas, rusiškas kolonistas, klastoja Lietuvos valstybinę praeitį, mokyklose vaikams melagingai aiškina Lietuvos istoriją lyg Nepriklausomos Lietuvos valstybės iš viso nebūtų buvę, mūsų kultūrininkams ir spaudos darbuotojams priklauso didelė pagarba už atliktus darbus tokiose sunkiose sąlygose, raginant ir toliau tuo pačiu pasiaukojimu dirbti ir kurti vis daugiau ir vis stipresnių dvasinių vertybių, kad mūsų tautinė kultūra būtų ir stiprėtų, kad Lietuvos istorija, tradicijos ir papročiai laisvajame pasaulyje būtų išsaugoti ateities Lietuvos valstybei ir lietuvių tautai.

Didelė padėka ir pagarba Sąjūdžio laikraščio LAISVOJI LIETUVA visiems buvusiems ir dabartinams bendradarbiams, įgaliotiems leidėjams, redaktoriams ir rėmėjams, kurių dėka ir pasiaukojimu LAISVOJI LIETUVA nors ir sunkiose sąlygose, jau 34-tus metus ryžtingai skina kelią ir Lietuvos laisvę. Ypatinga padėka dabartiniam įgaliotam leidėjui ir Redakcinės Kolegijos pirmininkui Valerijonui Šimkui ir jo nenuilstamai talkininkei Onai Šimkuvienei, kurie dirba iš pasišventimo, jo leidimo ir tobulinimo.

Ekonominėje srityje rekomenduojama visiems lietuviams, išblaškytiems po visą pasaulį, stiprėti. Stiprindami savo asmenines pozicijas, stipriau remkime Diplomatinę Tarnybą, VLIKą, ALTA, BALFą ir kitas lietuvių organizacijas, siekiančias Lietuvai laisvės ir Nepriklausomybės atstatymo.

4. Lietuvos Atgimimo Sąjūdis ragina visus lietuvius, Laisvės varpui pašaukus, skubėti į savo Bočių Žemę atstatyti sugriautas sodybas. Politinėje veikloje Sąjūdis, turėdamas aiškius tikslus, turi ir savo plačią, visas gyvenimo sritis apimančią programą, kuria atsiremia į valstybinius ir tautinius pagrindus savos valstybės atgavimą ir pastovų išlaikymą, savos tautos gyvatės išsaugojimą, jos kūrybinio genijaus išreiškimą, į religinį, moralinį, į sveiką supratą tautinę demokratiją, į piliečių teises ir socialinio teisingumo gerovę.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdis visiškai atmesdamas marksistinį materializmą, jam priešpastato valstybinį ir tautinį idealizmą, siekdamas Lietuvos Nepriklausomos valstybės įsistovėti pilnose etnografinėse sienose su sostine Vilniumi ir su jos užnugariumi rytus, su uostu Klaipėda ir etnografiniu užnugariumi vakarus.

Visuomeninėje, organizacinėje veikloje Sąjūdis telkia pozityviuosius, kovinguosius ir tautiniai sąmoningus lietuvius Nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymui ir Sąjūdžio idėjų ugdymui. Sąjūdžio vienetų vadovybės ragina namo rodyti didesnę aktyvumą organizacinėje veikloje ir savoje spaudoje. Santykiuose su kitomis lietuvių organizacijomis, bendroje laisvės kovoje stengtis sugyventi, vieni kitiems talkinti. Nuoširdi vienybė, broliškas sugyvenimas, bendra kūrybinė nuotaika ir pozityvus darbas telydi mūsų Sąjūdį Tėvynės Lietuvos laisvei ir gerovei.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Seniūnų Tarybos

Suvažiavimo prezidiumas:

S. Jakubickas
J. Virbalis
V. Jokubaitis

Chicago, 1979 m. rugsėjo 2 d.

A. a. Kostas R Ū K A Š

HOT SPRINGS, Ark.

Š. m. rugsėjo mėn. 2 d. suėjo trys metai, kai Kostas Rūkaiš iškeliavo amžinybėn. Laiko nepavyso ir nesustabdyti. Tik artimieji ir draugai nepamiršo a. a. Kosto: aplanko kapą, parymo prie jo, susimąsto...

Visuomenės veikloje jis paliko giliai įmintą pėdą ir jo pradėti Hot Springs'e darbai tęsiasi toliau.

Jis - Zarasų krašto sūnus. Čia gimė (1904), užaugo, mokėsi ir dirbo. Buvo pedagogas: dvidešimt metų išdirbo mokytoju ir mokyklų inspektoriumi. Be savo tiesioginio darbo, vadovavo visoms prie mokyklų esančioms Lietuvoje organizacijoms. Taip pat su lenkintus lietuvius, per bažnyčią, mokyklą ir organizacijas, stengėsi atlikti, skiepyti meilę ir pareigą savo kraštui. Velionis buvo labai teisingas linksmo ir malonaus būdo, stengėsi visiems padėti ir žmonių buvo mėgiamas.

1944 m. antrą kartą bolševikams okupuojant Lietuvą, pasitraukė Vokietijon.

Sunku buvo atsiplėsti nuo savo gimtojo krašto ir pasileisti į nežinią. Bet ėjo nesvyruodamas, nes žinojo, koks žiaurus yra komunizmas. Čia, pa tekės į lagerį, irgi dirbo mokyklų inspektoriumi. Steigė lietuviškas mokyklas, spausdino vadovėlius, laikraščius ir t. t.

1950 m. atvažiavo į JAV ir apsigyveno Hartforde, Conn. Sunkiai ir ilgąs valandas dirbo fabrike. Užaugino ir išmokslino dukrą Nijolę. Išlaikė ir nukaršino savo seną tetą Uršulę. Siuntė daug siuntinių giminėms ir pažįstamiems į pavergtąją Lietuvą. Daug pastangų padėjo, kol atsikvietė Amerikon iš Sibiro grįžusią žmoną Stefaniją.

Nepamiršo ir visuomeninio darbo: įvairioms sukaitymams rašė ir skaitė paskaitas Hartforde ir jo apylinkėse. Palaikė ir rėmė lietuvišką spaudą, skaitė virš dešimt laikraščių ir žurnalų. Taipogi beveik visuose laikraščiuose bendradarbiavo - rėmė savo parašytis straipsniais. Nepamiršo ir lietuviškų knygų - pirkė, skaitė ir buvo Nidos klubo nariu.

Jam buvo geros visos lietuviškos organizacijos - visi lietuviai, visi katalikai. Visų organizacijų pagrindiniai tikslai tie patys: atstatyti Nepriklausomą Lietuvą.

Išėjęs pensijon ir išsikūrus Hot Springs'e išjungė į vietinių organizacijų veiklą. Čia buvo šaulių sąjunga, L. B., LAS organizacija. Visų organizacijų lydybose prisilėmė aktyviausias pareigas. Taip pat suradęs pritarė ir rėmė įsteigė radijo valandėlės klubą. Nedejavo ir nesiskundė ir su L. B. pirmininku J. Bružu nugalėjo visas kliūtis, išdirbo pasižadėtą terminą ir pramynė taką kitiems.

Lietuvoje ir išeivijoje buvo didelis patriotas ir kovotojas, kuris kėlė ir gynė pavergtos Lietuvos reikalus ir be atodairos pliekė savo išsamiais straipsniais okupantų - komunistus. S. R.

Plk. Kazys Škirpa

Politikas, diplomatas, Laikinosios Lietuvos Vyriausybės pirmininkas, Lietuvos Nepriklausomybės kovų są

vanoris - kūrėjas, pulkininkas Kazys Škirpa rugpiūčio 18 d. mirė Washingtono ligoninėje.

Kilęs iš Biržų apskrities (g. 1895) baigęs realinę gimnaziją Latvijoje ir Komercijos Institutą Rusijoje (Petrapiulyje), jis buvo aktyvus lietuvis anais laikais, organizuodamas tautinių dalinių tuometinėje carinėje Rusijoje. Jau 1918 m. K. Škirpa siunčiamas į Lietuvą, į vokiečių okupuotą Vilnių, vėliau stoja į Lietuvos kariuomenę.

1921 metais K. Škirpa Šveicarijoje (Žüriche) ir kiek vėliau Belgijoje, Karo Akademijoje Briuselyje.

1926 m. jis paskirtas Lietuvos Vyriausiojo štabo viršininku, o 1928 m. jis tapo Lietuvos karo atstovas Vokietijai.

1937 m. K. Škirpa dirba kaip Lietuvos atstovas prie Tautų Sąjungos Ženevoje, o nuo 1938 m. pasiunčiamas į Lenkiją.

Ivykus sukilimui Lietuvoje 1941 m. prieš sovietinę okupacinę Armiją, jis Lietuvos sukilėlių paskiriamas Lietuvos Laikinosios Vyriausybės ministru pirmininku, tačiau vokiečiai, turėdami savo imperialistinius planus jam tų pareigų neleido eiti. Jį įeizoliavo Berlyne (namų arešte). Vėliau buvo išsiųstas stovyklon, skirton politiniams - internuotiems.

Karui pasibaigus jis pakliuvo pas amerikiečius. Išvyko į Paryžių ir nuo 1946 metų jis dirba Airių Nacionaliniame Universitete, kur dėstė rusų kalbą.

1949 m. K. Škirpa emigravo į Ameriką, kur dirbo Kongreso Bibliotekoje Washingtono.

Pulk. K. Škirpa turėjo atsižymėjimus: Vyčio Kryžių su kardais ir kitus ordinus bei medalius.

Sibiro tremtinė, rašytoja, Stefanija Rūkienė, prie savo vyro, a. a. Laisvosios Lietuvos bendradarbio Kosto Rūkaišo kapo. Šalia stovi LAS Hot Springs skyriaus pirmininkas Antanas Bertulis.

Ne tremtinis aš esu

(Atkelta iš 11 puslapio)

Politrūkų klastos monai
Nesuviliojo mane.
Sakau tiesą, mieli ponai,
Ne tremtinis aš, oi ne!

Jokios garbės okupantui,
Nesu jų valdiny.
Skelbiu tiesą Kremliaus frantui -
Aš esu ne tremtinys!

Ir savi tiltų tiesėjai
Renegatai ir vada,
Laikas jau užbaigt kliedėjus,
Ir palikti kuo buvai.

REMkite PREKYBININKUS,
KURIE SKELBIAI
LAISVOJE LIETUVOJE

A & L INSURANCE AGENCY

4645 South Ashland Avenue - Chicago, Illinois 60609

Real Estate - Mortgage Loans - Income Taxes

Turime gyvybės draudimus nerūkantiems pigesnėmis kainomis, ligoninių, nutraukiamą pajamų, automobilių vairuotojams nuo 16 iki 80 metų, nuo gaisrų ir visus kitus draudimus.

Notariatas

ALEKSAS LAURAITIS, Svininkas

DURYS - LANGAI

Įvairių spalvų ir kainų. Geležies turėkliai ir "aluminum siding". Naujausi baltos emalio ir "Stainless steel" žieminiai langai.

ALUMINIJAUS RYNOS (Gutters)

TVOROS -

- STOGELIAI
įvairių medžiagų
ir spalvų.

KOSTAS BUTKUS

Telefonas: PR 8-2781

BALZEKAS MOTOR SALES

4030 South Archer Avenue
Chicago, Ill.

Since 1933

CHICAGO'S OLDEST

CHRYSLER-PLYMOUTH DEALER PHONE: 847-1515

A. a. Julija Ona BIČIŪNIENĖ,

Healthy Food restorano savininkė Bridgeporte, nuo širdies sutrikimo po trumpos ligos, sulaukusi 65 metų amžiaus, mirė rugpiūčio 19 d. vakare Mercy ligoninėje. Velionė pasižymėjo kaip labdaros ir visų kultūrinių lietuviškų reikalų rėmėja.

Priklausė Lietuvos Dukterų drau-

ADVOKATAS
GINTARAS ČEPĖNAS

2649 W. 63 rd St. Chicago
Illinois, 60629, tel. (312) 776-5162
Darbo val. 9 a. m. - 6 p. m.
Šeštadieniais - 9 a. m. - 12 p. m.
Kitu laiku pagal susitarimą.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS - CHIRURGAS
Westchester Community Klinikos
Medicinos Direktorius
1938 South Mannheim Road
Westchester, Illinois
Valandos: 3 - 9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8 - 3 val.
TEL.: 562-2727 IR 562-2728

TVERAS JEWELRY

REGISTRUOTAS LAIKRODININKAS
DEIMANTAI, ŽIEDAI, LAIKRODŽIAI
IR KITOS BRANGENYBĖS
2646 West 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel.: RE 7-1941

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

2443 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Telephone: PR 8-0833 or PR 8-2424

Gene and Barbara Drish

FLOWERS ARE ALWAYS IN GOOD TASTE!

MAZEIKA & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. WESTERN AVE., Chicago, Ill. 60636
Tel. REpublic 7-8600
9837 So. Kedzie Ave., Evergreen Park, Ill.
Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 WEST 71ST STREET - CHICAGO, GR 6-2345/46

----- Aikštė Automobiliams Statyti -----

LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIŲ
DRAUGIJOS
NARIAI

PETRAS BIELIŪNAS

4348 South California Avenue

LA 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 South Litanica Avenue

YA 7-1138/39

STEPONAS C. LACK ir Sūnūs

2424 West 69th Street

RE 7-1213

2314 West 23rd Place

VI 7-6672

11028 Southwest Highway - Palos Hills

974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 South Halsted Street

YA 7-1911

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 South Litanica Avenue

YA 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 South 50th Avenue - Cicero

OL 2-1003

Firestone

Telef.: GR 6-7777

padangos su neribota garantija iki susidėvėjimo. Ratlankiai (Wheels). Taip pat atliekamas ratų reguliavimas ir balansavimas (wheel alignment & balancing). Stabdžiai (brake service), motoro reguliavimas (tune up), keičiamos dalys, alyva, tepimas ir kiti pataisymai.

2423 West 59th Street - Chicago, Illinois
Valandos: kasdiena 7 val. ryto iki 7 val. vakaro, šeštadieniais 7 val. ryto iki 3 val. p.p. Sekmadieniais uždaryta.
Savininkas: MIKAS ČESAS

ZAMBIJOS KONFERENCIJA

V. PETKŪNAS

Vyskupas Muzorewa perėmė Rodezijos valdžią iš baltųjų su labai nepalankiomis gyvenimo sąlygomis. Po daugelio metų ekonominių sankcijų didelių išlaidų, vedant pasipriešinimą su komunistinėmis grupėmis, Rodezijos kraštas tapo nualintas, nors palyginant su kitais kaimyniniais komunistiniais kraštais, materialinis gyvenimas yra daug geresnis, bet vis dėl to didelis skaičius jaunų negrų neturi darbo. Negaudami darbo užsima menkelių bei juoda prekyba gatvėse ir tokiu būdu tęsia diena iš dienos savo gyvenimo egzistenciją.

Vyskupas Muzorewa, tapęs ministru pirmininku, nori visa tai pakeisti Partizaninis - terorizmo karas tęsiasi. Įvairios nelaimės veda prie nuosmimo.

Pirmieji demokratinės laisvės mėnesiai prasidėjo Rodezijos viduje nesantaika tarp juodųjų. Rev. N. Sithol po rinkimų rezignavo, paskleisdamas žinią, kad rinkimai buvo sufalsifikuoti. Atsisakė rezultatams pritarti ir reikalavo padaryti naujus rinkimus.

Nežiūrint į tuos nesusipratimus ir paveldėtą skurdą, vyskupas Muzorewa atkurtą laisvą Rodeziją valdo gana gerai. Anot daugelio negrų, Rodezijos gyventojų, jie jaučiasi šiandien daug geriau. Visi suvaržymai išnyko. Jie traktuojami vienodai su baltaisiais, nors gyvenimo lygis yra labai žemas ir jaučiasi daug trūkumų, bet jie turi viltį, kad valdant saviesiems, ir, pripažinus juos tarptautinėje plotmėje, kaip laisvą kraštą, visi tie trūkumai greitai laiku išnyks.

Šiomis dienomis Rodezijos vyriausybė ir gyventojų dauguma pilnai supranta konstitucijoj tam tikrus suvaržymus ir kad tie suvaržymai reikalingi pirmiausia valdymo metams, kad išvengtų žiaurios keršto ir atsiskaitymo su buvusiais savo valdovais, kaip vyko ir dabar dar vyksta Angoloje Mozambike, Ugandoje.

Susiliejęs baltųjų su juodaisiais turi vykti palaipsniui ramiose gyvenimo sąlygose

mo sąlygose

Kad palengvinti demokratinės Rodezijos valdymą, anot vyskupo Muzorewa, reikia panaikinti uždėtą sankciją ir pripažinti dabartinę vyriausybę. Tarptautinių stebėtojų pranešimu jis yra išrinktas tvarkingais demokratiniiais principais.

Pripažinimo Muzorewa vyriausybės negali sustabdyti pretenzijos komunistinių partijų J. Nkomo ir R. Mugabe, kad jie nedalyvauja vyriausybėje, nors prieš rinkimus jiems buvo siūlyta dalyvauti juose, tačiau jie atsisakė ir pareiškė, kad Rodeziją gali valdyti tik komunistai.

Pažymėtina, kad pirmasis iš jų komunistinio mokslo baigė Rusijoje, ant rasis Pekine. Jie yra prisiekę marksistai. Jų pagrindinė veikla yra terorizmas. Vien Rodezijoje jie jau išžudė virš 20.000 žmonių. Savo terora jie tęsia ir toliau.

Amerika ir Anglija reikalauja, kad šie prisiektieji teroristai būtų įjungti į naują vyriausybę, nes kitaip jie ne pripažins vyskupo Muzorewa vyriausybės. Atrodo, kol jie nebus išsileisti į naująją vyriausybę, tol Anglija ir Amerika taikys jai sankcijas.

Šiandien Rodezijoje laisvė ir demokratija yra daug didesniame laipsny, negu Zambijoje, Tanzanijoje, Nigerijoje, kurios šiandien premdžia jos likimą.

Pažiūrėkime trumpai į politinius užkulius.

Zambijos prezidentas Kaunda prieš pat konferencijos atidarymą ne tikėtai sušaukė, taip vadinamo, avangardo, penkių valstybių susirinkimą (Zambija, Tanzanija, Nigerija, Mozambikas ir Angola).

Saukdamas šį susirinkimą prezidentas Kaunda norėjo parodyti konferencijos dalyviams juodosios Afrikos solidarumą ir pasipiktinimą Britų nauja konservatyvė vyriausybė. Šiame susirinkime taip pat dalyvavo Edger Tekere, Zimbabvės nacionalinių komunistinių grupių generalinis

sekretorius, kuris irgi veda kovą Rodezijoje. Jis teigia, kad vyskupas Muzorewa ir jo juodieji ministrai yra baltųjų mažumos marionetės. Jis kaltina Mrs. Thatcher, kad ji patriotinį frontą vadina teroristais ir kviečia visas federalines respublikas pritariti jos nuomonei.

Avangardo susirinkime Zambijos prezidentas Kaunda pasakė, kad Zambija ir kitos juodosios Afrikos valstybės yra visiškai pasirošusios Rodezijos valdymo klausimą išspresiti karo veiksmams.

Rodezijos dabartiniai vadai yra sukilėliai. Reikia pastebėti, kad komunistai tvirtina, kad sukilėliai Afrikoje laimės. Jie skaito, kad Afrika yra komunistinė ir jį išitikinimu kitokių pažiūrų žmonės jos valdyti negali.

Per Britų Federacijos Valstybių suvažiavimą Australijos ministras pirmininkas Fraser pareiškė, kad Rodezijos klausimas pribrendo ir jį reikia išspręsti. Jis teigė, kad buvusios Smitho vyriausybės valdžios perdavimas Rodezijoje juodiesiems nėra visiškai suderintas su demokratiniais žmogaus teisės principais, nes teisė valdyti kraštą daugumai nėra perduota.

Policija, kariuomenė, jurisdikcija randasi mažumos (baltųjų) rankose. Britų ministras pirmininkė Mrs. Thatcher, paveikta Fraserio, pareiškė, kad Rodezijoje turi būti išdirbta nauja konstitucija. Pagal jos pasiūlymą sutvarkyti Zimbabvė - Rodezijoje neramumų buvo sušaudytas ir priimtas konferencijos komunikatas, kuris maždaug skamba taip: Britų Federacinių Valstybių atstovai Zambijos konferencijoje priėmė galutinį sprendimą, kad Zimbabvė Rodezija turi būti valdoma juodųjų daugumos, kad Smith sudaryta Rodezija jai valdyti konstitucija turi daug trūkumų. Turi būti išdirbta nauja, daugiau demokratinė konstitucija, kurioje būtų apkalbėta garantuota demokratine laisvė mažumai. Konstitucijos projektą turi paruošti Anglijos vyriausybė. Prieš nusistatant konstituciją turi būti padaryti laisvi, bešališki rinkimai po priežiūra Britų valdžios ir federalinių valstybių stebėtojų.

Londono vyriausybė išpareigoja paveikti Rodeziją, kad ji priimtų tuos pasiūlymus, o avangardo valstybės savitaka turi paveikti komunistinį patriotinį frontą baigti partizaninius veiksmus ir sutikti su vykdomo taisyklėmis ir rinkimu rezultatais.

Skaitant išleistą konferencijos komunikatą susidaro įspūdis, kad Australijos ir Anglijos vyriausybės vengia padėti draugiškai pusei, o tarpininkauja Maskvai kolonizuoti Afriką. Einant ta kryptimi Anglija ir Australija ruošia antrą Vietnamą. Šiandien tūkstančiai bėga iš Vietnamo (o H. Kissingeris gavo užtai Nobelio premiją), gal būt, greit gelbėdami savo gyvybes žmonės bėgs ir iš Rodezijos.

Keistai praskambėjo Australijos min. pirm. Fraserio išpėjimas Rodezijai: "Jei šiandien Rodezijoje nebūtų įgyvendintas taikos planas, tai Kubos kariuomenė, naudodama rusų ginklus, lies kraują vesdama ten partizaninį karą".

Kodėl Kubos kariuomenė atsirado Afrikoje ir kas jai padėjo atsirasti? Tokia politika taikant, jau daugiau kaip pusė pasaulio yra perleista komunistų įtakos sferai. Azijoje ir Afrikoje nusileidimai eina prie galo, mažai kas liko, ką būtų galima perleisti Maskvai... Vien ateitis parodys...!

Kroatijos Atstovybė Canberroje

Informaciniai straipsniai talpinami Laisvoje Lietuvoje, jau ne vieną kartą supažindino skaitytojus su pastangomis Kroatijos patriotų atgauti jų krašto laisvę ir atsipalaiduoti nuo kitų valstybių jiems primesto nepriklausančio jų tautai Jugoslavijos vardo.

Šiomis dienomis pavergtieji kroatiai ir vėl buvo linksniojami Australijos spaudoje. Tam pabrėžti, kad kroatų nėra jugoslavai jų bendruomenė Australijoje prieš 20 mėnesių atidarė Canberroje Kroatijos atstovybę. Jų atstovu, Chargée d'Affaire, buvo paskirtas Mario Despoja.

Federalinio Teisingumo Ministeris Duračk išskėlė, nelegaliai pasivadinusiam Chargée d'Affaire, Mario Despoja teisme bylą, prašydamas padaryti sprendimą, nuimti Kroatijos vėliavą ir kitus ženklus, su sijusius su nelegalios atstovybės egzistencija.

Š. m. rugpiūčio 7 d. teisėjas Mr. Smithers nutarė Kroatijos atstovybę uždaryti ir iki rugpiūčio 28 d. tai įvykdyti. Mario Despoja, dar negavęs teismo sprendimo nutarimo, iš pareigų atsistatydino ir pareigas perdavė

kitam atstovybės tarnautojui Miss D. Sidic.

Atstovybė turi viltį, kad atstovo pakeitimas gali sutrukdėti Federalinio Teismo sprendimą. Naujas Chargée d'Affaire Miss Sidic spaudos atstovams pareiškė, kad teismo sprendimas yra nukreiptas asmeniškai prieš Mario Despoja ir kitų asmenų visai nepalietė, todėl ji negalvoja sprendimą vykdyti. Teismo ji nėra įpareigota tai daryti.

Tarp kitko Miss Sidic pasakė, kad Australijoje yra 250.000 kroatų ir jie nepripažįsta priklausomybės Jugoslavijai. Uždarius šią atstovybę jie atidarys kitą.

Užklaustas Teisingumo Ministerio komentatorius, pareiškė, Ministerio jos nuomone šiuo reikalu, atsakė, kad jokių oficialių pareiškimų tuo reikalu nėra.

Kroatijos bendruomenė pareiškė, kad laikydama šį reikalą ginčytiną, jie nori savo pavergtos tautos reikalą laikyti gyvu ir aiškinti pasauliui, kad demokratijos ir žmogaus teisės principai turi būti taikomi visiems ir visur vienodai.

V. P.

"Faktai ir mintys"

Žurnalas "Fakty i Mysly" (Faktai ir mintys) plačiai žinomas slavų pasauly laisvuose Vakaruose. Jį leidžia "Russian Problems" leidykla. Tas žurnalas leidžiamas rusų kalba. Jis išėina vieną kartą laike mėnesio. Jo pagrindinis uždavinys iškelti tokias problemas, kurios jaudina visus emigrantus, kilusius iš Sovietų Sąjungos, įskaitant ir Pabaltijų valstybes, Sovietų Sąjungos aneksuotais 1940 metais.

Būtiną pabrėžti, kad į pirmą planą tame žurnale yra statomas nacionalinis (tautinis) klausimas.

Šio žurnalo 12 numery (August) yra labai įdomus ir vertingas mums straipsnis, liečiantis Pabaltijų problemą, kuris parodo, kaip rusiškasis imperializmas stengiasi panaikinti, kaip visiškai likviduoti lietuvių, latvių ir estų identitetą. Tas straipsnis pavadinamas "Apie taip vadinamą sovietinės valdžios atstatymą Pabaltijy".

Straipsnio autorius yra mums gerai žinomas latvių istorikas, aktyvus kovotojas už Latvijos nepriklausomybę, kuris daug metų prabuvo sovietinėse koncentracinėse ir tik 1978 metais emigravo į Ameriką (JAV).

Viktor Kalninis plačiai savo straipsnyje atskleidė rusiškojo imperializmo pavojų pabaltiečiams ir kaip jis, tai yra, kokiais keliais ir būdais yra pristatomas vietiniams gyventojams kad visai užmigdyti tautiškai ir pasukant juos, taip vadinamą, tautų draugystės keliu, per "internacionalizmą" naują formą rusiškojo imperializmo, kuris, reikia prileisti, yra daug pavojingesnis už komunistinę santvarką, kuri ateina ar atėjo prievartiniais būdais ir vieną gražią dieną ji dings ir Sovietų Sąjungoje. Galima pridėti, kad politinė santvarka, despotinė, prievartinė (kaip vokiečių nacionalsocializmas, sovietinis "komunizmas") negali pavergti visas tautas, net atskiras nedideles tautas, o rusiškasis imperializmas kaip praeityje, taip ir dabar, nepaisant jo formos ir priedangos plunksnų, yra pavojingas pabaltiečiams, moldavams, kaukazečiams, net tokiai didelei nacijai, kaip ukrainiečiai.

(Pasinaudota faktais iš žurnalo "Fakty i Mysly")

Žurnalo adresas: Russian Problems 154 - 156 Broome Str. Apt. 6 c, New York, N. Y. 10002.

Didžiojo Teatro (Bolšoi Teatr) Maskvoje baletu žvaigždė Aleksander Godunov, neseniai gastroliavęs JAV, paprašė politinio bėglio teisų ir jas gavęs pasiliko laisvuose Vakaruose, jo žmona Liudmila Vlasova, priversta sovietinės administracijos, suktumo ir klastos būdu, pergabenta į Rusiją, SSSR.

Lydia's Health Foods

Natūralūs vitaminai-proteinai. Įvairiausios gydamos žolės-arbatos. Dietinis maistas. Vaisių sultys be cukraus. Daržovių aliejai. Stambiai malti įvairūs miltai. Daigintų kviečių ir kitų stambių miltų duonos. Natūrali kosmetika.

2439 West 71st Street
Chicago, IL 60629

Emilija Duodėnienė SAVININKĖ

Telefonas: 737-8931

BRIGHTON BAKERIES

Įvairių rūšių ruginė duona - tortai - pajai - pyragaičiai. Greitai ir sąžiningai išpildomi specialūs užsakymai: Vestuvėms ir kitiems pokyliams.

2457 W. 46-th Place,
Chicago, Ill. Tel. 847-1250

8359 So. Saginaw Str.
Chicago, Ill. Tel. 734-3400.

Antanas ir Nijolė MACKEVIČIAI Savininkai

J & J Pharmacy

LIETUVIŠKA VAISTINĖ

2557 West 69th St. - Chicago

vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydamos žolės ir t.t. Važiuojamos kėdės, rementai ir kt., pirkti ar nuomoti.

Angela ir Vytenis Dirksai savininkai

PRISTATYMAS NEMOKAMAI

TAUPYKITE DABAR!

PAS MUS, NE VISI TARNAUTOJAI YRA LIETUVIAI, BET KIEKVIENAM SKYRIUJE GALIMA SUSIKALBĖTI LIETUVIŠKAI

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 1/2% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
8 1/2% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
8 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.
SAVINGS INSURED UP TO \$40,000 BY F.S.L.I.C.

VELIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI, pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos, sąskaiton įdėjus atitinkamą sumą.

Saint Anthony Savings

1447 South 49th Court * Cicero, Illinois 60650

OFFICE HOURS
Daily 9:00 to 5:00; Monday 9:00 to 8:00; Saturday 9:00 to 1:00
Wednesday & Sunday Closed
JOSEPH F. GRIBASKAS, Vedėjas

656-6330

Dr. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS

Kalba Lietuviškai
TIKRIŲ AKIS.
PRITAUKO AKINIUS & "CONTACT LENSES"

2618 WEST 71ST STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

Valandos pagal susitarimą
Uždaryta trečiadieniais

Telefonas: 598-9776

LEONARD'S TEXACO SERVICE

TIRES - BATTERIES
GENERAL REPAIRS
TUNE-UPS

LEONARDAS ERINGIS

6801 West 87th Street
Oak Lawn, Illinois

VILIMAS MOVING

823 W. 34TH PLACE - CHICAGO

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IVAIRIU ATSTUMU

VLADO ANDRIJAUSKO LAUKI UŽEIGA

GERIAUSIAS PASIRINKIMAS
PIGAUSIOMIS KAINOMIS
VIETINIŲ IR IMPORTUOTŲ LIKERIŲ
IR KITŲ GĖRIMŲ

DRAUGIŠKA APLINKA

778 - 1203 2500 W. 69th Street - Chicago

PARAMA

GERIAUSIAS PASIRINKIMAS
PIGAUSIOMIS KAINOMIS
VIETINIŲ IR IMPORTUOTŲ LIKERIŲ
IR KITŲ GĖRIMŲ

DRAUGIŠKA APLINKA

Sav. JURGIS JANUŠAITIS ir JURGIS MAŽEIKAS

2534 West 69th gatvė, Chicago, Illinois 60629

Telefonas 737-3332

PALANGOS RESTORANAS

SVEIKAS LIETUVIŠKAS IR AMERIKONIŠKAS
NAMIE GAMINTAS MAISTAS

Greitas ir mandagus patarnavimas. Prašome atsilankyti.

6918 South Western Avenue - Chicago, Illinois 60636

John & Lyda Perkunas

ŠEŠIOS DIENOS KAUTYNIŲ BE POILSIO

(Tęsinys)

Isakiau sutikus tuos vokiečių kareivius, kurie plėšė prof. Šimoliūno namus, neprovakuoti, nestabdyti, nešauti jei jie pradėtų kautis – nušauti.

Tik išsiuntus patrulį girdžiu auto – mato šūvius prie mokyklos pietų vartų. Pribėgau prie lango matau – vokiečių kariai, vienas su šmeiseriu rankose, o mūsų sargybinis pakritęs ant žemės. Sukeliame aliarmą. Partizanai prie langų prie durų – šaudyti tik tada, jei vokiečiai veršis į pastatą. Vokiečiai greitai pamatė po vieną ar du šautuvus languose ir pastovėję kiek, pradėjo eiti botanikos sodo link. Čia juos pasitiko du Volkswagenai. Išsoko žandarai ir nuginklavo be pasipriešinimo Išeinu ir pasitinku žandarmerijos puskarininkį. Jis pareikalavo parodyti, ką jie apiplėšė. Pirmiausia, privedu prie kato nukauto mūsų sargybinio. Akys baigia balti, nekvepuoja, miršta – keletas kulų per krūtinę ir vidurius. Toliau sakau tam puskarininkui, kad iki plėšimo vietos beveik 1 km. Puskarininkas ima vieną Volkswageną ir važiuojam prie Šimoliūno namo. Lauko durys išlaužtos, tarnaitė aiškina – aš verčiau į vokiečių kalbą. Miegamų staliukai išvartyti. Antro aukšto vonių kambarių durų stiklai išmušti, dantų valymo pasto tūbelės išspaus tos. Puskarininkas sako aiškino, kad tai padarė kareiviai, kurie buvo prancūzų fronte. Ten deimantus slėpė tokiose tūbelėse. Peržiūrėjęs apklausė ar plėšdami kareiviai mušė, tarnaitė atsakė, kad ne, bet smarkiai sumudė. Grižtant iš Šimoliūnų namo sustojom prie mūsų štabo. Savo vieton palikau Pažerą, nes žandarmerijos puskarininkas reikalavo, kad būčiau tu įvykių liudytoju, vokiečių drausmės teisme. Sėdom atgal į Volkswageną ir vykom į divizionų štabą. (Ten radau mūsų belaisvius susodintus ant pievos po ginkluota priežiūra.)

Plėšusių kareivių veiksmus jau apklausi nęjęs, koks tai kapitonas, puskarininkas ir kareivis. Mane ir žandarmerijos puskarininką apklausė ką matėm plėšimo vietoj. Aš atpažinau kareivį, kuris nušovė mūsų sargybinių. Pasirašė ant kaltinimo popierių. Kapitonas pasiūlė vadovą sušaudyti su teise prašyti pasigalėjimo, kitus du išsiųsti į drausmės batalionus. Man išeinant girdėjau grąsinimus "tu būsi nušautas". Visą laiką buvau pilnai ginkluotas, tik teisme reikėjo padėti automatai prie sargybinių ant suolo. Atgal jie pavėžėjo iki botanikos sodo.

Veiksmai lyg aptilo. Nuėjau pažūrėti sužeistų ligoninėje. Pilnas didelis kambarys. Oras tvankus, atsidūdas karbolium ir krauju. Neprisimenu pavardžių nei daktaro (rodos, Labanauskas), nei gailėstingos sesers, kuri buvo nešėčia. Mūsų sužeisti partizanai ir priešų kariai sveiko visi. Lengvai sužeisti visi negulėję ligoninėje. Visų ūpas pakilus. Jautėmės beatperka tą gėdą, kai rytų priešą ilgametė mūsų kariuomenės vadovybė sutiko ne kulomis, o išieginėm uniformom ir gėlėmis. Mes norėdami Laisvos Lietuvos, išėję kautynėms, pirmuosius mūsų laimėjome. Mes jautėmės beatstatą nepriklausomybę, tačiau buvo visiškai aišku, kad vokiečiai pradėjo karą prieš rusus ne dėl to, kad norėjo išlaisvinti rusų pasigrobtas valstybes

ir leisti suorganizuoti savo vyriausybės.

Tokių geradarių pasaulyje nebuvo ir nebus. Niekas jaunų gyvybių neaukoja kitų tautų labui. Taip pat vokiečiai nebuvo akli, kad rusai statė gausybę aerodromų prie pat Prūsijos sienos, pavyzdžiui, prie Marijampolės sunkiem bombonešiams, kad rusai paprastom palapinėm uždegtų, krauna didelius kiekius artilerijos sviedinių. Kelios dienos po čia aprašomų įvykių važiuojant į Rytų frontą teko matyti pėstininkų šaudmenų supiltas krūvas kokių 3 m. aukščio. Tai aiški ruoša ne gintis, bet pulai. Visa bėda, kad rusų tragedija buvo ta, kad per daug jų daliniuose buvo politrukų, daugiausiai ne rusų, o semitiškos kilmės. Politrukai terorizavo karo dalinių vadus. Bijodami karinių incidentų daliniuose, ginklus ir jų šaudmenis laikė toli ir atskirai. Kareiviai neturėjo šovinių, tik politiniai daliniai turėjo geras automatus, tanketes, geras ryšio priemones ir pakankamai šaudmenų drausmei palaikyti. Galima pavaizduoti rusų kareivio drausmę, kai politrukas šaudė savo kareivius į nugarą ir nėra kas jį nukauna. Trečiadienio ankstyvą rytą aš meniškai sulaukiau vieną karį, pašauktą iš atsargos apie 35 m. anksčiau, bal tarusį, žygiuojantį į Rytus su paprastu šautuvu ir 15 šovinių. Jis buvo pastatytas sargybon naktį į birželio 22 d. Kazlų – Rūdos miškuose saugoti toli šaudančius patrankas. Be pasipriešinimo paėmė jo šautuvą nuo peties ir iki atsivėžėliau į būstinę pasakoję, kad jis mobilizuotas prieš 4 mėnesius. Sargyboje išbuvo iki pirmadienio vakaro, be valgio, be vandens. Tik tada nusprendė be įsakymo pasitraukti į Rytus. Tas rodo, kad eiliniai kariai buvo geri, bet pirmieji vokiečių smūgiai, birželio 22 d. auštant, sudraskė gen. Pavlovo vadovaujamą rusų šiaurės vakarų frontą į smutečius.

Politrukai (daugumoje ne rusai) teroru bandė vartyti drausmingą kareivių masę į Rytus, be valgio, be šaudmenų. Ta kariuomenė tirpo naikinama iš visų pusių. Mažom grupelėm, maždaug grandies dydžio, daugelis vokiečių dalinių visai neėmė į belaisvę – naikino. Didesnėse besitraukiančių karių masėse buvo po keletą politrukų ir jie šaudė bent kiek neklusnumo rodančius karius. Sekančią dieną penktą dieną, rankiojant lavonus laidoti prie Žaliojo Tilto Nemuno šlaito rasta mažiausia šeši rusų kareivių lavonai, mirę nuo politrukų ugnies. Viena, mes prie tilto neturėjome kautynių, antra, visi nukauti kūnai turėjo keletą šūvių į nugarą ar į šoną. Tai neabejoti – mai rusai mirę nuo savo "viršininkų" baudų.

Kas tai atplėšė buvusios Lietuvos šarvuotųjų rinktinės sandėlius. Ten rado paklodų ir keliasdešimt naujintelių, čiu gaganų ir šovinių. Tuoj partizanai nešiojosi po šautuvą ir po gaganą. Iš viso – rinko "karo grobį" ir nešėsi į namus. Keletą kartų įspėjau, kad būtų atsargūs dėl besitraukiančių rusų ir artėjančių vokiečių. Juodžio, chemijos instituto sargo, du sūnūs – partizanai gyveno Birutės kaime ir žinojo visus takus, takelius. Ketvirtadienio vėly vakarą ėjo namo tokiu, tik jiems žino –

mu taku, o čia buvo perkelti priekini vokiečių slapukai. Juodžiukus sustabdė, iškratė, paėmė ginklus ir nušovė kaip priešus. Tai karas ir jo negero vės, kurios eina su juo kartu.

Penktadienis. Birželio 27 d. 1941 m. Aleksotas ir visa Aukštoji Freda tebėra partizanų valdžioje. Vokiečių kariuomenė kažkodėl nesiskubino išvalyti rusų karių likučių. Lyg tyčiomis leido jiems arba pasiduoti į belaisvę, arba bandyti per Aukštosios Panemunės miškus bėgti į Rytus. Mūsų partizanai dar vis atvesdavo į belaisvę bėgančių karių be jokių kautynių. Ir vėl susidarė gera grandis belaisvių. Pirmiausia juos pavalgydinau, parminau ir vėl uždarom į rūšį, kur dar buvo čiužiniai nuo praeitos dienos.

Aptarę padėtį, nusprendėm belaisvius panaudoti surinkti laidojimui kūnų jų kariuomenės kritusių draugų. Masinio kapo vietą parinkom netoli Aukštosios Fredos įgulos bažnytelės senuose kapuose. Nusprendėm laidoti prisilaikant taisyklių: be grabų, bet su pagarba, tai yra, nesuversti lavonų netvarkingai – gulditi vieną šalia kito, kasant griovį toliau, kad apiberti žemė tuos, kurie atgulė Lietuvos žemėje.

Iš ūkio mokyklos gavom du vežimus su vežėčiom. Ne visur buvo galima privažiuoti prie kritusių. Kai kur juos reikėjo nešti keletą šimtų metrų. Gerų neštuvų neturėjom. Teko improvizuoti lentų padėklą. Taip pat kasimo įrankių neužteko, juos reikėjo "rekvizuoti". Turėjome gana daug kareiviškų kastuvėlių trumpais kotais, bet jie netiko giliom duobėm kasti.

Beruošiant laidojimo grupes, gavom pranešimą, kad buvusio Lietuvos aviacijos viršininko gen. Gustaičio daržė prie Lakūnų plento ir prie Mikėno namų yra apsisistoję dienoti didelis būrys gerai ginkluotų kareivių su karininkais. Nusprendėm apsupti ir be kautynių paimti juos į belaisvę.

Mums nepasisekė apsupti, nes todelinio saugos vyrai mus laiku pastebėjo ir dalins pradėjo trauktis į Fredos šlaitus, kuris savo tirštais krūmais juos dengė. Pasitraukimą vykdė pro gyvenamus namus, kad negalėtų atidengti ugnies ir užkirsti jiems kelią. Nusprendėm nepersekioti, kad išvengtų mūsų jaunų vyrų nuostolių.

A. R.

(Pabaiga)

Vyriausias NATO kariuomenės vadas generolas Aleksandras Heig nesenai kalbėdamas strateginių ginklų tema, smarkiai kritikavo prezidentą J. Carterį už skubėjimą pasirašyti SALT II.

NATO vadas įrodinėjo, kad nėra reikalo skubėti su šia sutartimi ir kad būtina prieš pasirašant SALT II su sovietais pasikonsultuoti su juo ir kitais NATO generolais šiuo klausimu.

Lietuvių katalikai tikisi, kad Popiežius Paulius Jonas II s pagerins jų padėtį, taip rašo New Times.

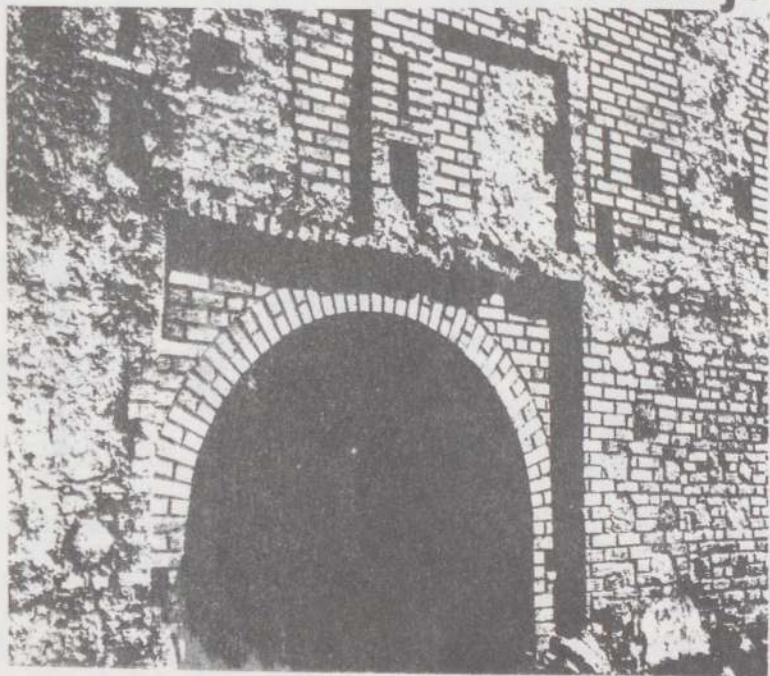
Kada Popiežius lankėsi Lenkijoje, tai Lietuvos katalikai (labai daug) važiavo prie Lietuvos – Lenkijos sienos, kad galėtų pamatyti vizito ceremoniją, nes Lietuvoje, bendrai Sovietų Sąjungoje, tai per televiziją nebuvo rodoma.

New Times pabrėžia, kad apie 60% iš visų Lietuvos katalikų (iš 3 mil.) yra tikintieji (praktikuojantieji).

Lietuvos senovės liekanos Vilniuje

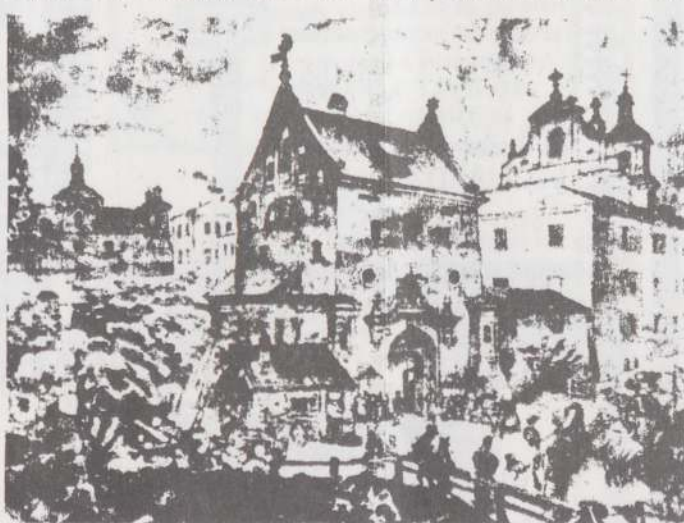
Marijus BLYNAS

2

Gynybinio įtvirtinimo sienos liekana su įvažiavimu ir šaudymo angomis Vilniaus senamiestyje.

Rusiški imperialistai, klastodami istoriją, priverčia lietuvius spausdinti aiškiai netiesą, nes ne Lietuvos "feodalai" puldinėjo nieko nekaltą Rusiją, bet Maskvos carai pradėjo ekspansiją. Be to, ar Maskvos carai nebuvo "feodalais" taip pat? ... Ir kas tada, tais baisiais 1655 metais, nuterėjo Lietuvą, sugriovė, sudegino jos miestus, pilis...? Rusišką carų imperializ-

Totorių Vartai. Architektūra J. Kamarauko

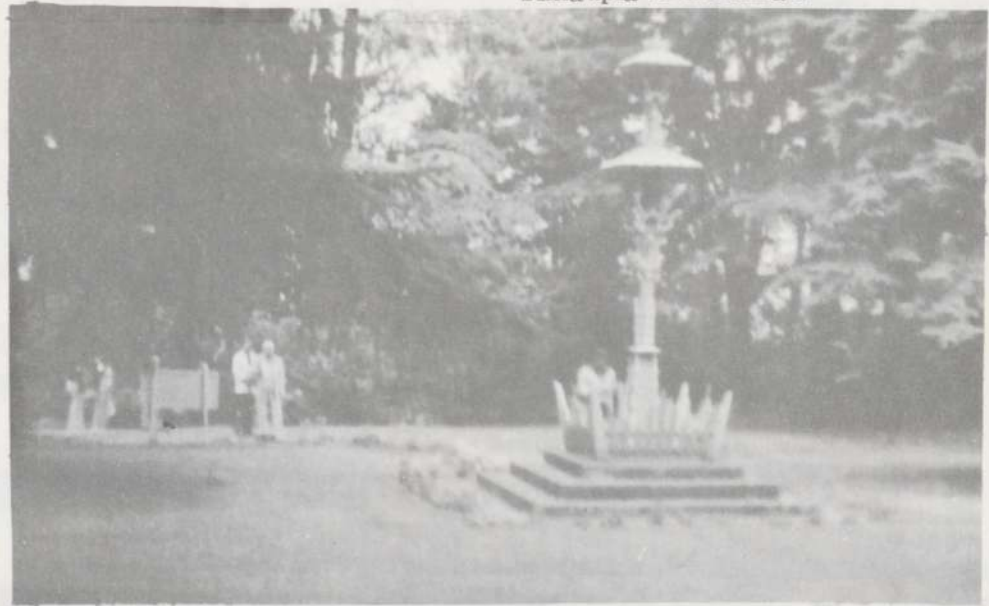
Nuotraukoje (iš kairės į dešinę): J. Vareika, B. Kužas, R. Bartkutė, V. Vareika, B. Vareikienė Oregone prie Lietuvių Laisvės Memorialo.

LIETUVIŲ GROTTO

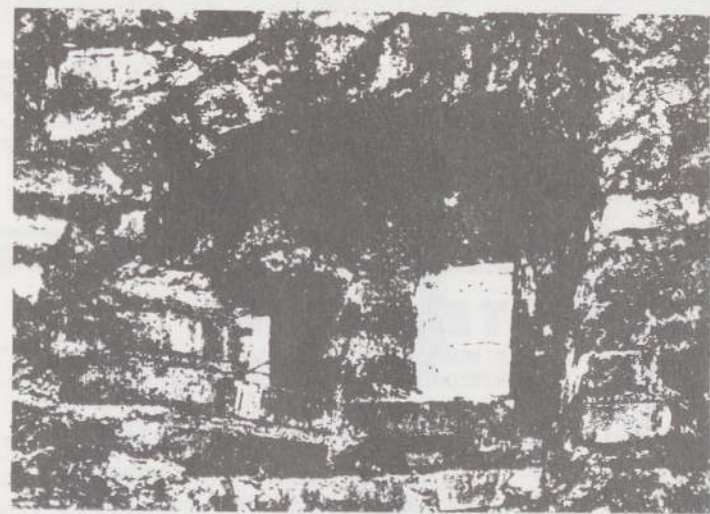
Palikome Chicagą liepos 11 d. Galin gas lėktuvus neša mane su žmona į Amerikos Vakarų Šiaurę, Portland, Oregon. Nuobodžiauti netenka, pirmos klasės aptarnavimas, valgyk ir gerk ką nori. Puslaukelėje apačioje didžiuliai kalnai. Po keturių valandų lėktuvus ruošiasi leistis į Portland aerodromą. Virš 2000 mylių prabėgo taip greit. Sūnus Vidmantas pasitinka mus vos išlipusius iš lėktuvo. Taip ir prasidėjo mūsų atostogos Portland, Oregon. Apsigyvenome Greenwood Inn, Beaverton, Oregon. Nuostabus Amerikos kraštas su didžiuliais kalnais, su Pacifiko vandenynu, su milžiniškais medžiais, miškais. Niekur kitur Amerikoje neteko matyti tiek žalios spalvos, kaip ten. Švara, tiesiog, gal neįprasta mūsų čia cagičiams, upės ežerai pilni žuvų, skaidrus vanduo. Pamilsti šią valstiją, kad ir tik trumpai pabuvęs. Kad ir sugrįžęs atgal į Chicagą, taip dažnai prisimeni savo širdyje – šimtus mylių einančius Pacifiko pločius, stebuklingą žiemą vasarą apsidengusį kalną – Mt. Hood, Tris Sesis ir kitus. Medžių toks šviežus žaumas, jų aukštumas, ramybė ir švara taip maloniai nuteikia žmogų iš didmiesčio. Ką tik perki Oregono Valstijoje su buteliais ar metalo dėžutėse – moki užstatą, kai gražini tuščius – užstatą gražina.

Praleidome dvi savaites ten. Bet vieną dieną buvau užplanavęs aplankyti tarptautinę katalikų šventovę – Grotto. Sekmadienį mano sūnus Vidmantas nuvežė ten. Čia jau susidarė mūsų grupė: aš su žmona, sūnaus pusseserė, Rita Bartkutė iš Chicagos, atostogaujanti čia, Bob Kužas, čikagietis, dabar gyvenantis Oregone ir pora sūnaus draugų – amerikiečių. Grotto tarptautinė šventovė užima 58 akrus. Šventovė randasi kalno viršūnėje, į kurią užveža iratveža brolis vienuolis. Puiškiausi gėlių krūmai, įvairūs religiniai meno kūriniai, pastatai. Daugelis turistų iš viso pasaulio, aplanko šią šventovę kas metai. Ir štai čia, kur malda nuoširdesnė ir, rodos, Dievas daug arčiau prie tavęs.

The Lithuanian Shrine – Lietuvių šventovė su puikiais lietuviškais kryžiais. Aiškiai prisiminimas, šalia visų kitų, šalia visų kitų informacijos programų šalia jos informacinė lenta, kodėl šis lietuviškas kryžius randasi čia. Kažkaip kutena širdį – Lietuva ir čia. Praleidžiame gerokai laiko prie jo. Darome nuotraukas. Žmonės – turistai renka aplink. Fotografuojasi ir jie, meldžiasi. Pagaliau grįžtama atgal – tik daug geresni lietuviai, o gal ir žmonės. Dar kartą atsigręžiu atgal – jau toliau nuo ten. Štai ateina moteris atsiklaupia ir meldžiasi.

Nežinomos tautybės moteris meldžiasi prie mūsų lietuviško kryžiaus. Gal ji meldžiasi už save, už savo ar mūsų tėvynę Lietuvą....

Šaulio niša gynybinės sienos atkarpoje Pylimo gatvėje.

daugas kūrėsi Vilniuje. Papildomai dar apie Mindaugo kūrimąsi Vilniuje rašyta 1976 m. (L.L. Karalius Mindaugas – Vilniaus pradininkas). Lietuvoje, tikriausiai dėl rusiškųjų okupantų nenoro, tikrai 1978 m. per istorinį mokslininkų simpoziumą buvo pareikšta, jog yra beveik tikra, kad Mindaugas kūrėsi Vilniuje... Taigi, išeivijoje mes tą svarbų ir įdomų faktą paskelbėme dviems metais anksčiau, negu Lietuvoje. Kodėl? Aš nematau, kad Lietuvos istorikai to nežinojo, ar nebuvo priėję prie tos pačios išvados. Ne! Tas nepatiko kažkodėl rusams ir jie sulaukė tos išvados iškėlimą viešumon. Visur ir visada iškyla rusiškasis šovinizmas, rusiškasis imperializmas... Net ir ten kas liečia taip tolimą praeitį...

Deja, mūsų išeivijai, esančiai Amerikoje, tokios problemos mažai rūpi ir neperdaug ją domina... Išleidimas tų Laisvosios Lietuvos" rašinių apie istorinius Lietuvos paminklus dalinai atsvertų sovietų įtaigiotus leidinius rusų okupuotoje Lietuvoje.

(Bus daugiau)

Prekybos Rūmų direktoriai su prezidente Teodore Kuziene viduryje.

JAV LB KV Informacija

JAV STIPRINA PABALTIO VALSTYBINGUMĄ

Pavergtųjų lietuvių ir išeivijos visuotiniam džiaugsmui yra tas faktas, kad JAV jau trisdešimt devinti metai tęsia Pabaltijo valstybių aneksijos ir prievartinio inkorporavimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimo politiką. Per tą laikotarpį keitėsi Amerikos prezidentai, turėta visa eilė valstybės sekretorių, tačiau nepripažinimo politika nesuėvyravo. Ji atlaikė Sovietų Sąjungos nuolatinis puolimus ir spaudimus detentės laikotarpiu, kai buvo Sovietams nuolaidžiaujama ir t.t.

Šiuo metu tenka džiaugtis, kad prezidento J. Carterio administracija, nežiūrint jos turimų vidinių ir politinių bei ekonominių sunkumų ir užsispyrimo iš Kongreso išgauti SALT II su turties patvirtinimą, Pabaltijo kraštų valstybingumą klausimą siekia stiprinti. Tai vykdoma administraciniuose nuostatais ir diplomatiniais ėjimais, mums dažnai to nepastebint ir teigiamai neįvertinant.

KARINIAI MANEVRAI LIETUVOJ

Š. m. liepos 23 - 27 d. d. Lietuvoje vyko Sovietų Sąjungos kariniai manevrai. Vykdydami Helsinkio konferencijos sutarties reikalavimą, sovietai apie manevrus pranešė visom Helsinkio Akta pasirašiusiom valstybėms ir jas pakvietė atsiųsti savo stebėtojus. Pakviestųjų valstybių tarpe būta ir JAV. Bet jos (JAV) administracija, nenorėdama pažeisti Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimo politikos, stebėtojų nepasitvėrė. Taip pat kvietimu nepasiraudojo ir Pabaltijo valstybių aneksijos nepripažinimo tvirtai besilaikanti Kanada.

PABALTIO VALSTYBĖS JAV ŽEMĖLAPIUOSE

JAV Lietuvių Bendruomenės Visuo meninių Reikalų Taryba jau eilę metų kai rūpinasi atitaisyti netikslumus Lietuvą žymint JAV valdžios ištaigų išleistuose žemėlapiuose. Minimu klausimu daugel kartų buvo lankytasi valstybės departamente, įteikta daugiau negu dešimt LB ryšininko WASHINGTONE Algimanto Gurecko paruoštų išsamių memorandumų. Neseniai instrukcija pasiūsta JAV

Vidaus Reikalų, Komercijos ir Žemės ūkio Departamentams atkreipti dėmesį į sekančius faktus: JAV niekad nepripažino 1940 m. Jėga įvykdytos Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą ir kad ta nepripažinimo politika privalo atsispindėti valdžios žemėlapiuose.

PILIETYBĖS KLAUSIMAS

Dėl sovietinės pilietybės primeti - mo pabaltiečiams Valstybės Departamentas savo notoje sąmoningai nutylėjo dėl pabaltiečių, kadangi JAV nepripažindama Pabaltijo kaip legalios SSSR dalies, šią nepripažinimo politiką tokiu savo nauju pareiškimu tik su silpnintu.

DOKUMENTAI OKUPACIJOS NEPRIPAŽINIMO KLAUSIMU

Tik ką išleistame Valstybės Departamento leidinyje Treaties in Force yra teigiama, jog JAV nepripažino Estijos, Latvijos ir Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Valstybės Departamento akimis "visos sutartys tarp JAV ir šių kraštų tebegalioja". Charakteringa, kad pareiškime (informacijoje) pažymėta, jog JAV ambasadoriui Sovietų Sąjungai ir ministrų lygio pareigūnams yra draudžiama lankytis Pabaltijo valstybėse, tuo pabrėžiant, kad JAV nepripažįsta sovietinės aneksijos Pabaltijyje.

Ir vėl ta netiesa
Manęs prisilytėjo,
Tartum juoda dvasia
Šikšnosparnių praskriejo,
Tartum nuodų rasa
Į žiedą nulašėjo...

Ir vėl ta netiesa
Jausmus ir širdį plėšo.
Pavargo jau dvasia
Nuo šito melo viešo...
Ak, kas galvins tiesa?
Tiesos siela vien prašo!

(Iš pagrindinės spaudos "Aušra" Nr. 13. (53).)

TELŠIŲ VYSKUPIJA

(Tęsinys)

VYSK. PETRAS MAŽELIS (1894 - 1968)

Ištrėmus Vysk. P. Ramanauską į Sibirą, jo vietą užima Vyskupas Petras Maželis, kaip titularinis Celenderi Vyskupas. Ši Vyskupą, P. Ramanausko įpėdinį, pakonsekravo Vysk. K. Palta - rokas Panevėžyje 1955 m. rugsėjo 11. Komunistinė valdžia prieš buvusį prelata P. Maželį tapti Vyskupu pačiuar šiaurios bolševikiško laiku, nes kiek yra žinoma jie neturėjo per daug prieštaringų, todėl nesipriešino prieš Romos valią, skiriant jį į Telšių Vyskupijos Sostą. Greičiausiai ta aplinkybė buvo palanki Prel. P. Maželiui tapti Vyskupu pačiu aršiausiu bolševikmečiu, nes Prel. P. Maželis, kada dar 1923 m. kaip paprastas kunigėlis vikaravo Telšiuose ir pasižymėjo labdarybės darbais, tikra tolerancija, nuolankumu, nuoširdumu ir tikru draugiškumu su visais. Tačiau Roma, turėdama prieš akis Kanonų Teisės Kodeksą, šį naują Vyskupą, nors ir bolševikams ne priešpriešinant, paskyrė Kapitulinio Vikaro teisėmis, nes pirmą kartą Vyskupas P. Ramanauskas, nors ir Sibire dar tebebuvo gyvas, tik jam buvo sudaryta eiti Vyskupo Ordinaro pareigas. Jei komunistinė valdžia Lietuvoje nieko daug neturėjo prieš Vysk. P. Maželį asmeniškai, tačiau jo, kaip Vyskupijos Valdytojo, viešojo bažnytinės veikla buvo varžoma ir kliudoma. Vyskupas buvo nuolat sekamas, kontroliuojamas, dažnai turėdavo nusilenkti prieš priešpauką. Jis, tarp kitko, skaudžiai pergyveno naujai lietuvių pastangoms pastatytos bažnyčios Klaipėdoje nusavinimą, kurios pamatus buvo leista pašventinti - šio bažnyčia tebėra paversta į radijo dirbtuvę, tai gražus pavyzdys religijos laisvės komunistinėje sistemoje ir ypač geras pavyzdys visiems mūsų naiviesiems tautai statytojams...

Lietuvos Nepriklausomybės laikais kun. P. Maželis (prieš taptant Vyskupu), Telšių Kunigų Seminarijoje dėstė lietuvių kalbą, literatūrą ir bažnytinę iškalbą, nes pats buvo geras literatas ir iškalbus pamokslininkas ne tik žodžiu, bet ir pavyzdžiu kunigėliškam gyvenimui. Nuo 1928 m. redagavo Telšiuose Vyskupijos laikraštį: "Žemaičių Prietelius", bet jo parašas ir išleides keletą knygų.

TELŠIŲ VYSKUPIJOS KATEDRA

Vysk. J. Staugaičiui užėmus 1926 m. Telšių Vyskupijos Sostą, buvo įsteigta Telšių parapijos šv. Antano bažnyčia tapo panaudota kaip Vyskupo Ka-

tedra, kartu ją skaitant ir parapijinė bažnyčia. Ši mūrinė bažnyčia buvo pastatyta 1765 m. Lėšas to reikalu paaukojo Ign. Kašutis, Jurgis Jazdauskis, Benediktas Vazinskis ir kiti žemaitijos bajorai. Ji ir šandien Telšiuose tebėra žymus ir idomus architektūrinis kūrinys, turįs daug baroko stiliaus formų. Katedra yra tarsi dvi aukštės - viduje aplink bažnyčia eina galerija, kurioje talpinami trys altoariai. Čia taipgi yra pakankamai vietos Vyskupo Sostui, Prelatų suolams, Seminarijos auklėtinams ir pasauliečiams susirinkti. Žemutinis aukštis, su penkiais altoriais, daugiausiai buvo skirtas Telšių parapijos reikams iki vėliau telšiškiečių išsikūrekitą bažnyčią atokiau nuo Katedros.

Iš pat pradžių Telšių šv. Antano bažnyčia buvo pastatyta naudotis viešuosiems bernardinams, kuriuos čia atsikvietė 17 - jo šimtmečio pradžioje Lietuvos Kancleris Povilas Sapiega. Tuo metu Telšių parapija turėjo savo atskirą bažnyčią, vėliau rusų nusavintą.

TELŠIŲ VYSKUPIJOS KUNIGŲ SEMINARIJA

Ši Seminarija tapo įkurta 1927 m. ir atidaryta studijoms spalio 4 d. su iškilmingomis pamaldomis, kurias celebravo pats Vyskupas J. Staugaitis. Vyskupui steigiant šią Seminariją, daug pagelbėjo tada buvęs Prelatas V. Borisevičius (vėliau tapęs Vyskupu Kankiniu) ir Prel. Jurgis Galdikas, pirmasis tos Seminarijos Vice - Rektorius, prieš tai buvęs Šilalės klebonas.

Pačioje pradžioje Kun. Seminarija buvo įkurta kuklios ir senoviskose, su storomis sienomis, mažais langais buvusiose bernardinų vienuolių patalpose arba vienuolyne. Tame pat vienuolyne pastatė talpinosi ir Vyskupijos Kunigų Vėliau, 1928 m., Vyskupo J. Staugaičio pastangomis, prie šių vienuolių patalpų buvo prijungti modernūs, keturių aukštų, nauji ir erdvūs Seminarijos rūmai.

Pirmuosius keturis metus Seminarija išlaikė Vyskupijos žmonės savo aukomis, o nuo 1931 m. Lietuvos valdžia pradėjo remti šią auklėjimo įstaigą, skirdama šokią tokią paramą. Seminarijos patalpose buvo įkurtas ne tik pavyzdingas fizikos kabinetas, bet taipgi ir didoka biblioteka, talpinanti virš 10,000 tomų įvairiausių knygų. Pirmaisiais mokslo metais (1927 - 1928) į Seminariją įstojo 41 jaunuolis ir pirmą kursą - 21, antrą - 20. Sekantais metais buvo atidaryti dar du aukštesni kursai, o jau 1930 m. pradėjo veikti pilna, septynių kursų Seminarija. Pirmasis jos Rektorius buvo Prel. V. Borisevičius, kuris kartu dėstė ir Moralinę Teologiją. Vėliau, 1932 m. Vice - Rektorius pareigas perėmė Prel. P. Ramanauskas (vėliau tapęs Vyskupu), o nuo 1940 m. jis buvo paskirtas šios Seminarijos Rektoriumi.

Tais metais Seminarijoje teologinius dalykus dėstė tik trys profesoriai, o jau sekančiais metais jų atsirado net dvyliką. Be prelato V. Borisevičiaus, Prel. J. Galdiko ir Prel. P. Ramanausko trumpiau ar ilgiau šioje Seminarijoje mokė sekančieji profesoriai - Prel. dr. J. Narjuskas (geras Kanonų Teisės žinovas), Prel. J. Juodaitis (Vysk. J. Staugaičio gimnaitis, ėjo Seminarijos Dvasios Vado pareigas, Kun. dr. Prialgauskas, Kun. K.

Vyskupas Petras Maželis

Steponavičius, Vysk. Pranciškus Butys, Kun. dr. A. Krūšas, grįžęs iš Amerikos, Kun. dr. P. Wermter (vokiečių tautybės kunigas), pakvietas dėstyti vokiečių kalbą, kad būsimieji kunigai gerai pramoktų vokiškai kalbėti, Kan. J. Gasiūnas. Vėliau Seminarija prisiaugino nuosavų mokytojų, išsiųsdama juos į Romą studijuoti pagilinti ir pelnyti daktarų laipsnius. Tokiais buvo: Kun. dr. K. Olšauskas, Kun. dr. B. Barauskas, Kun. dr. K. Ruibys, Kun. dr. J. Razutis.

Be šių minėtų dvasiškų, Seminarijoje savus dalykus dėstė ir keli pasauliečiai: dr. J. Mačernis - matematika, fizika, dr. B. Zienkovičius - higiena, muzika A. Jaseniauskas (geras vargonininkas) - bažnytinį giedojimą (prieš tai giedojimą mokė Kun. T. Bučaitis, pavyzdingas chorvedys, ir Kurv. Gerasimavičius, Telšių Gimnazijos mokytojas F. Kudirkas - lietuvių kalbą ir literatūrą.

Klierikų skaičius Telšių Kunigų Seminarijoje kasmet augo, auklėjimasis tema šiais tobulėjo, pamaldumas progresavo. Seminarijos augimo daviniai atrodė sekančiai: 1927 m. klierikų būta - 41, 1929 - 87, 1930 - 94, 1931 - 108, 1932 - 112, 1934 - 118, 1935 - 122, 1936 - 97, 1937 - 69, 1938 - 61, 1939 - 85, 1940 - 83.

Pirmąją Kunigų laidą Vysk. J. Staugaitis išleido 1932 m. Tokiu būdu kunigų skaičius Vyskupijoje padidėjo devyniais naujais kunigais. Iš viso Telšių Kunigų Seminarija paruošė 150 naujų kunigų iki šio paruošimo darbas buvo bolševikinės valdžios su paraližuota Bolševikų okupavę Lietuvą 1940 m., uždarė Telšių Vyskupijos Kunigų Seminariją ir jos patalpose įkurdino raudonarmiečius, burliokus. Likusiems tais metais klierikams Telšių Seminarijoje prisiėjo keltis į Kauno Metropolijos Kunigų Seminariją, kurios veikimas taip pat buvo trukdomas. Išvijus bolševikus iš Lietuvos Telšių Kunigų Seminarija iš naujo buvo vėl atidaryta studijoms, bet veikė trumpai, nes grįžę bolševikai 1944 metais į Lietuvą, vėl konfiskavo Seminarijos rūmus ir vėl čia įkurdino savo raudonarmiečius, kapapus.

(Bus daugiau)

Viktoras LIBERTIS

NUO VILNIAUS

LIG LINKOLNO KRANTO

IŠSILAISVINIMAS IR SUGRĮŽIMAS

Baigęs moralą ar pamokymą, kegebistas liepė pasirašyti lapę, kad ką esu matęs lageriuose neskelbsiu aname "laisvame gyvenime", aname, pagal mus kalinius, didžiuliam lagery. Be to, jis išpėjo, kad vykti su kegebistų palyda reikės iki Potjmos persiuntimo punkto, o ten jie išduos tikrus "pasus", žinoma, ne braš, kad esi nepilnateisus SSSR pilietis, kad esi buvęs gulag ir dar už 58 straipsnį - propagandą ir agitaciją.

Žali spygliuočių miškai su lagerių bokšteliais, ant kurių šalo MVD sargybiniai, saugoje prieš kelias valandas ir mane, lydėjo mus su pavydu Potjmos link... Mordovija, viena iš lagerinių autonominių respublikų, kaip neužgijusi žaizda kairėje pusėje krūtinės, rudos, giliaužės mano širdį. Snigo, kilo vėjas, o sargybiniai, gal tame skaičiuje buvo ir Lietuvos berniukai, nežinojami ir nesuprasdami už ką saugojo Rusiją, Mordoviją, sumes tus už šių vielių žmones... Traikiny, dar neseniai įves - tas eksploatacijon, pastebėjau su įrašu "sdelano v Polše", pagamintas Lenkijoje, ironiškai, piktai, nepatenkintas, kad turi važiuoti praplatinais bėgiais, tempė sovietine riščia į Potjma.

Visas vagonas, buvusių nelaimingųjų, dabar "laisvųjų" piliečių, kada tai sugaudyti iš visų sąjunginių respublikų, net iš saletitinių šalių, per klaidą pakliuvusių, buvo papuoštas, lyg kokiu nereikalingu balastu 4 kegebistais ir trimis MVD karininkais, kurie turėjo, kitaip privalejo mus visus sveikus ir pilnoje tvarkoje, su pasais ir praventu pasiūsti į "savas" respublikas - Rusiją, Ukrainą, Armeniją, Gruziją, Uzbekiją, Latviją, na ir Lietuvą..., LTSR....

Maskvoje prie Kremliaus nebuvo, Nestovėjone eilėje prie Lenino Mauzoliejaus. Mes, kai kurie jau buvome matę studentų jant Vilniuje ar Maskvoje. Aš, kaip ir kiti visų tautų paleistieji, skubėjome į savo respublikas - pamotes, tačiau ten mus laukė tik savi žmonės, draugai, artimi bei giminių kapai... Pirmasis mano troškimas artėjant prie Vilniaus buvo aplankyti mamą kapą. Ji mirė be manęs prieš tris metus. Būdamas lagery Mordovijoje gavau jos paskutinį laišką testamentą. Jį labai mylėjo, mane ir mirtis jai buvo dvigubai sunkesnė, kankinosi, kad aš lieku nelaisvėje, o žadėjęs buvau jai parašyti gražią nemirtingą poemą ir paskaityti sename sode apie mūsų vaikystės laikus, kai ji skambindavo gitara, o aš su seserimi padėdant jai dainuodavome lyriškas daineles... O tai buvo laikai, nors sunkūs pavergtoje tėvynėje, bet mes visi buvome vaikai arba jauni. Ma netgi buvo tada jauni, pilni idėjų ir planų, pilni vilties, kad pa sibaigus karui, Lietuva taps laisva, nepriklausoma, nepaisant į tai, kad rusai, anot man os Rytų hunai jau šeiminkavo tėvynėje, šaudydami, gaudydami ir areštuodami jiems nepriklausius Lietuvos piliečius. Hunai, tikri hunai, kartodavo man, šluostydama ašaras, kai jaunus vyrus grūdė į frontą, į Vakarų frontą, svetimą, nereikalingą Lietuvai, nes ji nedalyvavo jokiam - nei Rytų, nei Vakarų. Ji buvo okupuota tris kartus...

Traukiny "Lietuva" mane parvežė į Vilnių iš Maskvos jau kaip "laisvą" pilietį, sąlyginai laisvą, nes Sovietijoje ta sąvoka labai reali. O toje Sovietijoje, prievartinio būdu įgrūsta buvo tada ir mano Lietuva. Ji tebėra pas tuos hunus ir šandien Grudis, 1965 metai. Snigo, kai "Lietuva" sustojo Vilniaus stotyje, iš kurios lydimas sovietinio konvojaus, MVD kareivių "vykau" į "Kryžius", Leningrado kailėjimą, o dabar su ta pačia pacha, po ilgų aštuonių metų, su lagaminėliu, subrendęs ir suvyriškėjęs, išlipau ir nuėjau peronui vis žvalgydamasis ar vėl neseka Gladvokas ir Gliozeris, seni operatyvininkai, su kuriais man teko susidurti būnant studentu ir po studijų, kai jie man seniai buvo užvedę bylą.

Nuo stoties namai buvo tik pora šimtų metrų. Ėjau skubė - jau į Kauno gatvę, bet nepriėjus vaistinės ant kampo Šopeno - Kauno gatvių sankryžoje, pasukau kita linkme, į Aušros Vartus... Ten pasimeldęs atsitiktinai sutikau savo pažįstamą Marilę, artimą, jautrią ir palaikantią ryšius su mano šeima per

visus tuos aštuonius metus.

Po trumpo pokalbio, mes išsiskyrėme, o aš nuvažiau aplankyti savo mamą kapo. Suklupęs prie jo, aš ilgai verkiau, kol pavargo pečiai. Tai buvo prieš pat naujus metus. Ant kuklaus, bet gražaus paminklo matėsi jos portretas, bežiūris liūdnei į mane ir, rudos, jame pralinksnojimo matydama mane prie savo kapo. Ilgai dar stovėjau prie granitinio akmens, paliesdamas jos veidą portrete, glausdamasis prie kryžiaus, stebėdamas šokinę - jančių sušalusius žvirblius. Dvasioje jaučiau audrą, artėjančią su milžiniška keršto banga okupantams, kurie pavergė mano Tėvynę, nužudę tūkstančius tautiečių, sutrupino ir jai gyvenimą. Jei ne mano buvimas lageryje, ji nebūtų dar mirusi. Tik per mane ji turėjo pasitraukti iš gyvenimo, o per grobikus ir aš kenčiau, o ne kentėti negalėjau, nes mylėjau ir negalėjau nemylėti savo tautos ir krašto. Su jais paliko tik tie, kurie nebuvo areštuoti, kurie aktyviai nekovojo, kurie nepakliuvo ir tie, kurie nuėjo pasroviui su priešų siūloma linija, idėjomis ir baime, kuri tada buvo labai didelė...

Sesuo pamačiusi mane mano tėvo namuose labai verkė, vos beatpažino, nes jai atrodė, kad ne plonu studentėliu, o solidniu po mačiu, nors ir iš lageryo. Mat buvau apsirėngęs tuo pačiu dar nauju paltu, o jis per aštuonius metus pragulėjo sandėlyje ir so vietai, po stalininiame periode, daiktus nenaikino, o saugojo ir negaliu skystis, paltą kandys nesudėd. Negalima jų nepagirti ir užtai, nes paprastai tose vietose labai sunku surasti daiktus, tačiau pasitaiko ir išimties... Nenuostabu, kad išliko paltas, kai prisimeni beveik liuksusinį traukinį "Lietuva Toks pavadinimas kai nėra Lietuvos, apie kurią neleistina net garsiai galvoti kad nepakliūtum į nemalonę, kad netartų nacionalizme, o gyvenimo ironijai, kad lietuviai imty ir užmirštų, kai jie buvo traktuojami prieš 15 metų, emė sovietai ir davė traukiniui vardą ne sovietinė Lietuva, o "Lietuva". Ar ne pasityčiojimas iš visos lietuvių tautos? Bet kur tau, ar lietuviškieji kvilingai tai suprast. Jiems atrodo, kad tai internacionalinės politikos laimėjimas.

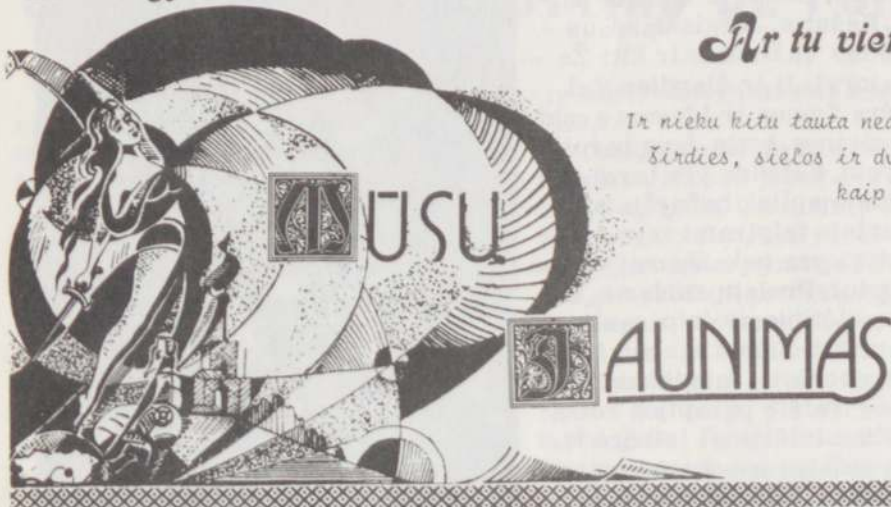
Tėvas taip pat verkė kaip vaikas, matydamas mane savo pas togyje. Jis buvo taip sujudintas, kad negalėjo kalbėti, tik pavaišinęs lietuvišku vynu, kiek pralinksnojė ir džiaugėsi...

(Bus daugiau)

Pasaulyje vienas iš tūkstančio žmonių kalba lietuviškai...

Ar tu vienas iš jų?

*Ir nieku kitu tauta neapreišk savo
širdies, sielos ir dvasios taip,
kaip savo kalba.*
VVDŪNAS

tymai!

Kiekvienas lietuvis turi suprasti - didžiausia kliūtis prievartinei asimiliacijai yra nacionalinė kalba ir spauda!

Visomis išgalėmis priešinkimės nutautinimui, protestuokime prieš lietuvių kalbos ir spaudos užgnaužimą!

Žinokime, kad pradėję lietuvių kalbos vartojimo siaurinimą, okupantai ateityje stengsis visai ją išstumti!

Nuolaidžiavimas okupantams suteik jiems galimybę griebtis ir kitų nutautinimo priemonių: išsiųsti baigusius mokslus jaunimą už Lietuvos ribų, apsun kinti jam grįžimą atgal ir t. t.

VIENYBĖ - MŪSU JĖGA
LAISVĖ - MŪSU ATEITIS
(Atsišaukimas, kuris buvo išplatintas Vilniaus Universitete, 18. 04. 1979)

MYLINČIO ASMENS PSICHINĖS

P. L.

APRAIŠKOS

Dėstant šią temą trumpai, pirmiausia tenka žinoti, kas yra meilė?

Meilės sąvokos aptarimų yra daug. Ne per daug suklydčiau, jei teigčiau, kad kiekvienas asmuo savaip meilės sąvoką aiškina, aptaria. L. Enciklopedijoje meilės sąvoka apibūdinta: "Meilė yra pirmą kartą ir pagrindinė žmogaus dvasinė dalis, atskleidžianti vertybių pasaulį ir vedanti į aukščiausią vertybių realizavimą tiek savyje, tiek kitose būtybėse ar aplinkiniame pasaulyje. Ji visokiais būdais ir pavaldais reiškiasi ir apima visas žmogaus dvasios galias ir emocijų rūšis. Meilė apsprendžia mūsų pažinimą, vertinimą, pasaulėžiūrą ir visą mūsų dvasios pasaulį. Meilė savo kryptimi eina nuo žemesnių vertybių prie aukštesnių, todėl ji yra išėjimas iš savęs, siekimas mylimo objekto, norint su juo sutapti, todėl ji visuomet yra atsidavimas, kuris nuo paprasčiausio tar navimo gali kilti iki savęs paaukojimo. Šiuo atsidavimu vyksta savęs praturtinimas ir išsivaidavimas iš vienišumo. O pati meilė savo pradžią turi žmogaus ribotume save papildyti aukščiausiais būties pradais."

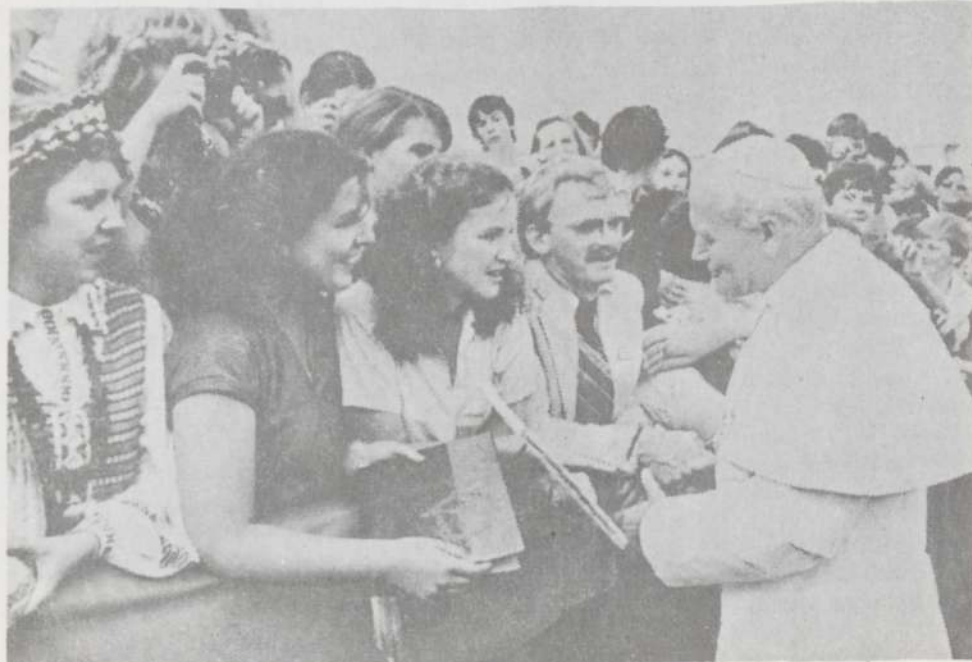
Kaip matom, meilės sąvoka yra plati. Meilės rūšys: erotikos arba erotinė, platoniška, Dievo, tėvynės, gamtos tėvų, draugystės ir kt.

Platoniška meilė pagrįsta dvasiniu potraukiu, tai idealistinės meilės pavyzdys, tai svarus jausmas bei gėdulių priėmimas. Tai meilės rūšis, prie šinga erotinei, kuri reiškiasi gėdulin gumu, kūniškumu, aistringumu, meilės aistra. Šioje epochoje suprantama ji, kaip seksualinė meilė. Dažniausiai minėtos tos dvi meilės rūšys susivienijusios, sutapusios egzistuoja. Dievo tėvynės ir kitos meilių rūšys yra grynai dvasinio pobūdžio, nieko neturinčio bendro su kūniškumu, kūno aistrom.

Pagrindinė išimylėjusio asmens mįslė yra patirti mylimojo tikrąjį, jo atžvilgiu, meilės jausmą. Tik išitikti - neš ryžtasi besąlyginiai tikėti, pasitikėti. Kur tikra meilė randasi, ten yra pasitikėjimas. Kol mylintis neįsitiki na mylimojo gilią meilės buvimą, jo sielos gilumoje visuomet glūdi abejonės. Tikrai meilėi įrodyti neužtenka tarti "myliu", bet toji meilė turi plaučiais mylimo asmens dvasios apraiškomis pasireikšti. Meilė apsprendžiama iš įvairių mylimo asmens dvasios pasireiškimų bei elgesio, gestų. Pas besimylinčius randasi eibė neraišytų įstatymų, kurie savaime kyla iš meilės intuicijos. Tie įstatymai yra beveik visur ir visada pas besimylinčius vienodi ir su mažom išimtimis.

Mylinčio asmens psichinės apraiškos yra sekančios: toks asmuo yra pavydas. Meilės sąvokoje glūdi ir pavydas. Be meilės nėra ne pavydo. Tačiau būna liguistas pavydas, reikalaujantis gydymo. Bet tai išimtis. Pavydas nėra kokia nenatūrali. Žmogaus jausmų apraiška. Iš pavydo ir užslėpta meilė atspėjama.

Mylintis pasiilgsta mylimosios ir (mylimoji mylimojo) tai net per trumpą laikotarpį. Jis trokštą visad su mylimuoju būti. Be ilgesio nėra ir meilės. Jis geidžia ne tik mylimojo sielos, bet ir kūne įsitalpinti, vienas asmenybę tapti. Šv. Mato Evangelijoje pasakyta: "Todėl vyras paliks tėvą ir motiną ir glausis prie žmonos, ir du taps vienu kūnu. Vadinasi, yra jau nebe du, o vienas kūnas". Mylintieji mėgsta visur tik dvišes būti ir grožtis gamtos, ar žmogaus sukurtu grožiu. Mylintis, tam tikrą laikotarpį, ne siinteresuoja pasauliniais asmenimis. Kiti jam svetimas pasaulis, kuriuo jis nesijdomauja. Todėl jis nemėgsta būti minioje, pobūviuose, triukšme. Jis atsisako nuo buvusių savo draugų, nes jie trukdo, tampa neįdomūs. Jei my-

IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Delegacija priėmimo pas Šv. Tėvą Paulių Joną II metu. Nuotraukoje (iš kairės į dešinę): O. Virbickaitė (D. Brit.), G. D. Juozapavičiūtė, P. Kuras (Canada). Priimdamas dovaną jiems dėkoja Popiežius.

Jone Ona Karuza

Garsėjanti menininkė, Mykolo Čiurlionio giminaitė, Žinoma Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejaus paišytoja. Ji paišo pieštuku ir rašalu, vandeniniais dažais ir pastelėmis, net daro skulptūras. Jone-Ona šiuo metu mokosi vidurinėje mokykloje, o taip pat pabaigė gimnazijos kursą Vokietijoje. Be to, ji daug keliauja Europoje, Kanadoje ir Amerikoje. Dailininkė dabar jau baigia trečią kursą Columbia College. Neseniai ji turėjo savo parodą, kur jos darbai turėjo pasisekimą. Ona Karuza buvo giriama lankytojų už jos skoningus, gerai išbaigtus meninius kūrinius.

lyntis, neva, įdomiausi pasauliniai ir mėgsta lankyti pobūvius, apsilanko vienas, ten meilės nėra. Mylintis mato mylimojo apsiirgimą ir stengiasi gražiu, patraukliu būti. Ypač pajunta savy grožio troškimą. Mato grožį ten, kur nemylintis net nepastebi. Jie mėgsta klausyti muzikos, mėnu grožtis. Jei drauge būdami, vienas jų dalinasi su pašalininiu mintimis, jis pažėdžia savo partnerio jausmus. Šičia veikia nerašytas įstatymas "Mylintis trokštą turėti su mylimuoju ryšį. Ryšio neturėjimas daro jį nelaimingą. Didina jo ilgesį, net baime, kad neatstiktų kas.

Mylintis aukojasi mylimajai, neatsižvelgiant į savi patį. Jis nepaiso savo materialinės būklės ir aukoja ne tik save patį, bet ir savo materialines bei dvasines išgales. Net ir šykščius išimylėjęs tampa duosniu ir savo egoistinius poelgius nugali mylimojo naujai. Mylintis linkęs duoti mylimajam bet neimti. Tačiau jis mielai priima dovanas ir yra dėkingas, nežūrint ar jis revanšuošis galės. Dovanojantis jaučiasi patenkintu, kad galės pradžiuginti, visiškai nejausdamas materialinės dovanos vertės. Jis nesitiki gauti už dovaną ko nors materialaus ar "meilės" atpildo. Gal koks cinikas, ar ne

mylintis, tik meilės išnaudotojas tiki si "meilės" atpildą gauti. Bet ten nėra jokios meilės, o tik meilės prekyba. Mylintis nesako dažnai - "Aš myliu", bet įrodo darbais meilę. Šv. Rašte pasakyta: "Iš darbų pažinsite juos". Tad meilė atpažįstama iš mylinčio darbu!

Besimylintieji aukojasi vienas kitam. Jokia auka mylimajam nėra per didelė, varginanti. Mylintis iki tam tikro laipsnio labai kantrus ir atlaikus. Meilė kantri, aukotis mėgstanti. Dėl meilės aukojamasi dažnai ir daug.

Mylintis nemeluoja mylimajam. Jo sąžinė mylimojo atžvilgiu švari. Negali meluoti, nes meilė yra sąžininga. Todėl mylintis yra ištikimas. Kur nėra ištikimybės - nėra ne meilės. Iš esmės meilė yra švari ir ištikima.

Mylintis nuolat galvuoja apie mylimąjį, užmiegant, prabundant, per išties dienas, mintys sukasi apie mylimąjį. Jis tartum mylimo asmens meilės knygą skaito visad ir negali perskaityti. Jei tos "meilės" knygos puslapiai užsiverčia, meilė liko užversutuose puslapiuose. (Bus daugiau)

baigė Vyskupo Valančiaus lituanistinę mokyklą Clevelande, buvo skautų ir ateitininkų organizacijose, vaidino Vaidilos teatre, šoko ir vėliau grojo Grandinėleje. Dar tebebūdama studentas Clevelande yra tal kingas daugeliui lietuviškų organizacijų, atlikdama programas fortepijono veikalus. Kaip pianistas ir akomponiatorius dalyvavo Vyčių išvykoje į Pietų Ameriką. Clevelando lietuviškai visuomenei yra prisistatęs pilnu fortepijono rečitaliu. Savo rečitalius yra skyręs III ir IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresų naudai. Taip pat yra dalyvavęs New York Tautos šventės minėjimo meninėje programoje ir Chicagoje Margučio ruoš tame koncerte.

Pažymėtina, kad ir amerikiečių universitete Vytautas Puškorius buvo žinomas ir reikšėsi kaip lietuvis į savo diplominio rečitalio pasirinktą programą, įtraukdamas du Čiurlionio kūrinius, kurie pirmą kartą skambėjo Bowling Green Universiteto koncertų salėje.

Sveikiname jauną diplomuotą muziką, pianistą Vytautą Puškorių ir linkime jam sėkmės jo pasirinktoje profesijoje. Esame tikri, kad jis savo muzikiniu menu niekada nenutols nuo lietuviškos išsivijos ir mes daug kartų džiaugsimės jo talentu.

Ona Jokūbaitienė

IV PLJK studijų dienų atstovų prezidiumas ir sekretoriatas Altenberge, V. Vokietija.

IV PLJK atstovai klausosi pranešimų studijų dienų metu Altenberge, V. Vokietijoje.

Vienybė-mūsų jėga!

"Kur, sakau, pasaulyje yra tauta, tokia prasta ir niekinga, kad neturėtų šių trijų savų ir tarsi įgimtų dalykų: tėvų žemės, papročių ir kalbos..."
M. Daukša

Pirmieji tarybinės okupacijos metai, Stalino teroras kainavo lietuvių tautai apie trečdalį milijono gyvybių. "Lietuva be lietuvių" - toks buvo šio slovo nurodymas. Stalino mirtis nutraukė fizinį lietuvių naikinimą, bet dvasinis teroras pasiliko, įgaudamas vis rafinuotesnes formas: toliau klas tojama ir dalkoma Lietuvos istorija, šmeižiami jos politiniai ir idėjiniai vadai, persekiojami tikintieji. Okupacinė valdžia supranta, kad nutautinimą sulaiko nacionalinis sąmoningumas, kurį ugdo nacionalinė spauda ir kalba. Todėl lietuvių kalbos ir spaudos varžymas yra okupantų plačiau siai naudojama priemonė: gimtoji kalba išstumta iš įstaigų, mažinamas knygų tiražas ir t. t. Ryškus nacionalinių teisių varžymo pavyzdys yra TSRS aukštojo mokslo ministro 1978 m. gruodžio 6 d. įsakymas Nr. 1116. Jame reikalaujama okupuotų respublikų aukštosiose ir vidurinėse mokyklose įvesti specialių disciplinų dėstymą:

kursinių ir diplominių darbų rašymą, konferencijų ir seminarų vedimą rusų kalba. Šis įsakymas yra akivaizdus šovinininės rusinimo politikos, carinės Rusijos pradėtos dar 1864 m. tęsinys. Tik okupantai gali reikalauti atsisakyti pagrindinės kiekvienos tautos teisės vartoti savo gimtąją kalbą, nei viena tauta savanoriškai tosios teisės neatsisakys. Okupacinė valdžia dar kartą parodė, kad jos konstitucija tar nauja tik lengvatikių mulkinimui. Okupantų atžvilgiu ji neturi jokios juridinės galios. Priešingu atveju, toks įsakymas būtų traktuojamas kaip TSRS Konstitucijos 36 str. pažeidimas, kuriame teigiama, kad lygių teisių įgyve vėdinimą užtikrina galimybė vartoti gimtąją kalbą ir kad "bet koks tiesioginis ar netiesioginis piliečių teisių apribojimas, tiesioginių ar netiesioginių pirmumų pagal rasinius ir nacionalinius požymius nustatymas, kaip ir visokia rasinio ar nacionalinio išimtinumo propaganda baudžiama pagal įstatymą". O rusų kalbos prievartinis pirsimas ir "didžiosios rusų tautos" termino vartojimas ar nėra rusų išimtinumo atvejis? Okupantų ir jų pakalikų nebaudžiamumas rodo, kad jiems galioja tik specialūs okupaciniai įsta-

Vida Paulikaitė ir Jūratė Jurkšaitė iš Vokietijos pravedė IV PLJK atstovų registraciją Altenberge, V. Vokietijoje.

Nuotrauka V. Damijonaičio.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Kristijono Donelaičio lituanistinių mokyklų vadovybė su a. spaudos atstovais dvidešimtmečio veiklos konferencijoje, kovo 14 d. 1979 m. Chicagoje. Nuotraukoje (iš kairės į dešinę): kun. J. Prunskis, A. Juodvalkis, D. Bindokienė – vicedirektorė, S. Juškėnas, I. Bukaveckienė, direktoriaus pavaduotoja pradinės mokyklos reikalams, J. Janušaitis, J. Širka – direktorius, J. Variakojis, Tėvų Komiteto pirmininkas ir mokytojas J. Jasaitis. Nuotrauka J. Tamulaičio

KRISTIJONO DONELAIČIO

PRADINĖ IR AUKŠTESNIOJI LITUANISTINĖS MOKYKLOS

Direktorius Julius Širka

Kristijono Donelaičio Pradinė ir Aukštesnioji Lituanistinė mokykla 1979 – 1980 m. m. pradeda š. m. rugsėjo 8 d. Francis M. McKay valstybinės mokyklos patalpose, 6901 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 9 val. ryto iki 1 val. po pietų mokinių registracija.

PRADINĖ MOKYKLA

1979 – 1980 m. m. pradinėje mokykloje veiks: vaikų darželis, parengiamasis skyrius, I, II, III, IV, V, VI skyriai. Į darželį priimami vaikai keturių metų. Į parengiamąjį skyrių priimami vaikai penkių metų.

AUKŠTESNIOJI MOKYKLA

1979 – 1980 m. m. Aukštesniojoje mokykloje veiks: V, VI, VII, VIII klasės. Į V – tą Aukštesniosios mokyklos klasę priimami mokiniai išėję Lietuvos Bendruomenės nustatytą pradinės mokyklos programą ir pristatę baigimo pažymėjimą arba išlaikę įstojamuosius egzaminus. Egzaminai bus rugsėjo 8 d. Francis M. McKay mokykloje.

MISTERIJA SCENOJE

Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos Čikagos Židinys Vilniaus Universiteto 400 metų sukakties proga pastatė Jaunimo Centre misteriją, pavadintą Nimmego Marytė. Veikalo autorius nežinomas olandas, parašęs šią misteriją 15 amžiuje. Veikalą išvertė kun. Vytautas Bagdanavičius, sceną paruošė rašytojas Anatolijus Kairys, rūbus ir apšvietimą pritaikė – Živilė Numgaudaitė.

Misterija buvo pastatyta rugsėjo 1 d. Šioje misterijoje pagrindinę rolę at

liko Liucija Buivydaitė – Ambrozini, vaidinusi Marytę, vėliau tapusi vėlinio meiluže, vadinasi Ema, jos dėdė kunigas Gysbrecht – Jonas Jasaitis, teta, Gysbrechto sesuo – Daiva Markelaitė.

Statytas veiklas, labai sena religinė misterija, kurią pritaikyti scenai Anatolijui Kairiui buvo gana sunku, vis dėlto savo turinį ir pagrindinę mintį – kovą gėrio su blogiu – kurioje nugalė gėris ir be abejonės, verta dėmesio tiek istorine tiek moraline prasmėmis.

Vilniuje universiteto sukakties proga išleistas aplankas su atvirukais, kurie vaizduoja universiteto mokslą ir meną. Čia matome aplanko viršelį.

NAUJAS RYTAS

Meldutis LAUPINAITIS

Akys veržiasi į toli,
Į melsvas dangaus erdves
Kur balti žvaigždžių karoliai
Paslaptį kaip ir mes...

Skrenda mintys, skrenda grįžta,
Tiek pasaulių, kur sustos?
Mūsų protas didžio ryžto
Gauda paslaptis gamtos.

Naują mašiną išbandom –
Vis nauji erdvių laivai
Su raketom skrendam, skrendam
Mes galingi kaip dievai.

Plačios erdvės begalinės,
Be ribų ir šiuo metu,
Bet svajonės mūsų erdvinės,
Taip realios, kaip ir tu...

Mūs padangės išžvalgytos –
Mūsų žemė ir dangus.
Švinta, šypsos naujas rytas,
Nusišypso ir žmogus...

VĖL RODYS HOLOCAUST

A. BERŽINIS FILMA

Kaip NBC televizijos kompanija pranešė, šiemet rudens, rugsėjo mėnesio viduryje, dėl praeitais metais "tu rėto labai gero pasisekimo", filmas "Holocaust" ir vėl bus rodomas per visus tai kompanijai priklausančius kanalus.

O mes gi gerai atsimename, kad šia me filmo lietuviui buvo įžeisti, paradant, kad, neva, lietuviai, SS vyrai, dalyvavę prie Varšuvos Ghetto žydų naikinimo. Lietuvių organizacijos protestavo, kad jokių lietuvių SS dalinių nebuvo ir jokie lietuvių esesininkai prie Varšuvos žydų naikinimo nepasidėjo. Reikalavo, kad iš to filmo būtų išmesti gabalai, kurie konpromitavo lietuvius. Tačiau NBC kompanija paaiškino, kad ji tiksliai perėmusi to filmo rodymą, o jis buvęs pagamintas kitos filmo kompanijos ir pagal anksto kokio tai autoriaus (pavardė, atrodo, žydiška) pagamintą skriptą, todėl ji nesiimanti jokios atsakomybės už faktų tikrumą.

Tas filmas buvo rodytas ne tik čia, Amerikoje, Kanadoje, bet taip pat Anglijoje, Vokietijoje, Austrijoje ir kitur. Netgi prezidentui Carteriui su visu kabinetu filmas buvo rodomas Camp David vienos konferencijos metu, kur "kai kurie kabineto" nariai jį žiūrėjo, o taip pat ir vokiečiai kas kelintą šį filmą yra matę, kurie buvo pasipiktinę savo tautiečių padarytais žiaurumais. Taip bent pranešė žydų žinioje esanti spauda (media).

Dar liūdniau su tuo filmo rodymu išėjo Brazilijoje. Ten lietuvis, žymus antikomunistas kovotojas ir tarptautinis žurnalistas, dr. Meldutis Laupinaitis, išgirdęs apie šio filmo Brazilijoje rodymą, per laikraščius viešai

ČIURLIONIO ANSAMBLIS vienas iš garsiausių Amerikoje. Šio Ansamblio dainininkai ir šokėjai lankėsi daugelyje Amerikos miestų, o taip pat ir užsienyje.

Sekantis jo koncertas įvyks spalio mėn. 27 d. Marijos Aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Koncertą rengia BALF'o Chicago Apskričio Valdyba ryšium su jo skyriaus 35 jubiliejumi.

Apie pirmąją tos pačios autorės knygos dalį jau buvo rašyta. Recenzija buvo įvertinta visai – pati autorė ją nebuvo patenkinta. Ji teisi, nes rašęs ją pastebėjo vienus dalykus, o autorė, juos vaizdavo kitaip – iš įvairių pozicijų, dviem būdais buvo žiūrima į pavaizduotus įvykius toje knygoje. Kur autorė ir dauguma pasisako, ta pusė yra teisi. Knygos vienokia ar kitokia charakteristika jau kalba, kad ji verta dėmesio, o recenzentai būna įvairūs, kaip ir jų nuomonės ir taip priklauso nuo jų pasaulėžiūros, išsilavinimo, skonio, emocijų laipsnio ir literatūrinio supratimo.

Antroji knygos dalis, pavadinta novelistės (ji turi vadina šį romaną) "The Wandering Sea Gull", vertime, tur būt, skambėtų "Klajojanti Žuvėdra".

Toje knygos dalyje įvykiai vyksta toliau. Pagrindinė veikėja traukiasi į Vakarų, kur virš galvos sprogsta bombos, kur traukiniai perpildyti civiliais ir vokiečių kariais. Artistė Marija, jausminga, emocionali, rodos, trapi Lietuvos mergelė, sunkiame karo kelyje tampa drąsia ir kovinga. Ji traukinį Breslau (dabar Lenkijos, Silezijos miestas Wrocław), anomis rūšiomis karo dienomis, vienišai, klajojanti be ateities romantiška mergelė tarp beirdžių ir nachališkų SS karių ir karininkų ir kitų keleivių.

Marija patenka į Austriją išsvajuo tą ir peridėliuotą šalį, bet ten ji ne gauna jokio prieglobsčio, dar blogiau ji ten užpiudoma šunimi, kai nori naktį praleisti po medžiu, ji, kukli Lietuvos duktė jautri, švari morališkai ir tvirta dvasiškai, vyriškai kovoja su gyvenimo sunkumais, ieškodama nakvynės, vandens ir duonos. Marija pasi piktinusi kareiviais, jų žema morale. Tačiau nesmerkia visų vyrų, prisimindama kuklius Lietuvos vaikus žalia me savo krašto kaime. Ji atkakli, nepasiduoda blogiui, eidama per pasaulio labirintų tamsumus su viltimi, pasitikė jimu savo sielos balso šaukimu, humanizmo ir laisvės idėjomis, kurio mis ji vadovaujasi, tiesiog spinduliuoja jomis. Jos meilė Lietuvai Tėvynei pati didžiausia ir karščiausia, ji Lietuvą nešioja savo širdyje, mihtyse, ir taip jai lengviau nugalėti karo baisumus.

Austrijoje ji papuola disperacijon, kai kaimietis paleidžia šunį ant jos, kad tik atsikratyti, nes Marija, sužeista, pavargusi, alkana ir ištroškusi. Ji neturi vietos nakvynei, o nepriima jos nei Austrijos kaime, nei mieste. Tačiau ir šuo, pamatęs dorą, nesiginantį žmogų, išsigąsta, nustoja lojais atsisėda šalia merginos, ir žiūri, tai į ją, tai į savo piktą šeimininką, kurio įsakymą, jis negalėjo išpildyti. Marija, norėdama sugėdinti piktą austrą, kurio šuo įbedęs nosį į skarutę, spokso į ją, liūdnai prabilo: "Jis turi taip pat širdį, geresnę už žmogaus".

Nuvargusi ir visų vijama, ji vis dėlto sutinka moterį, slavę, daug patyrusią gyvenime sunkumų, kuri ją priglaudžia, duodama ne tik pastogę, bet ir pieno su duonos riekle. Marija po ilgo klajojimo ir nuovargio miega normalioje lovoje...

Vėliau ji patenka Vokietijon. Ten, panašiai kaip ir Austrijoje, sutinka nemažai beirdžių žmonių. Marija vis daugiau ir daugiau grūdina sielą ir nenusimena...

Tačiau po ilgų dvasinių ir fizinių kančių, Marija sutinka jauną muziką Willį, kurį pamilsta, nes jo švelnumas jai primena Lietuvos jaunuolio švelnumą. Jos meilė jam švelni, kukli, romantiška, neatsieta nuo meilės savo Tėvynei.

išnešė protestą prieš šio filmo rodymą, nes jis yra tendencingas, neteisingai atvaizduoja įvykius, visai nekalta įvelia niekuo prie tų nusikaltimų ne prisidėjusius lietuvius. Prie to protesto prisidėjo ir lenkų konsulas, kuris patvirtino, kad ir lenkai šiame filme parodyti neteisingai. Protestas palaikė ir Brazilijos vyriausybės filmo rodymą įsakė nutraukti. NBC kompanija ir vietos žydai nirsio ir žadėjo Meldutį Laupinaitį traukti teisman,

reikalaujanti kelių milijonų dolerių nuostolio atlyginimo. Tačiau reikalas tuo ir pasibaigė. Idomu, ar ir Brazilijoje to filmo rodymas vėl bus atnaujintas?

Lietuvių organizacijoms vėl reikėtų sukrusti ir iš naujo NBC kompanijai pareikšti protestus dėl nusistatymo tą gerą filmą ir vėl iš naujo rodyti.

Neseniai Chicagoje, kaip ir kiekvienais metais, buvo pademonstruota Venecijos Naktis, laike kurios susirinko tūkstančiai miesto gyventojų ir svečių, kurie stebėjo stebuklingai gražius laivelius ežere. Ten pasirodė ir lietuviai su savo Ambers. Pirmą kartą lietuvių laivas laimėjo premiją tame vakaro pasirodyme.

Nuotrauka V. Noreikos.

ŽMONĖS, NUOTYKIAI IR FAKTAI

INFLIACIJOS RYKŠTĖ

Nors infliacija be atvangos žings - niuoja pirmyn, prekių ir patarnavimų (ypač sveikatos priežiūros srityje) kainos sparčiai kyla aukštyn, bet daugumos dirbančiųjų pajamos nuo kainų kilimo neatsilieka ir jų pragyvenimas nėra pablogėjęs.

Kitokia yra padėtis asmenų, kurie gyvena iš pastovių, mažai kintančių pajamų, k. a. - pensijų, nuomų, kapitalo palūkanų ir panašiai. Ypač senyvo amžiaus žmonės. Jūs labiausiai infliacija yra prispaudusi. Gyvenančių JAV miestuose pragyvenimo išlaidos kasmet vidutiniškai 8,2 % pakyla, o maisto ir medicinos išlaidos kasmet kyla apie 13 %.

JAV Darbo Departamentas pereinę metų gale apskaičiavo kiek reikia pensininkų porai turėti pajamų, kukliai, bet pakankamai (modest but adequate) gyvenant kai kuriuose miestuose. Čia paduodame žymesnių miestų duomenis pagal dydį.

Boston - \$ 9,260, New York-9,060
Honolulu, Hartford (Conn.)-8,500
9,000,
Buffalo, Washington, D. C., San Francisco, Philadelphia, Cleveland, Milwaukee - 8,000 - 8,500 dolerių.
Pittsburg, Detroit, Minneapolis, Kansas City, Indianapolis, St. Louis, Chicago (ir jos apylinkės), Denver, Baltimore, Cincinnati, Los Angeles, Dayton (Ohio) - \$ 7500 - 8,000.
Kituose miestuose pensininkų poros pragyvenimui reikėtų - \$7,000-7500

TVARDOMAS JAUNAMEČIŲ
GIRTAVIMAS

Nepaisant vis brangstančio gazolino ir jau pasireiškusio jo trūkumo JAV miestų gatvės, priemiesčių kelių tinklai ir tolumojo susisiekimo magistralės - greitkeliai tebėra tankiai nusėti automobiliais ir kitais autovežimais. Neatsižvelgdami prieš keletą metų sumažinto greičio maksimumo - 55 mylių per valandą, greitkeliais daug gėli vairuotojų lekia lyg į "gaisrą", sukeldami pavojų savo bei kitų keleivių gyvybėms.

Ypač pavojingi jaunamečiai vairuotojai, kuriems automobilio vairas jau patikimas, vos sulaukusius 16 metų amžiaus. Bet nemažiau svaigalų sriubtelėje vairuotojai. Kaip susisiekiimo nelaimių statistika rodo, šių abiejų grupių autovežimų vairuotojai sukelia daugiau kaip du trečdaliu visų automobilių susidūrimų.

Iškaušusių jaunikių - vairuotojų gerokai padaugėjo Vietnamo karo ir pokario metais, kai svaigiųjų gėrimų vartotojų amžiaus riba daugelyje JAV valstijų buvo sumažinta nuo 21 iki 18 metų amžiaus. Buvo susidariusi vienoji nuomonė, kad, jeigu 18 metų jaunuolis laikomas jau subrendusiu karriauti, tai turi būti jau subrendęs ir svaigalus vartoti.

Tada jaunikių girtavimas smarkiai pakilo, nes 18 metų sukačė vaikėzai ne tik patys pradėjo "legaliai" gerti, bet dar ir daug jaunesniems svaigalų parūpindavo. Kartu pakilo ir jaunikių girtavimo žalingos pasekmės - automobilių vogimas, beatodairiškas vairavimas ir mašinų daužymas, vandzimas ir kiti nusikaltimai bei išdaigos. Pradėjo skustis mokytojai, tėvai ir visi ramūs piliečiai.

J. Vil.

SPAUDOJE ir GYVENIME

Dr. K. Bobelio Pareiškimas

Washington'e

(Jo pranešimas buvo išklaustas Užsienio Reikalų Komitete, Washington'e D. C., 26, 07, 1979. Laikraštis duoda - ma to vertimo santrauka)

1939 m. Lietuva, Latvija, Estija, Suomija ir Sovietų Sąjunga buvo geri kaimynai, Tautų Lygos nariai ir Lygos Tarybos reprezentantai. Tas valstybes rišo Tautų Lygos Charta, kurios laikėsi Taikos ir Nepuolimo Sutarčių su Sovietų Sąjunga (su Lietuva tokia sutartis galiojo iki 31.12.1945), taip pat Kellogg - Briand Paktas ir Agresijos Apibrėžimo Konvencija, kurią rėmė Sovietų Sąjunga.

Tačiau rugpiūčio 23 d. nacitinės Vokietijos ministeris (užsienio reikalams) J. Ribbentrop atvyko į Maskvą ir pasirašė "Nepuolimo Sutarčių" su Sovietų Sąjunga. Tame susitarime buvo pridėtas slaptas protokolai, pagal kurį Suomija, Estija, Latvija ir pusė Lenkijos turėjo atitekti sovietinei jėkai sferai.

Po to sekė karas - Vokietija užtaškavo Lenkiją ir greit sovietų ginkluotą "Vakarų Ukrainos ir Vakarų Baltarusijos išlaisvinimas" prasidėjo. Vėl Ribbentropas pasirodė Maskvoje (28.09.1939), kur su V. Molotovu pasirašė "Sienų ir Draugystės Sutarčių". Tuo laiku taip pat buvo pridėtas naujas slaptas protokolai, pagal kurį, pasikeitus politikai, Lietuva, su išimtimi mažo gabalėlio Užnemunės, turėjo paklikti sovietinei jėkai sferai.

28.09.1939 m. Estija buvo priversta pasirašyti Tarptautinės Draugystės ir Pagalbos Sutarčių su Sovietų Sąjunga, pagal kurią Maskva įvežė oro ir laivyno bazes į Estiją. Latvija buvo priversta tai padaryti spalio 5 d o Lietuva tokia sutartį pasirašė spalio 9 d.

Nuo rugsėjo 28 d. 1939 m. iki birželio 1940 m. SSSR sulaužė Kellogg - Briand Sutarčių ir Tautų Lygos Chartą, įvykdžiusi invaziją į Lenkiją, Suomiją, Latviją, Estiją, Lietuvą, ir Rumuniją.

Gruodžio 14 d. 1939 m. Sovietų Sąjunga buvo pašalinta iš Tautų lygos, priimančios rezoliuciją, kad SSSR įvykdė agresiją.

Vėliau, 1940 m. birželį Raudonoji Armija okupavo Estiją, Latviją, Lietuvą, Tautų Sąjungos narius, ir prievartinu būdu jas inkorporavo į Sovietų Sąjungos sudėtį. Politinės partijos buvo išvalkytos ir farsiška buvo organizuoti "liaudies Seimo" rinkimai.

Tada V. Molotovas davė įsakymą visoms užsienio misijoms, esančioms Kaune, Rygoje, Taline, nutraukti savo veiklą iki rugpiūčio 25 d. 1940 m.

Greit prasidėjo represijos, sudaromi "liaudies priešų" sąrašai, o birželio 13 d. 1941 metais vyko deportacijos lietuvių, latvių ir estų į Sibirą.

JAV, kurios niekada nepripažino ir nepripažįsta dabar nelegalios Pabaltijo valstybių aneksijos, tais metais (birželio 23 d.) - pasmerkė SSSR pareikšdamas, kad "politinė nepriklausomybė ir teritorialinis integralumas buvo sulaužytas trijų mažų Baltijos valstybių - Lietuvos, Latvijos, Estijos, didžiojo jų kaimyno - SSSR".

Kada Vokietija užpuolė savo buvusį sąjungininką - SSSR, Lietuva sukiolo ir sudarė Lietuvos Vyriausybę dar neatėjus vokiečių armijai, tačiau Hitleris, nepripažindamas Lietuvai nepriklausomybės laikinąją Lietuvos Vyriausybę, po septynių savaičių, išvaikė.

Kova dėl nepriklausomybės restauracijos prasidėjo pogrindyje ir dar ji tęsiasi šiandien.

JAV nuolatini remia nepripažinti politiką ir jos nelaiko Pabaltijo valstybes SSSR dalimi. Jau 1954 metais, sudarytoji Amerikos Kongreso Komisija (Komitetas), tyrinėjusi Pabaltijo valstybių tragediją, pareiškė, kad Estija, Latvija ir Lietuva buvo jėga okupuotos ir nelegaliai aneksuotos ir jos nesudaro įstatymiškai Sovietų Sąjungos teritorijos dalį, nei le galiai, nei politiškai".

Pasirašius Helsinkio Aktą dėl Saugumo ir Europos Bendradarbiavimo, buvo priimta 864 Rezoliucija (2.12.1975) ir Senato Rezoliucija (29.07.1976), kurios nepripažįsta Sovietų aneksijos Baltijos valstybėse.

Tiek Atlanto Charta, tiek Jungtinių Tautų deklaracija, kurią pasirašė ir Sovietų Sąjungos atstovai, atstovai įpareigoja visus "repektuoti teises visų žmonių, pasirenkant valdymo formą tokią, kokią jie trokšta gyventi ir" restauruoti suverenitą ir apsisprendimo teises tiems, kuriems kada tai buvo jėga atimtos".

Lietuva, ypatingai, periode 1944 - 1953 metų vedė ginkluotą pasipriešinimą prieš sovietines militines jėgas, verčiančias lietuvius paklusti sovietinei tvarkai ir maskvos režimui. Šimtai tūkstančių lietuvių, latvių ir estų buvo išstremti į Archipelago Gulagus, laužant bet kokias žmogiškas teises. KGB ir sovietinis okupacinis aparatas daro nusikaltimus, brutaliai slopindamas religines manifestacijas. Tai yra, Helsinkio Akto akivaizdus su laužymas.

Gruodžio 6 d., 1978 m., minint 30

metines (Žmogaus ir Piliečio Teisių Deklaracijos), prezidentas Carteris tvirtino, kad "žmonių teisės yra mūsų užsienio politikos siela... Iš kalinių, iš lagerių, iš priverčiamos tremties, mes gauname žinias, - kalbėkime, įtikinkime, tebūna laisvės balsas išgirstas".

Taigi, Pabaltijo klausimo pristatymas būsimai Madrido konferencijai, svarstant Saugumo ir Europos Bendradarbiavimo problemas, turint galvą je 7 mil. lietuvių, latvių ir estų išlikimą, yra gyvybiškai būtinas.

Jungtinės Amerikos Valstybės Saugumo ir Europos Bendradarbiavimo Konferencijoje Helsinkyje patvirtino VIII principą, liečiantį vienodą apsisprendimo teises visiems žmonėms, ir išeinant iš to, visi nusikaltimai šituo klausimu, turės būti pateikti atvirai diskusijai Madrido Konferencijoje 1980 metais.

Mes esame įsitikinę, kad estai, latviai ir lietuviai niekuomet nesutiks su vergija, kolonialine eksploatacija ir genocidine rusifikacija, praveda - na Sovietų Sąjungos (Rusijos).

Pasitarimas Kongreso Klausimais

Š. m. rugpiūčio mėn. 21 d. Sharkos Restaurant patalpose įvyko pasitarimas Amerikos Lietuvių Kongreso klausimais.

Kaip žinome šis Kongresas bus spalio mėn. 13 - 14 d. d. Hollenden House, Cleveland, Ohio.

Paruošiamajame spaudos ir ALT'os darbuotojų pasitarimo posėdyje dalyvavo "Draugo", "Sandaros", "Dirvos", "Darbininko" "Laisvės Lietuvos" atstovai, taip pat Amerikos Lietuvių Kongreso organizatoriai kun. Stašys, ALT'os pirmininkas dr. K. Šidlauskas ir Kongreso Finansinių Reikalų vedėjas dr. Valaitis ir kiti.

Kun. dr. Juozas Prunskis, kuris vedė susirinkimą, pirmoje eilėje pabrėžė, kad pagrindinis momentas mūsų (lietuvių) kovoje už laisvę turi būti vienybė ir, kad Clevelando Lietuvių Kongresas turi tą patį tikslą.

Dr. K. Šidlauskas tame susirinkime užakcentavo, kad šioje kovoje turi būti didelis vaidmenį išieivijos spauda, kuri, anot kalbėtojo, turėtų formuoti visuomenės opinią, tačiau ji, gaila, K. Šidlausko nuomone, "labai skiriasi ir kodėl ji taip skiriasi?"

Jis pažymėjo, kad svarbiausias mūsų laisvės klausimas turi būti prista dalyvavo "Draugo", "Sandaros", "Dirvos", "Darbininko" "Laisvės Lietuvos" atstovai, taip pat Amerikos Lietuvių Kongreso organizatoriai kun. Stašys, ALT'os pirmininkas dr. K. Šidlauskas ir Kongreso Finansinių Reikalų vedėjas dr. Valaitis ir kiti.

BALF'o Centrinės Istaigos tarnautojai New York'e prieš 35 metus. Nuotraukoje (iš kairės į dešinę, stovį): C. V. Baltramaitis, J. Valaitis, J. Kruze, (sėdintieji) S. Čerienė - Mulks, J. Laučka, sekančios pavardės nežinoma. Š. m. spalio mėn. vyks šio BALF'o skyriaus 35 metų sukakties minėjimas, Chicagoje, Maria High School patalpose.

Continental Restaurant

SVEIKAS LIETUVIŠKAS IR AMERIKONIŠKAS, NAMIE GAMINTAS MAISTAS
Greitas ir mandagus patarnavimas

3139 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS 60609

Telefonas: 842-9559

Genovaitė Malorienė

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visas kitas apdraudas - asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija Valstybės patvirtintos kainos.

Smulkesnei informacijai gauti skambikite, rašykite, užeikite:

JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 S. Ashland Avenue - Chicago, IL 60636
WAlbrook 5-5671

Nida Delicatessen ir Valgykla

Telefonas: 476-7675

2617 West 71st Street - Chicago, IL 60629

Įvairūs šalti ir šalti valgiai išsinešti ar vietoje pavalgyti.
Įvairios sriubos, rogštus pienas ir šaltibarščiai.
Kasdienai balandėliai ir cepelinai, tortai, pyragai.
Lietuviško skonio dešros.

Delicatessen veikia: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro
Valgykla veikia: nuo 11 val. ryto iki 8 val. vakaro
Sekmadientais ir pirmadieniais uždaryta.

Savininkai: A. ir K. LIETUVININKAI

A - J MEATS

Prime & Choice

SKANIAUSIOS LIETUVIŠKOS ŠVIEŽIOS IR RŪKYTOS DEŠROS
DELIKATESŲ SKYRIUS

2433 WEST 69TH STREET - CHICAGO, ILLINOIS 60629
Telefonas: 436-6888

ANTANAS PLIENIS

Telefonas: 476-7000

Jei norite išsigyti naują OLDSMOBILE ar bet kurios kitos rūšies gerą vartotą automobilį, kreipkitės pas

EDMUNDA VENGIANSKA

HOLLINGSHEAD OLDSMOBILE
5370 South Western Avenue - Chicago, Illinois 60609
Edmundas Vengianskas turi ilgametį patyrimą automobilių prekyboje, patarptaus Jums visuose auto mašinos pirkimo, apdraudimo ir finansavimo reikaluose.

DARBO VALANDOS NUO 9 VAL. RYTO IKI 9 VAL. VAKARO.
Paminėjus šį skelbimą - tikėkitės specialios nuolaidos kainoje

A. G. Auto Rebuilders

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, protyrusių darbininkų. Kainos nebrangios.

Darbo valandos kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 12 val. dienos.

SAVININKAS LIETUVIS

3522 West 63rd Street - Chicago
Telefonas 776-5888

PETER KAZANAUSKAS
PRESIDENT

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

5 1/2% EARN ANNUALLY ON PASSBOOK SAVINGS

2212 WEST CERMAK ROAD
Chicago, Illinois 60608

Phone: Virginia 7-7747

EARN 8% ON SAVINGS UP TO CERTIFICATES

HOURS:
Mondays, Tuesdays & Fridays
9 am - 4 pm
Thursdays 9 am - 8 pm,
Saturdays 9 am - 1 pm

SVARSTYMAI IR NUOMONĖS

K. RADVILA

KAI CHAMIZMAS APTEMDO PROTA

Nors mūsų tautiečiai ten, už raudonos geležinės uždangos, palyginus nedaug turi žinių apie išeivijos veiklą, nes iš čia nuvažiavę turistai daugiausiai jiems kalba, kiek jo "caras" su vienu galionu gazolino mylių nuvažiuoja, kokį puošnų "houzą" turi įsigijęs ir t. t. O jiems labiausiai rūpimas klausimas mažai ką pasakoja. Tačiau tai iš vienur, tai iš kitur šioji tokį bendrą vaizdą turi susidaryti, kaip mes čia elgiamės. Daugelis faktų rodo, kad jie ten labai atidžiai, noriai ir per mikroskopinius plyšelius, stebimi. Ypač labai domisi kiek giliai mes tebejuntame tautinį sąmoningumą. Jie domisi kiek mūsų prieauglis, palikdamas lituanistinių mokyklų suolu, išsineša tikrą ta žodžio prasme tautinį pojūtį bei atsparumą. Kiek tas prieauglis įsijautęs į mūsų tautos patirčių idėją dvasinį įkvėpimą dėl tautinio sąmoningumo puoselėjimo, kuris per 123 rusų okupacijos metus buvo nuožmiai slopinamas. Nepaisant, kad didelis procentas didžiųjų tautos atgimimo žadintojų buvo dvasiškai, tačiau parapijiniai dvasininkai ne visi tuo pasižymėjo, nemaža dalis, patalį kaudama sulenkėjusiai bajorijai, tiesiog žalojo parapijiečių tautinį sąmoningumą ir atsparumą. Įdomi buvo tautiečių pavergtoje Lietuvoje reakcija į praeitą pavasarį rengtą lietuvių muzikų koncertą Chicagoje, kurį atliko skaitomas geriausias pasaulyje Chicago simfoninis orkestras. Kai jie ten patyrė, jog į tą koncertą atsilankė mažytė dalelė Chicagoje gyvenančių lietuvių, jie tiesiog ieškojo žodžių, ką į tai pasakyti, nes ten kaip jie sako net į futbolo rungtynes, vykstančias prieš rusų komandas, priguži pilnas stadionas žmonių - žiūrovų, kad duoti moralinę pasipirtį saviškiams. O juk čia buvo įvykis, kuris antrą kartą nepasikartos, nes tokio lygio orkestras daugiau tų kūrinių neišpildys ir

niekas daugiau neturės progos išgirsti ką kūrėjai į kūrinius yra įdėję...

Jie ten su apgailestavimu ir nusivylimu prasitaria, jog tik nutautėję čia ir taip galėjo pasiegti. Juk tai būtų buvęs didelis tautinio sąmoningumo pademonstravimas bei savo kūrėjų įvertinimas, jeigu į koncerto salę būtų žmonės nesutūpę, o ne taip kaip anuo atveju, orkestras grojo pustūšiai salei. Jų samprotavimu, kad tokiais pavyzdžiais auklėjant jaunąją kartą, jos sąmoningumas ir tautinis atsparumas išnyks kaip ežerėlyje ledas, palieštas pavasario saulės spindulių. Ir ką mes galime į tai atsakyti? O gi iš gėdos užmerkę akis prisipažinti, jog niekieno neraginami ir neverčiami pamažu patys save nurašome ir nuostolius, nes kur gyvybiškai reikia parodyti tautinį sąmoningumą ir atsparumą, mes jau nebedalyvaujame. Pavergtoji tauta per pagrindinio spaudą duoda suprasti, kad dėtos viltys į išeivijos potencialą pamažu blėsta, nes ir besiaukojančių savitautai didvyrių ir žadintojų, ieškoma ir jų randama tik ten, nes išeivijoje išaugusi jaunoji karta, stipriai palies-ta vietos gyvenimo, yra nepajėgi su-prasti tikrojo tautinio sąmoningumo, kadangi čia viskas matuojama "ar apsimoka" ir kiek asmeninio malonumo bei pigios reklamos už kiekvieną piršto pajudimą iš to galima tikėtis. Greičiausiai ir užsieniečiai yra tai pastebėję, nes net apie tokią ma-sto, kaip sakykim, praeitais Jaunimo Kongresas europiečių žurnalistų, kurie formuoja viešąją opiniją, nebuvo pastebėtas ir apie tai įtakos turinčio je spaudoje nei žodžiu nebuvo užsiminta. Ko ne mums, bet pavergtai tautai, kaip ir anksčiau taip ir dabar, labai reikia. Patinka ar ne, bet turime sutikti su faktu, kad šioje srityje latviai yra žymiai sumanesni. Šios pastabos

netaikomos visiems, kurie dalyvavo tame Jaunimo Kongrese, atsakingi yra tik keletas tų, kurie viską planavo. Ne paisant kad kai kurie laikraštininkai teigia, jog šis kongresas yra krautis ateities Lietuvai, sunkiai įtikinantys, nes ji planavusieji ir mintyje neturėjo apie kokį ten krautį, bet kaip kurie planotojai yra išsireiškę "tik sau", ką reiškia, jog kongreso programa su pavergtos tautos interesais nebuvo rishama ir dabar ji vadinti kraučiu, yra prieštaravimas planotojų užmojams.

ESTU

INFORMCENTRO
ATSIŠAUKIMAS

Estu Informacijos Centras Štokholme, Švedijoje (Box 450 30, tel. 08 - 21 81 81) savo atsišaukimu, nint 40 Nazi ir Sovietų Pakto metinės š. m. liepos mėn. tarp kitko rašė: "Sovietų Sąjungos - Vokietijos Paktas (23.08.1939) įgalino Sovietus do-ri nuoti Pabaltiję. Stalinis ir Hitleris padalino į savo įtakos sferas Rytų ir Centro Europą, likviduodami politinę nepriklausomybę ir teritorinį integrumą sekančių valstybių: Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos ir Rumunijos. Tas Paktas atpalaidavo rankas Hitleriui pradėti Antrąjį Pasaulinį karą ir privedė prie sovietinės aneksijos Baltijos valstybių. Sovietų militarinės jėgos okupavo Estiją, Latviją, Lietuvą ir Besarabiją 1940 m. birželį".

(" Speak Up ")

SKAITYKITE IR PLATINKITE
SPEAK UP!Address: P. O. Box 272, Station "B",
Toronto, Ontario, M5T 2W2, Canada.Ne tremtinis
aš esu

Dar prieš trejetą dekadų,
Žemėi pasrūvus krauju,
Apsilenkdamas blokadų
Vis slinkau link Vakarų.

Patikėkit, mieli ponai,
Aš sakau jums iš tiesų,
Tai ne melas, tai ne monai
Ne tremtinis aš esu....

Žemė ir gamta alsavo
Ugnin, krauju, mirtimi
Išbėgau iš krašto savo -
Ten, kur žmonės svetimi.

PRABILO

LIETUVIŠKI INTERNACIONALISTAI

Kaip jau buvo užsiminta, lietuviški internacionalistai per savo organo "Naujienas" puslapius atskleidė savo patrankas prieš pavergtos lietuvių tautos pagrindį, kuris veda pasipriešinimą prieš sovietinį imperializmą, dėdamas visas pastangas išlaisvinti tautą iš ciniškai brutalių priespaudos. O čia išeivijoje, nutrūkus klasingiems kantrybės saitams, už kurių internacionalistinis elementas daugelį metų slapstėsi, pastarosiomis savaitėmis jų kantrybė neišlaikė ir rūgstančią tulžį pradėjo lieti ant Lietuvos pagrindžio. Siekdami demoralizuoti ir sukirstinti pagrindžio veikėjus, paskelbė seriją straipsnių savo organe. Štai viena kita ištrauka iš rugpjūčio 18 d. laidos: "Senosios išeivijos atstovai aiškino naujiems ateiviams, kad Amerika nekariaus ne tik dėl Lietuvos, bet ir dėl visos Rytų Europos išlaisvinimo, nenutrauks diplomatinį santykių su komunistinėmis valstybėmis, nesustabdydys prekybos ar kultūrinių santykių".

Jeigu žodis rašomas kabutėse, tas reiškia, jog pagal internacionalistų sampratą Rytų Europos valstybės, įskaitant ir Baltijos valstybes, neskaitytinios nei kolonizuotos, nei aneksuotos. O kad kam nors nekiltų panašios mintys dėl, kurių rusų valdomoje imperijoje daugelis žmonių "gydomi", specialiose "ligoninėse", tikrumoje tai nužmoginimo kalėjimuose, o internacionalistai "Naujienose" aiškina: "Amerikiečių pergalė šiame kare užtikrina kolonijinių imperijų subyrėjimą ir veik vieno šimto naujų nepriklausomų valstybių iškilimą visame pasaulyje".

Vadinasi, kur tik dar buvo užsilikusios kolonializmo sistemos, daugiau tokių nebėra ir buvusios betkieno užgrobtos valstybės dabar yra laisvos. Internacionalistų teigimu tik pagal buržuazinių nacionalistų išmislus Baltijos bei kitos Rytų Europos valstybės tebėra aneksuotos sovietinių rusų. Šiam internacionalistiniame elementui per savo smegenų plovimo organą pavyko nemažą dalį padorių tautiečių suklaidinti, juos atskiriant nuo plačios visuomenės, ką daugelis vadinu visuomenės skilimu. O dabar savo propagandą nukreipė prieš Lietuvos pagrindį. Naujienos menkino ir ALT'os prestižą, kai kurį laiką bandė būti jos aukle. Jos nori būti patarėjos ir VLIK'ui, kad galėtų "motiniškai" globoti jį. Plačioji visuomenė turėtų padaryti kokias tai išvadas ir imtis griežtesnių priemonių, kad sustabdytų tokių internacionalistų "veiklą", kitaip, ant visų kris atsakomybė, kuriuos neišvengsime.

K. R.

Nors veikėjai ir kalbėtų -
Esi vargšas tvarinys!
Neprašau, kad pravardžiotų,
Kad aš esu tremtinys.

Tuomet lipo bolševikas
Tiesiai ant mano kulnų,
O aš pusalkis ir plikas
Traukiausi link Vakarų

Pasitraukiau laisvu noru,
Atsakydams jiems švinu.
Aiškiai skelbiu Kremliaus meškai
Kad nesu jos tremtinys...

Ir taip mane bolševikas
Parsėkiojo iš paskos -
Triašmenis jojo "štikas"
Vis prie mano nugaros

Ei, politikai! Veikėjai!
Sakau aš jums iš tiesų,
Pats pabėgau nuo to maro,
Ne tremtinis aš esu.

Šoka, trepsi bolševikas
Mūs tautos kraują klane,
Tas piktybinis navikas -
Būk jis ištrėmė mane.

Atsišaudžiau kiek galėjau,
Kol turėjau šovinių,
Nors ir kovą pralaimėjau,
Nevadinkit tremtinis...

Traukiausi per miškus ir gojus
Nuo tos lavos raudonos,
Bolševikiškojo rojaus
Ir sovietinės globos.

Okupantui bolševikui
Nesu joks pavaldinys.
Skelbiu tiesą visai klikai -
Aš nesu jos tremtinys...

O kai išnešiau kudašių
Nuo tarybinės globos,
Ten radau sukurta mitą,
Jog tremtinis Lietuvos

Veltui džiaugias bolševikai,
Jų vasalas - padlaižys
Ir maskviniai pakalikai -
Aš nesu jų tremtinys...

Po stovyklas politrukai
Lankė, kvietė į "namus"
Atsisakiau Kremliaus klikai
Grįžti į Stalino nagus.

(Nukelta į 4 puslapį)

Neringos Restoranas

2632 West 71st Street Chicago, Illinois 60629

LIETUVIŠKAS IR AMERIKONIŠKAS NAMIE GAMINTAS MAISTAS

JAUKI APLINKA GREITAS PATARNAVIMAS

Tel.: 476-9026

Aleksandra Buivydienė

SAVININKĖ

NAUJA LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

LIETUVIŠKAS MAISTAS

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 9 - 9.30 vakare.

Visos laidos iš WOPA stoties 1490 AM banga

St. Petersburg 5:30 - 6:00 popietį iš WTIS, 1110 AM banga

Adresas: 2646 WEST 71ST STREET - CHICAGO, IL 60629

Telefonas: (312) 778-5374

BRUNO

CL 4-6376

Čia rasite skaniausiai pagamintą: pyragaičius iš stambių kvietinių miltų, įvairių pyragų, tortų, taip pat naują ragaitį išdaigintų kviečių ir įvairios duonos.

Bruno Macianskis Savininkas

Kas valgo Bruno duoną, Visad žydi kaip aguona!

3339 S. Lituanica Ave. - Chicago, IL

KEPYKLA

Apdraudų Agentūra

Tel.: 778-2233

APDRAUDŽIAM Nuo 16 iki 80 Metų VAIRUOTOJŲ AUTOMOBILIUS PATOGIOMIS MĖNESINĖMIS IŠSOMOKĖJIMO SĄLYGOMIS

APDRAUSKITE SAVO TURTA-INVESTAVIMĄ - HOME OWNERS POLICY. IŠRUPINAME VISUS KITUS APDRAUDIMUS PER TVIRTAS APDRAUDŲ BENDROVES. SAŽININGAI PATARNAUJAME VISAIŠ NAMŲ PIRKIMO IR PARDAVIMO REIKALAMS.

Juozas Bacevičius VALANDOS

Kasdien 9 - 8 val. vakaro
Šeštadieniais ir sekmadieniais 9 - 4 val. po pietų

Bell Realty & Base Ins. Agency

6455 So. Kedzie Ave. - Chicago, Ill. 60629

Neseniai vykusiamе BALF'o piknike Jonynų sodyboje (5.08.1979) linksminosi ir poilsiaavo aktyvūs lietuviai. P. Malėtos

Didžiausias Kailių Pasirinkimas!

PAS VIENINTELĮ LIETUVIŲ KAILININKĄ CHICAGOJE

Ištaigos: 263-5826
Namų: 677-8489

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 No. Wabash Avenue second floor
Chicago, IL 60601

RAMUNĖ

DELIKATESŲ KRAUTUVĖ ir RESTORANAS

2547 West 69th Street - Chicago, IL 60629

ČIA YRA: LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, GAIDŲ, PLOKŠTELIŲ IR KITŲ LIETUVIŠKŲ KŪRINIŲ, KURIŲ KITUR VARGIAI GAUSITE. PRAŠOME ĮSITIKINTI.

Telefonas: 925-4254

Savininkai: ONA KONKULEVIČIENĖ ir BRONIUS ZABUKAS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

8929 S. Harlem Ave. Bridgeview Illinois 60455 • Phone 598-9400
4040 Archer Ave. Chicago Illinois 60632 • Phone 254-4470
2657 W. 69th St. Chgo., Ill. 60629 • Phone 925-7400

OFFICE HOURS: Bridgeview, Mon., Tues., 9 to 4:30. Thurs., Fri., 9 to 8:30. Sat., 9 to 1. Wed., Walk up Window, 9-3. Archer, Mon., Tues., Fri., 9 to 4:30. Thurs., 9:30 Sat., 9-1. Closed Wednesday. MARQUETTE PARK Mon. - Tues. - 10 to 5:30 p.m. Thurs. - Fri. - 10 to 8 p.m. Sat. - 10 to 2 p.m. Closed Wed.

5 1/2% On Passbook Savings

7 1/2% On 4 Years Savings Certificates (Minimum \$500)

FRANK ZIOGAS
President